

Dnro LPR/100/10.02.03.00/2024

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 30.4.2025, muutettu 16.6.2025

VOISALMEN KOULU

ASEMAKAAVAN JA TONTTIJAON MUUTOS

20 VOISALMI, korttelit 14 ja 48 sekä osat lähivirkistys-, puisto- ja katualueita.

ALOITE

Asemakaavan muutos on käynnistynyt palveluverkkoselvityksen pohjalta. Lappeenrannan kaupunginvaltuusto päätti 12.12.2022 kokouksessaan 2023 talousarvion yhteydessä käynnistää palveluverkkoselvityksen vuoden 2023 aikana. Vuonna 2024 hyväksytyn selvityksen mukaan Voisalmen päiväkoti-koulu säilyy osana kaupungin palveluverkkoa. Voiska-taloksi nimettyyn kokonaisuuteen sijoittuvat päiväkotikoulu ja kirjasto. Päiväkotikoulu käsittää viisi varhaiskasvatusryhmää ja kaksi esiopetusryhmää. Koulu käsittää 10 vuosiluokkien 1–6 perusopetusryhmää sekä kaksi erityisen tuen pienryhmää. Lisäksi koulussa toimii kuusi kehitysvammaisten lasten ja kehitysvammaisten autismikirjon lasten ryhmää vuosiluokilla 1–9. Rakennukseen sijoittuu myös Voisalmen kirjasto. Lisäksi rakennukseen sijoittuu mm. liikuntasali ja ruokahuollon tilat tarvittavine aputiloineen.

Voisalmen koulu ja päiväkotikoulu on Lappeenrannan kaupungin kaavoitusohjelman 2025–2027 kohde nro 50. Kaavoitusohjelma on hyväksytty kaupunkikehityslautakunnassa 27.11.2024 ja kaupunginhallituksessa 9.12.2024.

SUUNNITTELUALUE

Asemakaavamuutos koskee Voisalmen kaupunginosan alueella sijaitsevaa Voisalmen koulun aluetta. Suunnittelualue rajautuu lännessä Voisalmentiehen, pohjoisessa kerrostalotonttiin ja metsikköön, idässä entiseen johtoaukeaan, etelässä entisen lämpölaitoksen eteläosaan sekä kerrostalotonttiin. Kaavamuutosalueella sijaitsevat nykyinen Voisalmen koulu, kirjasto ja lähiliikunta-alue sekä entinen lämpölaitos. Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin neljä hehtaaria. Alue sijaitsee noin neljän ja puolen kilometrin päässä Lappeenrannan keskustasta.

SUUNNITTELUN TAUSTA JA TAVOITTEET

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden Voisalmen päiväkoti-koulun (Voiska-talon) sekä siihen liittyvien pysäköinti- ja liikennejärjestelyiden toteuttaminen.

Kuva 1 Suunnittelualue rajattu punaisella värillä opaskartalle. Rajaus voi muuttua suunnittelun edetessä

Kuva 2 Viistoilmakuva koillisesta. Lappeenrannan kaupunki 2020.

KAAVAN VAIKUTUKSET

Kaavan toteuttamisella on vaikutuksia muun muassa kaupunkikuvaan sekä liikennejärjestelyihin. Kaavan toteuttamisen vaikutuksia arvioidaan kaavaprosessin aikana jäljempänä esitetyn jaottelun pohjalta. Osa vaikutuksista ulottuu varsinaista suunnittelualuetta laajemmalle. Vaikutusalue määritellään kunkin vaikutuksen kohdalla yksilöllisesti, sillä arvioitavat vaikutukset ovat luonteeltaan erilaisia.

Ekologiset vaikutukset

- Maisema
- Maa- ja kallioperä
- Pinta- ja pohjavesi
- Luonnonympäristö
- Luontokohteet
- Ilmastovaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

- Aluetaloudelliset vaikutukset
- Infraverkon toteutuskustannukset

Liikenteelliset vaikutukset

- Liikenneverkko
- Liikennemäärät, liikenteen toimivuus ja liikenneturvallisuus
- Liikennemelu
- Joukkoliikenne ja kevyen liikenteen yhteydet

- Pysäköinti

Sosiaaliset vaikutukset

- Palvelujen saatavuus
- Ihmisten elinolot ja elinympäristö
- Lapsivaikutukset
- Virkistysalueet ja virkistysyhteydet

Kulttuuriset vaikutukset

- Yhdyskuntarakenne
- Rakennukset ja rakenteet sekä yhdyskuntatekniset huollon verkostot
- Kaupunkikuva
- Rakennettu kulttuuriympäristö ja arkeologinen kulttuuriperintö
- Seudullisten suunnitelmien ja yleiskaavan toteutuminen

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen

Lisäksi selvitetään mahdollisten haittojen lieventämismahdollisuudet.

OSALLISET

Suunnittelussa ovat osallisia ainakin seuraavat viranomaistahot ja sidosryhmät:

Viranomaiset

- Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
 - Ympäristö ja luonnonvarat
 - Liikenne ja infrastruktuuri
- Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan museo
- Etelä-Karjalan pelastuslaitos

Lappeenrannan kaupunki

- Kaupunkikehitys (maaomaisuuden hallinta, kadut ja ympäristö, rakennusvalvonta)
- Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimiala
- Tilakeskus/ Lappeenrannan Toimitilat Oy
- Lappeenrannan Energiaverkot Oy
- Lappeenrannan seudun ympäristötoimi (ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto)

Alueen asukkaat, yrittäjät ja yhdistykset

- Alue- ja asukasneuvosto
- Vammaisneuvosto
- Vanhusneuvosto
- Kaupunginosayhdistys Voisalmensaa-relaiset ry

Maanomistajat, vuokralaiset ja naapurit

- Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy
- Lappeenrannan Lämpövoima Oy
- Yksityiset maanomistajat

Muut

- Fingrid Oyj
- Telia Finland Oyj
- Elisa Oyj
- mahdolliset muut osalliset

OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Kaavoituksen vireille tulosta ilmoitetaan lehtikuulutuksella kaupungin virallisessa ilmoituslehdessä Etelä-Saimaassa.

Kaikista merkittävistä kuulemis- ja päätöksentekovaiheista ilmoitetaan kaupungin ilmoitustaululla sekä Etelä-Saimaassa. Lähialueen asukkaita ja maanomistajia informoidaan henkilökohtaisilla kirjeillä asemakaavaluonnoksen nähtävillä olost.

Asemakaavaluonnos on pidetty nähtävillä 6.5.-2.6.2025. Asemakaavaluonnoksesta järjestettiin asukastilaisuus Voisalmen koululla keskiviikkona 7.5.2025 klo 16.30–18.00.

Kaava-aineistot pidetään nähtävillä Lappeenrannan kaupungintalolla asiakaspalvelu Winkissä osoitteessa Villimiehenkatu 1 (1. kerros) ja kaupungin internet-sivulla www.lappeenranta.fi > Asuminen ja rakentaminen > kaavoitus > nähtävillä olevat kaavat.

Mahdolliset luonnosvaiheessa annettavat mielipiteet ja ehdotusvaiheen muistutukset toimitetaan kirjallisina Lappeenrannan kaupungin kirjaamoon osoitteella PL 11, 53101 Lappeenranta tai kirjaamo@lappeenranta.fi.

KAAVAPROSESSI

TYÖN KÄYNNISTÄMINEN

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laatiminen (AKL 63 §).
- Alustavien luonnosvaihtoehtojen laadinta.
- Asemakaavaluonnoksen laadinta ja ympäristövaikutusten yleispiirteinen selvittäminen.

ASEMAKAAVALUONNOS

- Nähtävillä olo ja valmisteluvaiheen kuuleminen (AKL 62 §, MRA 30 §).
 - Asemakaavaluonnoksen, OAS:n ja kaavan valmisteluaineiston asettaminen nähtäville 6.5.-2.6.2025. Lausunnot viranomaisilta ja kaupungin hallintokunnilta.
 - Asukastilaisuus 7.5.2025
 - **Osallisilla on mahdollisuus antaa kirjallinen mielipide kaavaluonnoksesta.**
- Asemakaavaluonnoksen tarkistaminen saadun palautteen pohjalta. Kaavanlaatijan vastineet annettuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin.

ASEMAKAAVAEHDOTUS

- Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville (MRA 27 §)
 - Kaupunkikehityslautakunnan ja kaupunginhallituksen käsittely. Kaupunginhallitus asettaa kaavaehdotuksen nähtäville 30 päiväksi (MRA 27 §). Nähtäville asettamisesta tiedotetaan lehtikuvutuksella.
 - Tarvittaessa lausunnot viranomaisilta (MRA 28 §). Tarvittaessa viranomaisneuvottelu (MRA 26 §) lausuntojen saavuttua.
 - Arvioitu aikataulu: Kaavaehdotus pyritään asettamaan nähtäville heinäkuussa 2025.
 - **Osallisilla on mahdollisuus tehdä kirjallinen muistutus kaavaehdotuksesta**
- Kaavanlaatijan vastineet mahdollisiin muistutuksiin ja lausuntoihin.
- Asemakaavaehdotuksen mahdollinen tarkistaminen ja kaavaehdotuksen asettaminen tarvittaessa uudelleen nähtäville tai niiden kuuleminen erikseen, joita muutokset koskevat (MRA 32 §).
- Tarvittaessa ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu.

KAAVAN HYVÄKSYMINEN

- Kaupunginhallituksen käsittely (tarvittaessa) ja kaupunginvaltuuston käsittely (AKL 52 §). Tiedottaminen hyväksymispäätöksestä (AKL 67 §).

MUUTOKSENHAKU KAAVAN HYVÄKSYMISESTÄ

- Kaupunginvaltuuston päätöksestä voi valittaa Itä-Suomen Hallinto-oikeuteen (AKL 188 §) ja edelleen Korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos Korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

KAAVAN LAATIJAN YHTEYSTIEDOT

Kaavasunnittelija Niina Seppäläinen puh. 040 668 4499
 Asemakaava-arkkitehti Matti Veijovuori puh. 040 660 5662
 Sähköposti on muotoa: etunimi.sukunimi@lappeenranta.fi

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan suunnittelun kuluessa muuttaa ja täydentää.

16.6.2025

Dnro LPR/100/10.02.03.00/2024

VOISALMEN KOULUN ASEMAKAAVAN JA TONTTIJAON MUUTOS

20 VOISALMI, korttelit 14 ja 48 sekä osat lähivirkistys-, puisto- ja katualueita.

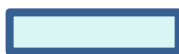
Liite osallisista, joita on kuultu kirjeitse tai sähköpostitse

MIELIPITEET:

Kartta kiinteistöistä, joiden maanomistajia ja vuokralaisia on kuultu kirjeitse:

Kaavamuutosalue luonnosvaiheessa

Naapurikiinteistöt

Kaupungin maanomistus

LAUSUNNOT:

Viranomaiset

- Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
 - Ympäristö ja luonnonvarat
 - Liikenne ja infrastruktuuri
- Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan museo
- Etelä-Karjalan pelastuslaitos

Lappeenrannan kaupunki

- Kaupunkikehitys (maaomaisuuden hallinta, kadut ja ympäristö, rakennusvalvonta)
- Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimiala
 - Liikuntatoimi
- Lappeenrannan Toimitilat Oy
- Lappeenrannan Energiaverkot Oy
- Lappeenrannan seudun ympäristötoimi (ympäristönsuojelu, ympäristöterveydenhuolto)

Alueen asukkaat, yrittäjät ja yhdistykset

- Alue- ja asukasneuvosto
- Vammaisneuvosto
- Vanhusneuvosto
- Kaupunginosayhdistys Voisalmensaarelaiset ry

Maanomistajat, vuokralaiset ja naapurit

- Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy
- Lappeenrannan Lämpövoima Oy

Muut

- Fingrid Oyj
- Telia Finland Oyj
- Elisa Oyj

Lappeenrannan kaupunki
PL 11
53101 LAPPEENRANTA

Lausuntopyyntönnö 5.5.2025 (LPR/100/10.02.03.00/2024)

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ennakkolausunto, Asemakaavan ja tonttijaon muutos, Voisalmen päiväkotikoulu, Lappeenranta

Lausuntopyyntö

Lappeenrannan kaupunki pyytää Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausuntoa valmistelemastaan asemakaavan muutoksesta Voisalmen koulun alueelle. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden Voisalmen päiväkotikoulun (Voiska-talon) sekä siihen liittyvien pysäköinti- ja liikennejärjestelyiden toteuttaminen. Asemakaavamuutoksella päivitetään myös Voisalentien länsipuolella olevan asuintontin asemakaava.

Luontoarvot

Suunnittelualueen luontoarvot on kartoitettu pääosin vuosina 2020–2021 tehdyssä luontoselvityksessä asianmukaisesti. Luontoselvityksen havainnot ja laatu huomioiden tätä pian viisi vuotta vanhaa selvitystä voi yhä pitää käyttökelpoisena ja riittävä selvityksenä kaavamuutosalueen luonnontilasta. Myös selvityksen pohjalta tehty kaavamuutoksen luontovaikutusten arviointi on perusteltu.

Kaavamuutosalue on laajasti luonnontilaltaan muuttunutta, ihmisvaikutuksen piirissä olevaa aluetta. Alueella ei ole suojeltuja tai uhanalaisia luontotyyppisiä. Alueelta ei ole myöskään tehty havaintoja huomionarvoisista lajeista, eikä alueella tiukasti suojelluille lajeille potentiaalisia elinympäristöjä. Kaavaluonnoksen mahdollistaman maankäytön oletettavasti merkittävimmät negatiiviset luontovaikutukset liittyvät haitallisten vieraslajien mahdolliseen leviämiseen, mikä on syytä ottaa alueen rakentamisessa ja käytössä huomioon.

Kulttuuriympäristö

Lappeenrannan keskustan osayleiskaavatyön yhteydessä on Saratien kerrostaloalue ja Voisalmen koulu on arvioitu paikallisesti merkittäväksi lähiöalueeksi 1970-luvulta ja osoitettu kaavassa merkinnällä sk (Kaupunki-, taajama- tai kyläkuvallisesti merkittävä kohde tai alue).

Uutta päiväkotikoulua suunnitellessa on tutkittu rakennuksen sijoittamista muualle alueelle ja 1970-luvun koulun säilyttämistä. Perustamisolosuhteista johtuen on kuitenkin päädytty ratkaisuun, jossa vanha koulu puretaan ja uusi rakennetaan samalle paikalle.

28.5.2025

Kaakkois-Suomen ELY-keskus pitää valitettavana hyvin rakentamisajankohtansa tyylin ja yksityiskohdat säilyttäneen 1970-luvun alussa rakennetun koulun purkamista.

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausunto

Nykyinen koulurakennus rajautuu valtio-omisteiseen maantiehen 408. Korttelialueen kohdalla maantien keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä (KVL) on noin 6000 ajon./vrk. Kaakkois-Suomen ELY-keskus muistuttaa, että rakentamisen ja kaavoituksen suunnitteluvaiheessa on huomioitava mahdollinen tieliikenteen aiheuttama melu. Liikennemelu voi heikentää erityisesti korttelialueen virkistyspalvelujen ja ulkoalueiden (VL, VU) viihtyvyyttä.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue huomauttaa, että se ei tule vastaamaan mahdollisten meluntorjuntatoimenpiteiden kustannuksista tai rakentamisesta.

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole hankkeesta muuta huomautettavaa.

Lopuksi

Asemakaavaluonnos on asiantuntevasti laadittu. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat ja asemakaavan sisältövaatimukset täyttyvät. Nyt lausuttavana oleva materiaali muodostaa hyvän pohjan kaavaehdotuksen laadintaan.

Mikäli asemakaavaan ei tehdä merkittäviä muutoksia (AKL 191§), Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta ei ole tarvetta pyytää lausuntoa ehdotusvaiheessa.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt arkkitehti Tuija Mustonen ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Pertti Perttola.

Tiedoksi

Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Karjalan museo
Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

Tämä asiakirja KASELY/624/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/624/2025 har godkänts elektroniskt

Perttola Pertti 28.05.2025 15:32

Mustonen Tuija 28.05.2025 15:28

16.5.2025

88/07.00.01/2025

Lappeenrannan kaupunki, Kaupunkikehitys, kirjaamo
kirjaamo@lappeenranta.fi

Viite: LPR/100/10.02.03.00/2024

Lausunto: Lappeenrannan Voisalmen päiväkotikoulun asemakaavan muutos - kaavaluonnos

Suunnittelualue:

Suunnittelualue sijaitsee Voisalmen koulun alueella, n. 3 kilometriä Lappeenrannan keskustasta luoteeseen. Suunnittelualueen koko on n. 5 ha.

Kaavan tavoite:

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden Voisalmen päiväkotikoulun (Voiska-talon) sekä siihen liittyvien pysäköinti- ja liikennejärjestelyiden toteuttaminen. Asemakaavamuutoksella päivitetään myös Voisalmentien länsipuolella olevan asuintontin asemakaava.

Kaavoitustilanne:

Maakuntakaavassa suunnittelualue on osoitettu taajamatoimintojen alueena (A). Suunnittelualue kuuluu maakuntakaavan kasvukeskusalueen laatukäytävään (lk). Maakuntakaavassa suunnittelualueen hanki on osoitettu pääsiirtoviemäri (j) ja kevyenliikenteen laaturaitti (klv).

Yleiskaavassa suurin osa suunnittelualueesta on osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon alueena (PY). Voisalmentien länsipuolelle sijoittuva suunnittelualueen osa on osoitettu pientalovaltaisena asuntoalueena (AP). Meluntorjuntatarve (me) on osoitettu suunnittelualueella Voisalmen- sekä Taipalsaarentiellä. Yleiskaavassa on osoitettu pyöräilyn laatukäytävä.

Voimassa olevassa asemakaavassa koulun tontti on osoitettu opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO), rakennustehokkuudella $e=0,50$. Koulun tontin itäpuolelle on osoitettu sähkölinjan vaara-alueen raja. Johtorasitteet risteävät suunnittelualueen eteläosassa ja koulun tontin läpi. Entisen lämpökeskuksen tontti on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueena (ET). Voisalmentien länsipuolella on voimassa olevassa kaavassa rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennusten korttelialue (AR) sekä pysäköimisalue kaupungin tarpeita varten (LP).

Asemakaavan sisältö:

Koulun ympäristö on osoitettu asemakaavassa opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueena (YO), rakennusoikeudella 10 000 k-m². Koulun itäpuolelle on osoitettu urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU) ja lähivirkistysalueita (VL). Lämpökeskuksen tontti on osoitettu autopaikkojen korttelialueena (LPA-2). Kaavassa on osoitettu johtoja varten varatut alueen

16.5.2025

88/07.00.01/2025

osat. Voisalmentien länsipuolelle on osoitettu asuinkerrostalojen ja rivitalojen korttelialue (AKR), sekä autopaikkojen korttelialue (LPA).

Maakuntakaavan huomioiminen:

Maakuntakaavan yleisissä suunnittelumääräyksissä on todettu, että liikenneväylien melualueet tulee ottaa huomioon ja ne tulee selvittää, kun ympäröiviä alueita kaavoitetaan. Kaavaa varten on laadittu meluselvitys (WSP Finland Oy 4.6.2021), Kaavaselostuksessa on todettu, että rakennussuunnittelulla voidaan muodostaa piha-alueita, joihin melu ei kantaudu, ja joilla melutasot jäävät alle ohjearvojen.

Kaavaratkaisussa on otettu huomioon liikennemelu ja maakuntakaavan pääsiirtoviemäri. Maakuntakaavan kasvukeskusalueen laatukäytävän suunnittelumääräykset on otettu huomioon kaavaratkaisussa toteuttamalla toimivat ja turvalliset liikenneyhteydet ja hyödyntämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta.

Lausunto kaavaluonnoksesta:

Etelä-Karjalan liitolla ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksesta.

Mikäli nyt lausuttavana olevan asemakaavaluonnoksen aineistoon ei kaavaprosessin aikana tehdä merkittäviä muutoksia, Etelä-Karjalan liitolta ei ole tarvetta pyytää lausuntoa kaavaehdotusvaiheessa.

Kirsi Vainio
elinvoimajohtaja

Topi Suomalainen
aluesuunnittelupäällikkö

Päiväys
2.6.2025Dnro
LPR/100/10.02.03.00/2024

Lappeenrannan kaupunki /
kaupunkikehitys
PL 11
53101 Lappeenranta

Viite: lausuntopyyntö 5.5.2025

LPR, Voisalmen koulun asemakaavamuutos, ennakkolausunto

Lappeenrannan kaupungin kaupunkikehitys on pyytänyt Etelä-Karjalan museolta ennakkolausuntoa Voisalmen koulun asemakaavamuutoksesta. Museo toimii Etelä-Karjalassa museolain (314/2019) tarkoittamana alueellisena vastuumuseona ja on siten osallinen kulttuuriympäristöjen suojelun osalta.

Valmisteilla oleva asemakaavamuutos koskee Voisalmen kaupunginosan alueella sijaitsevaa Voisalmen koulun aluetta sekä Voisalentien länsipuolella olevaa asuinrivitalotonttia ja sen viereistä metsikköä. Suunnittelualue rajautuu lännessä Voisalentiehen ja Saratiehen, pohjoisessa kerrostalotonttiin ja metsikköön, idässä entiseen johtoaukeaan, etelässä entisen lämpölaitoksen eteläosaan sekä kerrostalotonttiin. Kaavamuutosalueella sijaitsevat Voisalmen koulu, kirjasto ja urheilukenttä, entinen lämpölaitos, asuinrivitalo sekä rakentamaton pysäköintialueen tontti.

Asemakaavamuutos mahdollistaa uuden päiväkotikoulun eli Voiskatalon sekä siihen liittyvien liikenne- ja pysäköintialueiden rakentamisen. Nykyinen koulurakennus ja lämpökeskus puretaan ja likimain samalle paikalle sijoitetaan uusi päiväkotikoulu sekä sen yhteyteen tarvittavat saattoliikenne- ja pysäköintialueet.

Alueella on voimassa Voisalmen asemakaava 405-2039 vuodelta 1996. Asemakaavassa koulun alue on osoitettu Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO). Alueelle ei kohdistu suojelumerkintöjä.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualue on pääosin rakennettua kaupunkiympäristöä itäosan pieniä metsäalueita lukuun ottamatta. Alueella ei ole rekisteröityjä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita. Voisalmensaaren poikki kulkee kuitenkin Salpalinjan linnoitusketju ja

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut | Museotoimi

PL 239, 53101 Lappeenranta | Kristiinankatu 9 | puh. 05 6161

museot@lappeenranta.fi | www.lappeenranta.fi

laserkeilausaineiston perusteella alueella on rekisteröimättömiä puolustusasemia, mm. suunnittelualueelta eteläkaakkoon, mutta nämä eivät ulotu suunnittelualueelle. Historiallisten ilmakuvien perusteella entinen lämpölaite sijaitsee 1940-luvulla kallioon louhitun tilan kohdalla. Ajankohdan perusteella ko. louhos liittyy myös alueen Salpalinnoitteisiin ja/tai niiden rakentamiseen.

Museolla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Voisalmi on laaja, kerrostalovaltainen asuinalue Voisalmensaaren länsiosassa. Vaikka kerrostalot ovat korkeita, on alue ilmeeltään vihreä ja puistomainen. Rakennukset on sijoitettu pääosin teiden varrelle siten, että niiden toinen puoli avautuu kohti puistoa tai viheraluetta. Alueella on lisäksi melko väljästi rakennettu, puistomainen omakotitaloalue sekä paikoitellen rivitaloasumista. Voisalmensaaren rakennuskanta edustaa 1960- ja 1970-lukujen arkkitehtonista tyyliä.

Suunnittelualueelle ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, mutta Saratien kerrostaloalue ja Voisalmen koulu on arvioitu paikallisesti merkittäväksi lähiöalueeksi 1970-luvulta (Lappeenrannan keskustan osayleiskaava rakennetun kulttuuriympäristön selvitys, 17.12.2013). Saratien alue koostuu kolmi- ja viisikerroksisista lamellitaloista, joiden arkkitehtuuria sanelee 60-luvun lopun ja 1970-luvun alun pelkistetty betonielementtijärjestelmä. Kanervatien ja Sammaltien varsilla on matalia yksikerroksisia pientaloja 1960-luvulta. Voisalmentien itäpuolella sijaitseva punatiilinen Voisalmen koulu ja kirjasto on rakennettu 1971.

Voisalmen koulu

Suunnittelualueelle on laadittu rakennushistoriaselvitys (Ramboll Finland, 2022). Tehdyn selvityksen mukaan Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorinen Ky:n suunnittelemaa Voisalmen koulua voi pitää rakennustaiteellisesti arvokkaana, sillä se on edustava esimerkki 1970-luvun rakennustyylistä, ilmentäen aikakauden arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Koulu edustaa 1960–70-luvuille tyypillistä kouluarkkitehtuuria, joka oli jatkumoa jo 1950-luvulla alkaneelle muutokselle. Koulu on rakennettu kahdessa vaiheessa: vanhempi osa valmistui vuonna 1971 ja uudempi 1978.

Kohteella on todettu olevan rakennushistoriallisia, historiallisia ja maisemallisia arvoja.

Rakennuksen arvot perustuvat erityisesti edustavuuteen (1970-luvun arkkitehtuuria kuvaaviin tyypillisiin piirteisiin), alkuperäisyyteen (alkuperäisen käytön jatkuminen) ja osittain myös historialliseen kerroksisuuteen (näkyvissä olevat eri aikakausien rakenteet, materiaalit ja tyylipiirteet). Erityispiirteenä mainittakoon koulurakennuksen tiilijulkisivujen eläväinen pintakuviointi, joka on saatu aikaan polttovaiheessa. Tällainen kuviointi on tiilijulkisivuissa harvinainen.

Voisalmen koulun historialliset arvot liittyvät sivistyshistoriaan. Uuden koulun rakentaminen 1970-luvun alussa ja laajentaminen 1970-luvun lopulla kertovat Lappeenrannan sekä yleisemmin Suomen kaupunkien väkiluvun kasvusta sekä hyvinvointiyhteiskunnan rakentamisen alkamisesta. Rakennuksella on merkitystä historiallisen ilmiön todisteena ja siitä kertovana, tietoa lisäävänä esimerkkinä.

Voisalmen koulun maisemallinen/taajamakuullinen merkitys perustuu erityisesti sen sijaintiin Voisalmensaaren harjumuodostelman laella, Voisalmentien varrella metsäalueen reunalla. Koulua ympäröivä luonto on haluttu säilyttää ja koulurakennus on täten sovitettu hienosti osaksi maisemaa.

Rakennuksiin on vuosien varrella kohdistunut suhteellisen vähän näkyviä muutostöitä. Tehdyt muutostyöt on sovitettu istumaan hyvin jo olemassa oleviin rakennuksiin. Sisäpintoja on jonkin verran uusittu niiden kulumisen myötä, mutta vanhat pinnat on korvattu alkuperäistä muistuttavilla materiaaleilla.

Museon lausunto

Uuden päiväkotikoulun rakentaminen edellyttää nykyisen koulurakennuksen purkamista. Vanhoissa rakennuksissa on asemakaavaselostuksen mukaan todettu kosteusvaurioita ja sisäilmaongelmia. Selvityksiä vaurioiden laajuudesta ja niiden korjattavuudesta ei ole tehty.

Voisalmen koululle ei ole kaavoissa osoitettu suojelumerkintää, mutta se ei poista, eikä vähennä, rakennukseen liittyviä, todennettuja arvoja. Museo huomauttaa, että purkamisten myötä menetetään pysyvästi arvokkaita 1970-luvun rakennetun ympäristön ominaispiirteitä ja -laatuja, jotka ovat viime vuosina olleet erityisen uhattuina: paljon on jo purettu. Museo haluaa tässä yhteydessä muistuttaa, että vaikka vanhasta rakennuksesta voitaisiin säilyttää vain perustukset ja runko, niiden säilyttäminen ja korjaaminen on silti ilmastoystävällisempi vaihtoehto kuin purkaminen ja uuden rakentaminen: rakennetun ympäristön osuus kaikista Suomen ilmastopäästöistä on kolmasosa. Vaikka uudisrakennus olisi energiatehokas, vaikutus kumoutuu

vuosikymmeniksi siitä hiilipiikistä, jonka purkamiseen ja rakentamisen materiaaleihin liittyvät hiilidioksidipäästöt aiheuttavat.

Museo kehottaakin vielä kerran miettimään, onko Voisalmen koulun purkaminen ja uudisrakentaminen todellakin ainoa keino, jolla saavutetaan toivottu lopputulos. Museo haluaa huomauttaa, että rakennusperintö on yhteistä kulttuurista omaisuuttamme. Nyt olisi viimein aika antaa 1970-luvulla rakennetuille rakennuksille niille kuuluva arvo, mahdollisuus vanhentua arvokkaasti ja olla siten kertomassa tuleville sukupolville oman aikakautensa arkkitehtuurista. Museo toivoo, että Lappeenrannasta löytyisi rohkeaa edelläkävijyyttä ja kykyä toimia rakennusperinnön säilyttämisen suunnannäyttäjänä myös modernin rakennusperinnön osalta. Onhan yksi Lappeenrannan kaupungin strategian kärjistä Kestävä kaupunki, ja sen myötä ekologinen kestävyys. Museo haluaa muistuttaa, että ekologisen kestävyyskriisin vaikutukset muuttuvat sitä pahemmiksi, mitä hitaammin muutamme toimintaamme.

Voisalmen koulusta tulee tehdä tarkat kuntotutkimukset rakennusten arvot huomioiden ennen mahdollisen purkupäätöksen tekemistä. Museolla ei ole muuta huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

ETELÄ-KARJALAN MUSEO

Asiakirjan ovat sähköisesti allekirjoittaneet rakennustutkija Anne Helander, arkeologi Esa Hertell ja intendentti Reija Eeva

Tiedoksi

Museovirasto / kirjaamo

Kaakkois-Suomen ELY-keskus / kirjaamo, Tuija Mustonen,
Pertti Perttola

Allekirjoitukset:

Allekirjoitus: Vahvistan tämän asiakirjan sisällön oikeelliseksi

Nimi: **Hertell Esa**
ULAPPA\hertelej

2025-06-02 14:17:39 (UTC+03:00)

Sähköisesti allekirjoitettu

Allekirjoitus: Vahvistan tämän asiakirjan sisällön oikeelliseksi

Nimi: **Helander Anne**
ULAPPA\helandam

2025-06-02 14:25:08 (UTC+03:00)

Sähköisesti allekirjoitettu

Allekirjoitus: Vahvistan tämän asiakirjan sisällön oikeelliseksi

Nimi: **Eeva Reija**
ULAPPA\eevarm

2025-06-02 15:15:56 (UTC+03:00)

Sähköisesti allekirjoitettu

Päiväys

Dnro

LPR/100/10.02.03.00/2024

Lappeenrannan kaupunki
Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala
Kirjaamo
PL 11
53101 Lappeenranta

Viite

Ennakkolausunto rakennusvalvonnalta Voisalmen koulun asemakaavaluonnoksesta

Rakennusvalvonnalla ei ole lausuttavaa otsikkoasiassa.

Lappeenrannassa 13.3.2025

Sampo Sälevara

rakennusvalvonnan johtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu digitaalisesti. Allekirjoituksen
aitouden voit tarkistaa Lappeenrannan kaupungin kirjaamosta.

Päiväys
13.5.2025

Lappeenrannan kaupunki
Kaupunkikehityksen toimiala
Kirjaamo
PL 11
53101 Lappeenranta

LPR/100/10.02.03.00/2024
Lausuntopyyntö 5.5.2025

LPR/100/10.02.03.00/2024 Voisalmen koulun asemakaavamuutos

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan uuden Voisalmen päiväkotikoulun (Voiska-talon) sekä siihen liittyvien pysäköinti- ja liikennejärjestelyiden toteuttaminen. Asemakaavamuutoksella päivitetään myös Voisalmentien länsipuolella olevan asuintontin asemakaava.

Asemakaava-alue on muuten kaupungin omistuksessa, mutta tontti 405-20-48-1 on yksityisen omistuksessa.

Maaomaisuuden hallinta jatkaa neuvotteluja Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n omistuksessa olevan vanhan lämpökeskuksen tontin 405-20-48-1 ostamisesta kaupungille rakennus purettuna.

Maaomaisuuden hallinnalla ei ole muuta huomautettavaa kaavamuutosluonnokseen.

Lappeenrannassa 13.5.2025

Riitta Ruutiainen
kaupungingeodeetti

Tämä asiakirja on allekirjoitettu digitaalisesti. Allekirjoituksen aitouden voit tarkistaa Lappeenrannan kaupungin kirjaamosta.

Lausunto

28.5.2025

Dnro

LPR/100/10.02.03.00/2024

Kaupunkisuunnittelu

Lausuntopyyntö 5.5.2025

Voisalmen päiväkotikoulun asemakaavan ja tonttijaon muutos

Lappeenrannan kaupungin kaupunkikehityksen toimiala kadut ja ympäristö -vastuualueella ei ole huomautettavaa otsikon mukaiseen asemakaavan ja tonttijaon muutosluonnokseen liittyen.

Olli Hirvonen
Kaupungininsinööri

Tämä asiakirja on allekirjoitettu digitaalisesti, allekirjoituksen voit tarkistaa Lappeenrannan kaupungin kirjaamosta.

30.5.2025

LPR/100/10.02.03.00/2024

Lappeenrannan kaupunki
Elinvoima ja kaupunkikehitys/kaupunkisuunnittelu

Viite: Lausuntopyyntö 5.5.2025

LAUSUNTO VOISALMEN PÄIVÄKOTIKOULUN ASEMAKAAVAN JA TONTTIJAON MUUTOS: KAUPUNGINOSA (20), Korttelit 14, 15 48 sekä lähivirkistys-, puisto-, pysäköinti- ja katualueita

Lappeenrannan kaupunki valmistelee asemakaavan muutosta Voisalmen kaupungin-osaan. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden Voisalmen päiväkotikoulun (Voiska-talon) sekä siihen liittyvien pysäköinti- ja liikennejärjestelyiden toteuttaminen. Asemakaavalla päivitetään myös Voisalmentien länsipuolella olevan asuintontin asemakaava.

Suunnittelualue rajautuu lännessä Voisalmentiehen ja Saratiehen, pohjoisessa kerrostalotonttiin ja metsikköön, idässä entiseen johtoaukeaan, etelässä entisen lämpölaitoksen eteläosaan sekä kerrostalotonttiin. Alueella sijaitsevat Voisalmen koulu, kirjasto ja urheilukenttä, entinen lämpölaitos, asuinrivitalo sekä rakentamaton pysäköintialueen tontti. Alueen pinta-ala on noin 4,9 hehtaaria Lappeenrannan keskusta on matkaa noin 4,5 kilometriä.

Selvitysalueelle ei sijoitu arvokkaita luontokohteita lukuun ottamatta uhanalaisen ketoraunikin kasvupaikkoja. Ketoraunikki on yksivuotinen, uhanalainen laji ja arvioitu vaarantuneeksi (VU) (Hyvärinen ym. 2019).

Selvitysalue on luonnontilaltaan melko voimakkaasti muuttunutta aluetta. Pihapuustossa on huomionarvoisia vanhoja mäntyjä. Pihan reunoilla on pienet kaistaleet tavanomaista kangasmetsää. Pallokentän alue on pääosin nurmikenttää. Kentän eteläosan puustossa on muutamia huomionarvoisia vanhoja mäntyjä ja itäreunalla hopeapajurivi ja luontoselvityksessä suositellaan kookkaiden puiden säilyttämistä mahdollisuuksien mukaan. Luontoselvityksen mukaan selvitysalueelle ei sijoitu luonnonsuojelulain (64 ja 65 §) suojeltuja luontotyypppejä, vesilailla (2:11 § ja 3:2 §) suojeltuja vesiluontotyypppejä ja puroja eikä metsälain (10 §) kohteita. Alueen luontotyyppit eivät edusta uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyypppejä (Kontio & Raunio 2018).

Lausunto:

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

PL 302, 53101 Lappeenranta | Pohjolankatu 14 | puh. (05) 6161 |
ymparistotoimi.kirjaamo@lappeenranta.fi | www.lappeenranta.fi

Ympäristönsuojelupäällikkö on Lappeenrannan ympäristönsuojeluviranomaisena tarkastanut asemakaavaluonnoksen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja toteaa siitä seuraavaa:

Kaavaluonnokseen ei ole huomautettavaa. Uhanalaisen ketoraunikin osalta tulee pyrkiä säilyttämään elinpaikkoja tai ainakin keräämään siemenpankkia siirrostamalla muualle sopiviin olosuhteisiin.

Päivi Uski
vs. ympäristönsuojelupäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu digitaalisesti, allekirjoituksen voit tarkistaa Lappeenrannan seudun ympäristötoimen kirjaamosta.

27.5.2025

LPR/100/10.02.03.00/2024

Lappeenrannan kaupunki
Kaupunkikehityksen toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Viite: Lausuntopyyntö 3.5.2025

YMPÄRISTÖTERVEYDEN LAUSUNTO VOISALMEN PÄIVÄKOTIKOULUN ASEMAKAAVALUONNOKSESTA

Lappeenrannan kaupunki valmistelee asemakaavan muutosta Voisalmen koulun alueelle. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden Voisalmen päiväkotikoulun (Voiska-talon) sekä siihen liittyvien pysäköinti- ja liikennejärjestelyiden toteuttaminen. Asemakaavamuutoksella päivitetään myös Voisalmentien länsipuolella olevan asuintontin asemakaava.

Nykyinen Voisalmen koulu puretaan ja uusi päiväkotikoulu sijoittuisi likimain samalle paikalle.

Meluselvityksen mukaan nykyisen koulun tontin piha-alueella on päivisin pääosin 55 - 60 dB(A) melutaso, rakennuksen länsipuolella kuitenkin alle 55 dB(A). Yöaikaan melutaso on 45 - 55 dB(A). Voisalmentien länsipuolisella asuintontilla melutaso jää rakennuksen länsipuolella oleskelupihalla sekä päivä- että yöaikaan alle 45 dB(A):n.

Suunnittelualue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Sijoittuminen radonriskialueelle on huomioitu kaavamääräyksissä.

Lausunto:

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen ympäristöterveydenhuollon palvelualue kunnan terveydensuojeluviranomaisena on tutustunut asemakaavaluonnokseen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja toteaa niistä seuraavaa:

Kaavamääräyksissä on määrätty, että YO- ja AKR-korttelialueilla (asuin- sekä opetustoimintaa palvelevilla korttelialueilla) tulee järjestää ulko-oleskelualueet, joilla melutaso ei ylitä ohjearvoa $L_{Aeq7-22}$ 55 dB kello 7-22 välillä eikä yömelun ohjearvoa $L_{Aeq22-7}$ 50 dB kello 22-7 välillä. Terveysuojeluviranomainen toteaa, että niin päiväkodin kuin koulunkin osalta on tärkeää, että niiden käyttäjille on varattu riittävästi sellaista ulko-oleskelualueita, joilla melun ohjearvot tosiasiallisesti alittuvat. Tarvittaessa tämä tulee mahdollistaa

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

PL 302, 53101 Lappeenranta | Pohjolankatu 14 | puh. (05) 6161 |

ymparistotoimi.kirjaamo@lappeenranta.fi | www.lappeenranta.fi

esimerkiksi meluntorjuntarakenteiden tai rakennusten sijoittelulla. Ulkoilualueille tulee pyrkiä luomaan myös riittävästi varjoalueita.

Ilmaston lämpenemisestä aiheutuvien haittojen ennaltaehkäisemiseksi erityisesti herkissä kohteissa kuten päiväkodeissa ja kouluissa tulee kiinnittää huomiota sisätilojen yllälämpenemisen ehkäisyyn. Osaan päiväkotikoulurakennuksen julkisivuista kohdistuu päivällä yli 55 dB melutaso, minkä vuoksi tilojen viilentäminen näissä osissa ikkunatuuletuksella ei ole tarkoituksenmukaista. Rakennus on suositeltavaa varustaa koneellisella jäähdytyksellä.

Virpi Laamanen
terveysvalvonnan johtaja vs.

Lausunnon on valmistellut terveystarkastaja Katariina Hallikainen.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu digitaalisesti, allekirjoituksen voit tarkistaa Lappeenrannan seudun ympäristötoimen kirjaamosta.

10.6.2025

Lappeenrannan kaupunki
Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala
Kirjaamo
PL 11
53101 LAPPEENRANTA

Lausuntopyyntö 5.5.2025
Dnro LPR/100/10.02.03.00/2024

Voisalmen päiväkotikoulun asemakaavan ja tonttijaon muutos

Kaava-alueella kulkee Lappeenrannan Energiaverkot Oy:n vesiverkostoa ja sähköjakeluverkostoa, joille tulee merkitä kaavaan johtoaluevaraus. Mikäli olemassa verkostoa tarvitsee siirtää tai muuttaa vastaa siirron pyytäjä syntyvistä kustannuksista. Muilta osin Lappeenrannan Energiaverkot Oy:llä ei ole lausuttavaa asemakaavan ja tonttijaon muutoksesta.

LAPPEENRANNAN ENERGIAVERKOT OY

Petri Tikka
Verkostopäällikkö

Vastaanottaja

taina.lind@lappeenranta.fi

Kohde

LPR/100/10.02.03.00/2024

Voisalmen koulu kaavamuutos

Kaavan tarkoitus

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden Voisalmen päiväkotikoulun (Voiska-talon) sekä siihen liittyvien pysäköinti- ja liikennejärjestelyiden toteuttaminen. Asemakaavalla päivitetään myös Voisalmentien länsipuolella olevan asuintontin asemakaava.

Lausunto

Pelastuslaitos on tutustunut 2.6.2025 mennessä saatavilla oleviin materiaaleihin koskien Voisalmen koulu Asemakaavan ja tonttijaon muutos.

Sammutusveden saatavuus alueen pelastustoimen tarpeisiin tulee varmistaa.

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksella ei ole muita huomioita asemakaavamuutoksesta.

Palotarkastaja

Atte Kiander

Lappeenrannan kaupunki

kirjaamo@lappeenranta.fi

Viite: Voisalmen päiväkotikoulun asemakaavan ja tonttijaon muutos

Lausunto

Teliällä on infraa asemakaava-alueella.

Mikäli alueen rakentaminen aiheuttaa kaapeleiden siirtoja, on niistä oltava yhteydessä 12 viikkoa ennen siirtotarvetta, sulan maan aikana.

Lähtökohtaisesti siirrot maksaa siirron tilaaja.

Tarkemmat kartat ja näytöt saa Johtotiedolta <https://johtotietopankki.fi/>

Jukka Rissanen

Telia Finland Oyj/Production Desk

production-desk@teliacompany.com

p. 020 133 2749

Vanhusneuvoston ennakolausunto:

VOISALMEN KOULU ASEMAKAAVAN JA TONTTIJAON MUUTOS

Tässä asemakaavaselvityksessä on otettu huomioon hyvin tarkasti alueen liikenne, luonto ja asuinympäristö. On hienoa huomata, että vähäisemmätkin luontoympäristöön vaikuttavat seikat huomioidaan entistä paremmin, sekä pohja ja hulevesien hallinta, joka on erittäin tärkeää rakennuksen sisäilman ja rakenteiden keston kannalta. Saattoliikenne on erittäin hyvin huomioitu, mutta koulun osalta voisi saattoliikenteen rajata piha-alueen ulkopuolelle.

Koulun piha-alue on erittäin mielenkiintoinen, jopa kaunis isoine puineen ja näkyvin kalliokummuin. Toivoisimme kiinnitettävän huomiota rakennusta toteuttaessa, että puiden kaato ja kallion louhinta olisi huomaamatonta ja vähäistä.

Yksi seikka jäi hieman vaivaamaan, kun puhutaan yleisestä turvallisuudesta ja suojaumisesta kaikkea ennakoimatonta silmällä pitäen. Onko koulun yhteyteen mahdollisesti tulossa väestönsuojaa, alueellahan ei ilmeisesti yleistä väestönsuojaa ole.

Muuten kaava on hyvin suunniteltu ja toteutettu, joten vanhusneuvosto puoltaa asemakaavaa ja tontinjaon muutosta.

Viitaten Lappeenrannan kaupungin tiedottamiseen ja lausuntopyyntöön liittyen Voisalmen koulun asemakaavamuutokseen asukasyhdistys Voisalmensaarelaiset ilmaisee kantansa, että se puoltaa suunnitelmaa. Kaavoitussuunnitelma on tehty hyvää tapaa noudattaen. Kaavoituksen toteutuminen suunnitelman mukaan ottaa huomioon Voiskataloon sijoitettavat eri yksiköt, niiden henkilökunnan pysäköinnit sekä lasten saattoliikenteen huomioimisen sekä asianmukaiset pihat lasten käyttöön.

Asukasyhdistys Voisalmensaarelaiset ry

psta

Tarja Vahtokari

Tarja Vahtokari

puheenjohtaja

From: Klinga Taina
Sent: Tue, 6 May 2025 08:42:52 +0000
To: YP LPR Kirjaamo Lappeenrannan kaupunki
Cc: Kirjaamo; Penttilä Mika
Subject: RE: Lausuntopyyntö - Voisalmen päiväkotikoulun asemakaavan ja tonttijaon muutos / Fingrid ei lausu

Tiedoksi, että Fingrid ei lausu Voisalmen päiväkotikoulun asemakaavan ja tonttijaon muutos - asemakaavasta. Kyseisellä asemakaava-alueella ei ole Fingridin voimajohtoja eikä muita toimintoja. Kiitokset yhteydenotosta.

Fingridin Maankäyttö ja ympäristö -yksikön puolesta /
ystävällisin terveisin

Taina Klinga (Sitowise, p. 020 747 6188)
Fingridissä konsulttityönä kaavalausuntojen valmistelua
Ext-taina.klinga@fingrid.fi

Lähettilä: Penttilä Mika <Mika.Penttila@fingrid.fi>
Lähetetty: maanantai 5. toukokuuta 2025 13.00
Vastaanottaja: Klinga Taina <Ext-Taina.Klinga@fingrid.fi>; Kirjaamo <Kirjaamo@fingrid.fi>
Aihe: VL: Lausuntopyyntö - Voisalmen päiväkotikoulun asemakaavan ja tonttijaon muutos

Lähettilä: Lind Taina <Taina.Lind@lappeenranta.fi>
Lähetetty: maanantai 5. toukokuuta 2025 12.25
Vastaanottaja: Lind Taina <Taina.Lind@lappeenranta.fi>
Aihe: Lausuntopyyntö - Voisalmen päiväkotikoulun asemakaavan ja tonttijaon muutos

Hei

Lappeenrannan kaupunki valmistelee asemakaavan muutosta Voisalmen koulun alueelle. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden Voisalmen päiväkotikoulun (Voiska-talon) sekä siihen liittyvien pysäköinti- ja liikennejärjestelyiden toteuttaminen. Asemakaavamuutoksella päivitetään myös Voisalentien länsipuolella olevan asuintontin asemakaava.

Pyydän huomioimaan oheisen lausuntopyyntöni.

Linkki kaava-aineistoon: <https://old.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Rakentaminen-ja-maankaytto/Kaavoitus/Vireilla-olevat-kaavat/Pohjoinen-alue/Voisalmen-koulu>

Ystävällisin terveisin

Taina Lind

sihteeri

Konsernihallinto/toimistopalvelut

puh. 040 164 9611

Liikuntatoimen ennakkolausunto Voisalmen koulun asemakaavaluonnoksesta

Liikuntatoimen näkemyksen mukaan esitetty asemakaavaluonnos on hyvä. Urheilukentälle menevä huoltotie on luonnoksessa muutettu omaksi erilliseksi huoltotieksi, mikä on parannus nykyiseen tilanteeseen, jossa huoltotie menee epämääräisesti päiväkot/- koulun pihan läpi, eikä ole turvallinen.

Uuden huoltotien osalta on syytä huomioida, että se on liikennöitävissä isommillakin ajoneuvoilla ja myös talviolosuhteissa (esim. korkeuserot). Lisäksi olisi hyvä huomioida, että huoltotien yhteyteen varattaisiin liikuntatoimelle henkilökunnan pysäköintiin esim. kaksi autopaikkaa, koska nykyiset parkkipaikat koulun päädyistä poistuvat käytöstä.

Kaavaluonnoksessa päiväkodin pihan kulmassa oleva lähiliikuntapaikka (kuntoiluvälineitä, koripallokenttä) poistuu, mutta liikuntatoimen näkemyksen mukaan se ei ole kovin onnistunut eikä siinä ole siitä syystä kovinkaan paljon käyttöä.

Pasi Koistinen

Liikuntajohtaja

Lappeenrannan kaupunki

From: [REDACTED]
Sent: Sat, 3 May 2025 08:32:22 +0300
To: YP LPR Kirjaamo Lappeenrannan kaupunki
Subject: Voisalmen päiväkotikoulun asemakaava

Hei,

Teen valituksen/vastustan Voisalmen päiväkotikoulun rakentamista sekä pysäköinti- ja liikennejärjestelyjen toteuttamista, JOS kaupunki aikoo jossain vaiheessa lakkauttaa Kaukaan koulun. Jo aiemmin kirjoitin, että lapsia ei varmasti ole sen enempää sillä suunnalla kaupunkia kuin Kaukaan/Tirilän suunnallakaan. Ja uuden päiväkotikoulun rakentaminen on varmasti kalliimpi ratkaisu kuin kuljettaa lapset (siis laittaa vanhemmat kuljettamaan lapset tai laittaa ekaluokkalaiset kävelemään 3km) kuin Kaukaan koulun kunnostaminen. Olisi siis varmasti halvempaa vaikka kuljettaa Voisalmen alueen lapset Kaukaan kouluun kuin rakentaa uusi Voisalmeen. Jos kerran maaltakin on halvempaa kuskata lapsia pitkät matkat ja matka-aika ei kerran haittaa, niin mikä ongelma on sitten tässä? Joten siinä vaiheessa, jos Kaukaan koulu lakkautetaan, niin kaupunki eriarvoistaa eri alueen asukkaita. En ole uuden päiväkotikoulun rakentamista Voisalmeen todellakaan vastaan, jos Kaukaan koulukin säilyy, siinä tapauksessa päinvastoin. Toivon, että kaupunki panostaisi lapsiin; pienempiin kouluihin. Ihmettelen miksi tästä Voisalmen uuden päiväkotikoulun rakentamisesta kaupunki on koko ajan vetänyt tosi hiljaista linjaa, myös kouluverkkouudistuksen aikana? Varmaan moni muukaan ei ymmärtäisi.. Tulen taistelemaan Kaukaan koulun puolesta ihan loppuun asti. Niin kauan kun kaupungilla on varaa isoihin näyttöihin torille, jonnenjoutavaan pallonlahden täyttöön/puomeihin (jos ihmiset eivät osaa itse junaa väistää, niin pitää pysyä kotona tai valita joku muu reitti), tappiolliseen lentokenttään ja milloin mihinkin mielestänne tämän alueen lapsia tärkempään, niin minulla on yksinkertaisesti vara mielestäni valittaa.

Ystävällisin terveisin,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

From: [REDACTED]
Sent: Mon, 12 May 2025 17:57:17 +0000
To: YP LPR Kirjaamo Lappeenrannan kaupunki
Cc: [REDACTED]
Subject: LPR/100 /10.02.03.00/2024 Valitus/ehdotus
Importance: High

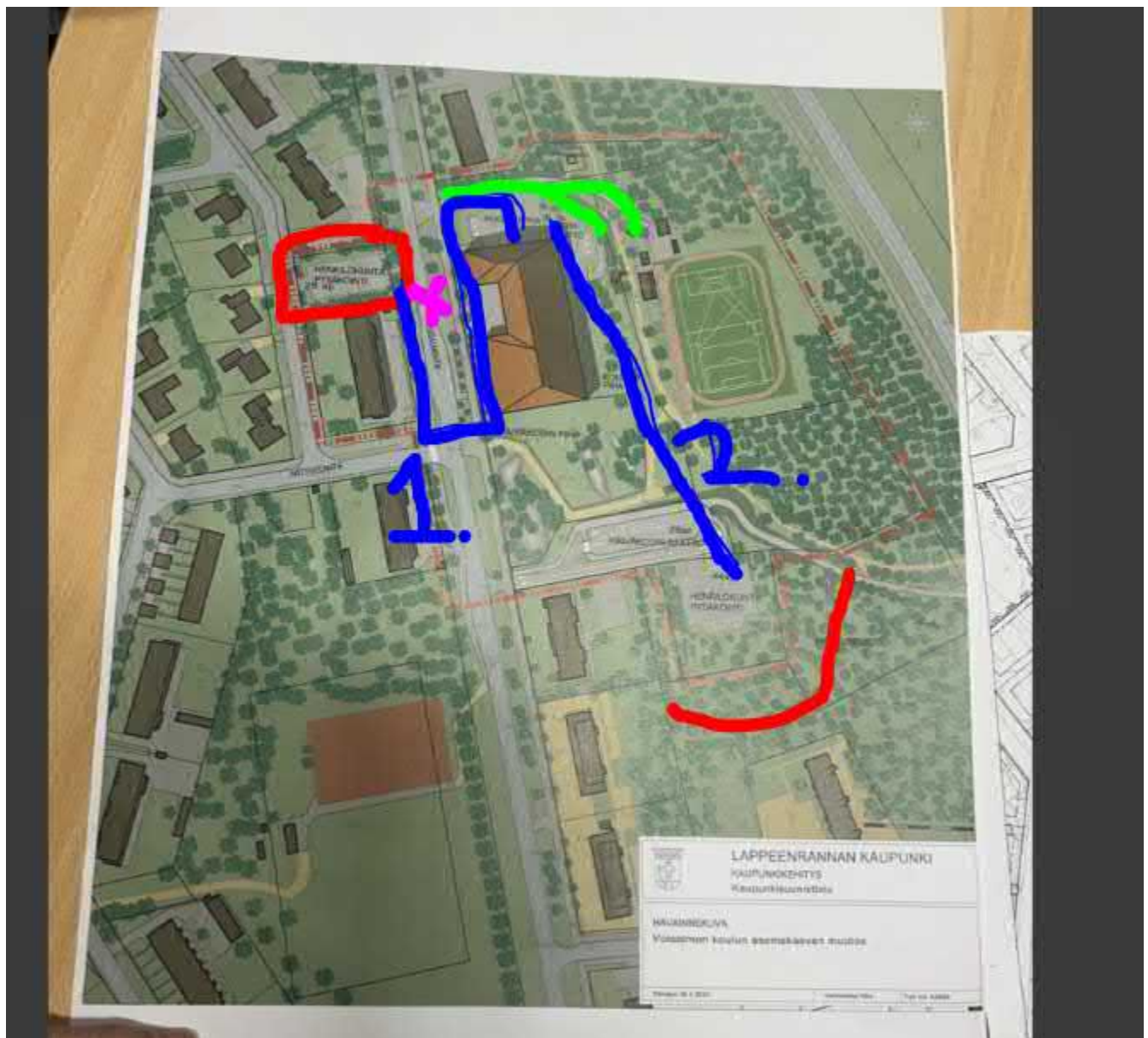
Hei,

Otan yhteyttä kommenttien muodossa koskien uutta Voisalmen päiväkotikoulun asemakaavan ja tonttijaon muutosta.

1. Voisalmentie 21:n ja koulun välissä tulisi kulkemaan uusi huoltoreitti. (Kuvassa vihreä viiva). Nykyhetkellä rauta-aita rajaa koulun ja Voisalmentie 21:n rajan, ja se on ok. Esittelytilaisuudessa sanottiin, että raja tulisi tulemaan enemmän Voisalmentie 21:n tonttia, tässä on kuitenkin muutama ongelma:
 - a. Kun huoltoreittiä aletaan rakentamaan, niin kohteessa on hyvin paljon kalliota→ hankala rakentaa
 - b. Kohteessa kasvaa tällä hetkellä puita, jotka antavat näköestettä talolle ja myös varjoa. Uusi huoltoreitti meinaa, että KAIKKI alueen puut joudutaan kaatamaan ja tällöin näkösuoja häviää kokonaan.
 - c. Kohteessa on myös salaojakaivo
 - d. Kohteessa on myös väestönsuojan luukku
 - Tämä ei ole todellakaan hyvä ratkaisu, että kaikki puut kaadettaisiin ja Voisalmentie 21:n jäisi ilman suojaa. **Tähän on keksittävä muu ratkaisu, sillä tuollaisenaan se aiheuttaa hyvin paljon haasteita ja ongelmia!**
2. Saratien oleva parkkipaikka LPA-30AKR yläpuolella (Kuvassa punainen neliö)
 - a. Vaarallinen ylikulku tielle (Suojatie on olemassa, mutta tälläkin hetkellä ihmiset eivät noudata suojatietä ja on sattunut lukuisia vaaratilanteita tuossa kohdassa (Kuvassa pinkki ruksi).
 - b. Kohteessa on myös jyrkkä mäki ja uuden suojatien rakennus ei ole vaihtoehto, eikä myöskään alikulkutunneli (Vrt. Kourulan alakulku, niin ihmiset juoksevat tien yli→paaaljon vaaratilanteita siinäkin kohdin)
 - c. Kohteessa on omakotitaloja sekä rivitalo→ Automäärä ja liikenne kasvaa→Rauha häviää asukkailta
 - d. Kohteessa on myös kalliota→Hankala rakentaa
 - e. Alhaalla oleva 44ap parkkialuetta sen sijaan tulisi laajentaa, jolloin yllä olevat ongelmat poistuisi
 - f. Esittelyssä Jukka sanoi että neliö-parkkipaikalta kuin punaisesta viivasta olisi lyhyempi matka urheilusiipeen, tämä on väärin sillä jos kuljetaan turvallista reittiä eli suojatietä niin matka on sama ellei pitempi kuin 44ap parkkipaikalta... Linnuntietä katsoen kyllä on lyhyempi ja sitten tapahtuu yllämainitsemia vaaratilanteita.
 - g. Parkkipaikka mahdollistaa sitten mopo- ja autoihmisten kokoontumisen ko. alueelle, jolloin kotirauha ympärillä rikkoontuu
 - Saratien parkkipaikka ei ole todellakaan hyvä ratkaisu, koska siinä tulee vaaratilanteita tien ylityksessä sekä kasvavasta liikenteestä tuolle alueelle. **Ainoana järkevänä ratkaisuna tähän on laajentaa 44ap oleva parkkipaikka**

isommaksi, siellä on tilaa ja tämä laajennus on hyvinkin helppo toteuttaa, myös kustannusmielessä. Parkkipaikasta ei tarvitsisi välttämättä tehdä 44ap + 28ap. vaan riittää pienempi, sillä parkkipaikat tulevat olemaan maksullisia ja talvisin hyvin suuri osa ihmisistä ei halua ajaa autolla, niin kulkevat julkisilla ja sitten kesällä pyöräily helpottaa parkkipaikkojen määrää. Myös jos tulee sellainen tilanne, että parkkipaikat loppuvat ”kesken” niin päiväkotijätöalueella on päälle 20 paikkaa, ja jos vaikka muutama pysäköi siihen työpäivän päätteeksi, niin maailma ei tule kaatumaan kellään.

Jos jokin jäi epäselväksi, niin minulle voi soittaa ja tarkennan ilmielmin omia kommentteja, yhteystiedot alla!

Kind regards / Ystävällisin terveisin,

[Redacted signature block]

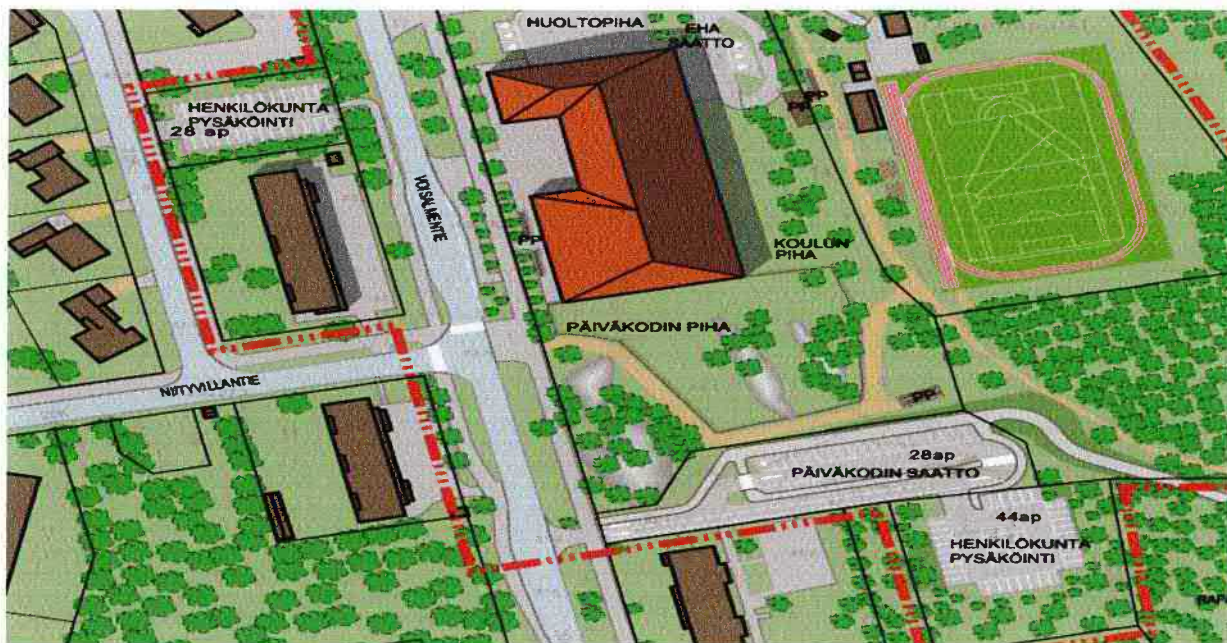
[Redacted contact information]

Lpr: n kaupunki / Kaupunkikehitys
Kirjaamo PL 11 53101 Lappeenranta

VIITE Voiska- talon rakennushanke / Voisalmen Päiväkotikoulun asemakaavan ja tonttijaon muutos/ naapurien kuulemistilaisuus 7.5.2025, Voisalmen koulu.

ASEMAKAAVAN JA TONTTIAJON MUUTOS / KAAVALUONNOS ESITTÄÄ SEURAAVAA :

Rakennushankkeen varsinaisen rakennusalueen ulkopuolelle, Voisalmementien ja Saratien väliselle alueelle (LP) on suunniteltu **henkilökunta / pysäköinti 28 ap** – alue.

Ote / Asemakaavan ja tonttijaon muutos / Havainnekuva (Lpr:n kaupunkisuunnittelu)

MUISTUTUS / PALAUTE

- A. Toivomme, että Lappeenrannan kaupunki huomioi esityksemme, jonka mukaan asemakaavamuutoksen mukainen **henkilökunta / pysäköinti 28 ap** - alue (LP) jätetään rakentamatta ja rakennuskohteessa kaikkii tarvittavat pysäköintipaikat toteutetaan samalla Voisalmementien itäpuolella, jonne koulurakennus ja kaikki muukin aluerakentaminen on keskitetty.

Kyseisten 28 autopaikan sijoittaminen ja keskittäminen Voisalmementien itäpuolelle, varsinaiselle koulualueelle on mahdollista, koska ne ovat sijoittavissa purettavan Lämpölaitoksen pysäköinti- ja huoltopiha-alueelle / ja osittain myös alueen nykyiselle, pohjoispuolen pysäköintialueelle.

Muistutus / palautteeseen sisältyy luonnospiirroksia, joissa on tarkasteltu edellä mainitun mukaisia pysäköintialuevaihtoehtoja (liitteet 1- 3).

- B. Toisarvoisesti esitämme, jos pakottavista syistä kohta A ei ole toteutuskelpoinen, että **henkilökunta / pysäköinti 28 ap** - alue toteutetaan enintään 20 paikkaisena, Saratielle päin suojapuuvyöhykkeellisenä, asfaltoimattomana ja kulkuliittymät Voisalmementieltä toteutettuina. Voisalmentie, noin koulun tonttialueen pohjoisrajan kohdalla, tulisi kaikissa vaihtoehtoissa varustaa autoliikenteen hidasterakenteilla

HUOMIOITAVAA KOULUALUEEN PYSÄKÖINNISTÄ / AIHEUTUVASTA LIIKENTEESTÄ

Henkilökunta / pysäköinti 28 ap- alueelle kohdistuisi iltaa kohti vilkastuvaa, merkittävää ajoneuvojen pysäköintitarvetta ja ympäristöä kuormittavaa liikennöintiä, koska aluetoiminnot ja rakennuksen pääkulkuyhteydet sijaitsevat alueen pohjoispuolella, kuten nytkin.

Liikennöintiä aiheutuu henkilökunta-, koululais-, käyttö- ja huoltohenkilökunta- sekä kunnossa-pitokaluston kuljetuksista, kävely- ja hiihtoreittien, luistelu-, urheilu- ja leikkikenttäalueita sekä kirjastoon ja koulurakennukseen liittyvien harraste- ym. palveluiden käyttäjien kuljetuksista.

PERUSTELUT - HENKILÖKUNTA / PYSÄKÖINTI 28 ap AIHEUTTAA HAITTOJA :

1. Menetetään Saratielle avautuva, kaupunkikuvaa eheyttävä, koivua, mäntyä, vaahteraa sekä raitaa kasvava, sekapuumetsäinen puistikko.

2. Pysäköintialue lisää peruuttamattomasti Saratien autoitunutta katunäkymää. (Google maps)

3. Ympäristöön kohdistuu lisääntyviä ajoneuvoliikennehaittoja, koska kulku pysäköintialueelle on johdettu kiertoteitse Niittyvillantien ja Saratien omakoti- ja rivitalokortteleiden kautta. Aluevalaistus, pysäköinti-, huolto- ja kunnossapitotoiminnot sekä varsinainen kulkuliikenne lisäävät melu-, ilma- ja valosaaste- sekä katupölyhaittoja.
4. Lisääntyvä liikenne johtaa kasvaviin liikenteen onnettomuusriskeihin koululaisille ja muille jalkakäytäviä käyttäville risteysalueilla Voisalmentielle, Niittyvillantiellä ja Saratien pysäköintialueeliittymässä. Saratien jalkakäytävä on Voisalmi- alueen vilkain koululaisten käytämä jalankulkuväylä. Liittymäkohta Saratielta pysäköintialueelle on talvisin näkemärajoitteinen, Kanervatien risteys jää katveeseen kaartein lumivallien takia. Vaatisi hidasrakenneratkaisuja Saratielle.
5. Muodostaa koululaisille vaarallisen oikopolkuväylän Saratielta koulun piha-alueelle Voisalmientien ylitse, sen näkemärajoitteisella tieosuudella.
6. Rakentamisesta johtuvista metsähakkuista, perustavista maarakennustoista, alue- ja pintarakennetoista, kulkuväylistä, kuljetuksista sekä sähkö- ja valaistusrakennetoista.
7. Hulevesien imeytysalueen menetys voimistaa tulvariskiä alapuolisen kiinteistön ja Niittyvillantien alueella (vrt asemakaaselostus).

8. " Ylimääräisen " pysäköintialueen rakentaminen johtaa kaupungin / veronmaksajien varojen tarpeettomaan käyttöön. Jatkuvana lisäkuluja muodostuu erillisen alueen huolto- ja kunnossapitotoimista.

MUISTUTUS / PALAUTE - YHTEENVETO

Haitat voidaan estää siirtämällä **Pysäköinti / henkilökunta 28 ap** - alueen autopaikat Voisalmentien itäpuolelle, esimerkiksi nyt suunnitellun **Pysäköinti / henkilökunta 44 ap** - alueen yhteyteen.

Pysäköintialueelle on, kaavasuunnitelmassakin esitetty, turvallisempi ja suora kulkuyhteyksiin taajaman pääväylältä, Voisalmentieltä.

LIITTEET

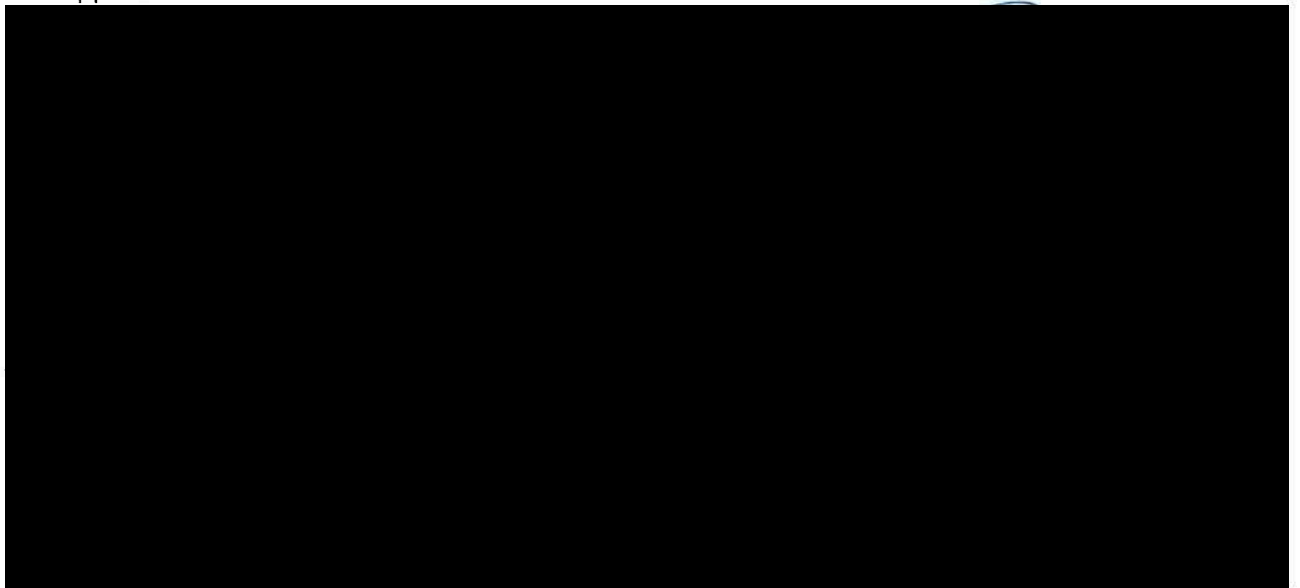
Piirrosluonnokset :

- Liite 1 Lämpölaitosalueen pysäköinti 73 ap
- Liite 2 " " 62 ap
- Liite 3 Pohjoisen alueen pysäköinti 15 ap

YHTEYSTIEDOT

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Lappeenrannassa 27. 5. 2025

25 ap
PÄIVÄKODIN SAATTO

LIITE 1

LMN

VL

73 ap
PYSÄKÖINTI

16

28

11

18

VL

PL

13
AK

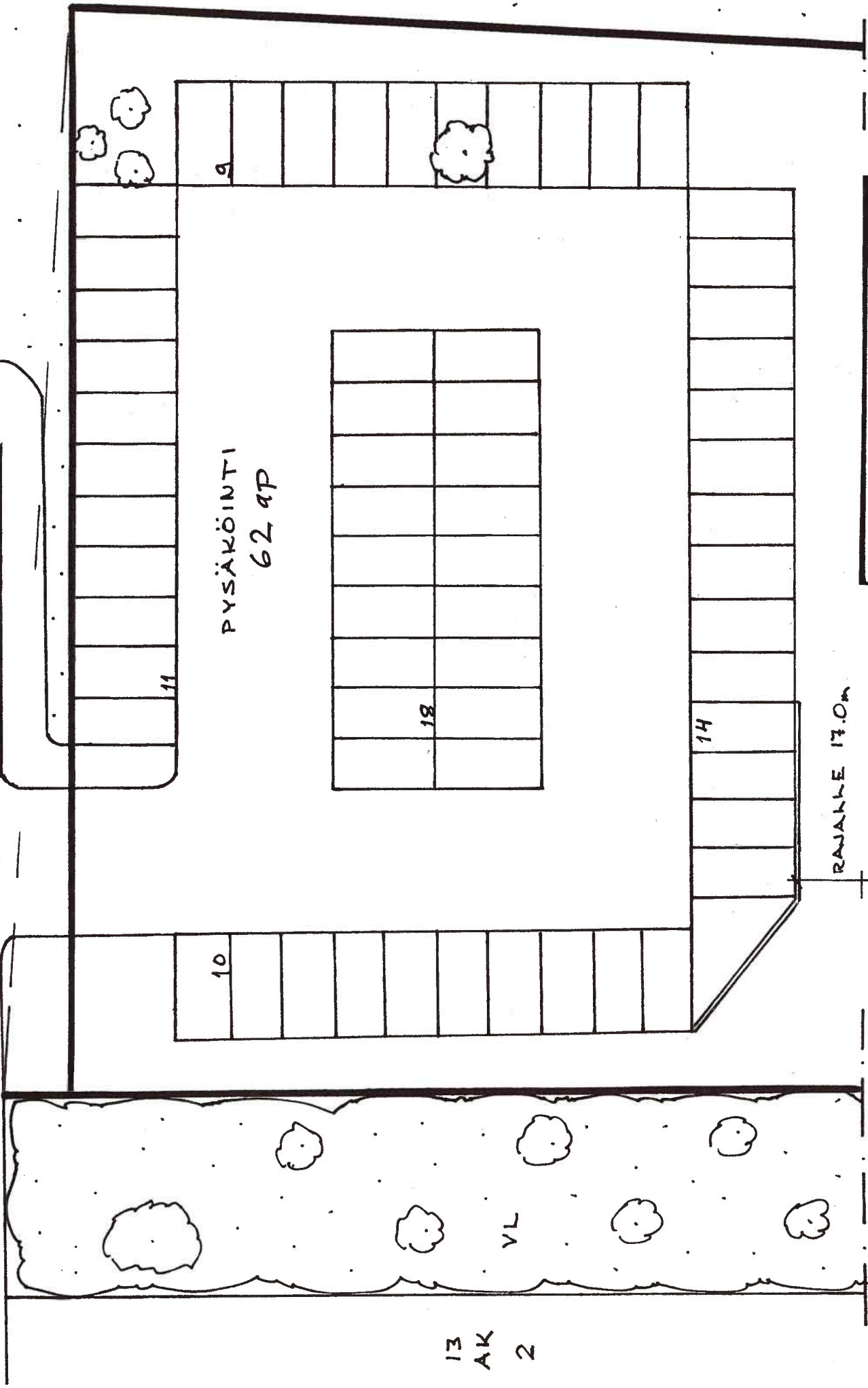
②

VOISKA-TALO	
LUONNOS	PYSÄKÖINTI 73 ap
11.5.25 CH	MK 1:250

LIITE 2

LPA-2

VL

VAISKA-TALO	
LUONNOS	PYSÄKÖINTI 62 ap
11.5.25	MK 1:250

PL

VOISALMENTIE

LIITE 3

PUMPPAAMO

PYSÄKÖINTI
15 RP

HUOLTOPIHA

KHA SAATTO

VOISKA-TALO	
LUONNOS	PYSÄKÖINTI 15 RP
11.5.25 CH	HK 1:250

KAAVANLAATIJAN VASTINEET**16.6.2025**

Dnro 100/10.02.03.00/2025

VOISALMEN KOULUN ASEMAKAAVAN JA TONTTIJAON MUUTOS**20 VOISALMI, korttelit 14, ja 48 sekä lähivirkistys-, puisto- ja katualueita.****KAAVANLAATIJAN VASTINEET****MRA 30 §:n kuulemisessa saatuihin lausuntoihin****Kaavaluonnos 30.4.2025 on pidetty nähtävillä 6.5.-2.6.2025.****LAUSUNNOT****1. Kaakkois-Suomen ELY-keskus (28.5.2025)**

- a. Suunnittelualueen luontoarvot on kartoitettu pääosin vuosina 2020-2021 tehdyssä luontoselvityksessä asianmukaisesti. Luontoselvityksen havainnot ja laatu huomioiden tätä pian viisi vuotta vanhaa selvitystä voi yhä pitää käyttökelpoisena ja riittävä selvityksenä kaavamuutosalueen luonnontilasta. Myös selvityksen pohjalta tehty kaavamuutoksen luontovaikutusten arviointi on perusteltu.

Kaavamuutosalue on laajasti luonnontilaltaan muuttunutta, ihmisvaikutuksen piirissä olevaa aluetta. Alueella ei ole suojeltuja tai uhanalaisia luontotyyppejä. Alueelta ei ole myöskään tehty havaintoja huomionarvoisista lajeista, eikä alueella tiukasti suojelluille lajeille potentiaalisia elinympäristöjä. Kaavaluonnoksen mahdollistaman maankäytön oletettavasti merkittävimmät negatiiviset luontovaikutukset liittyvät haitallisten vieraslajien mahdolliseen leviämiseen, mikä on syytä ottaa alueen rakentamisessa ja käytössä huomioon.

- b. Lappeenrannan keskustan osayleiskaavatyön yhteydessä on Saratien kerrostaloalue ja Voisalmen koulu on arvioitu paikallisesti merkittäväksi lähiöalueeksi 1970-luvulta ja osoitettu kaavassa merkinnällä sk (Kaupunki-, taajama- tai kyläkuvallisesti merkittävä kohde tai alue).

Uutta päiväkotikoulua suunnitellessa on tutkittu rakennuksen sijoittamista muualle alueelle ja 1970-luvun koulun säilyttämistä. Perustamisolosuhteista johtuen on kuitenkin päädytty ratkaisuun, jossa vanha koulu puretaan ja uusi rakennetaan samalle paikalle.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus pitää valitettavana hyvin rakentamisajan kohtansa tyylin ja yksityiskohdat säilyttäneen 1970-luvun alussa rakennetun koulun purkamista.

- c. Nykyinen koulurakennus rajautuu valtio-omisteiseen maantiehen 408. Korttelialueen kohdalla maantien keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä (KVL) on noin 6000 ajon./vrk. Kaakkois-Suomen ELY-keskus muistuttaa, että rakentamisen ja kaavoituksen suunnitteluvaiheessa on huomioitava mahdollinen tieliikenteen aiheuttama melu. Liikennemelu voi heikentää erityisesti korttelialueen virkistyspalvelujen ja ulkoalueiden (VL, VU) viihtyvyyttä.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue huomauttaa, että se ei tule vastaamaan mahdollisten meluntorjuntatoimenpiteiden kustannuksista tai rakentamisesta.

- d. Asemakaavaluonnos on asiantuntevasti laadittu. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat ja asemakaavan sisältövaatimukset täyttyvät. Nyt lausuttavana oleva materiaali muodostaa hyvän pohjan kaavaehdotuksen laadintaan.
- e. Mikäli asemakaavaan ei tehdä merkittäviä muutoksia (AKL 191 §), Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta ei ole tarvetta pyytää lausuntoa ehdotusvaiheessa.

Vastineet:

- a. Haitalliset vieraslajit on huomioitu luontoselvityksessä. Koulun piha-alueella kasvaa kurturuusua, jotka poistuvat rakentamisen yhteydessä.
- b. Koulurakennuksessa on ollut toistuvia kosteusvaurioita ja siinä on myös todettu näiden aiheuttamia sisäilmaongelmia. Hankesuunnitelman mukaan koululle ja päiväkodille tulee saada tarkoituksenmukaiset, terveelliset ja turvalliset tilat. Tilojen tulee olla monipuolisia ja muunneltavia ja niiden tulee tukea nykyistä oppimiskäsitystä. Tilojen tulee olla myös energiatehokkaita. Tavoitteena on koota myös päiväkodin ja harjaantumisopetuksen toiminnot samaan toimipisteeseen ja asianmukaisiin tiloihin. Nämä tavoitteet on käytännössä mahdollista toteuttaa vain uudisrakennuksessa.
- c. Kaavassa osoitetut virkistysalueet (VU ja VL) ovat olleet jo aiemminkin virkistyskäytössä. VU-alueelle on toteutettu joitakin vuosia sitten monipuolinen lähiliikunta-alue, jonka käyttöä VU-merkintä parhaiten vastaa. Mahdolliselle melualueelle ei osoiteta uusia virkistysalueita. Eteläisempi VL-alue liittyy suoraan olemassa olevaan VL-alueeseen.
- d. Merkitään tiedoksi.
- e. Kaavaehdotukseen ei ole tullut merkittäviä muutoksia luonnosvaiheen jälkeen, joten ehdotusvaiheen lausuntoa ei ole tarpeen pyytää.

2. Etelä-Karjalan liitto (16.5.2025)

- a. Maakuntakaavan yleisissä suunnittelumääräyksissä on todettu, että liikenneväylien melualueet tulee ottaa huomioon ja ne tulee selvittää, kun ympäröiviä alueita kaavoitetaan. Kaavaa varten on laadittu meluselvitys (WSP Finland Oy 4.6.2021), Kaavaselostuksessa on todettu, että rakennussuunnittelulla voidaan muodostaa piha-alueita, joihin melu ei kantaudu, ja joilla melutasot jäävät alle ohjearvojen.

Kaavaratkaisussa on otettu huomioon liikennemelu ja maakuntakaavan pääsiirtoviemäri. Maakuntakaavan kasvukeskusalueen laatukäytävän suunnittelumääräykset on otettu huomioon kaavaratkaisussa toteuttamalla toimivat ja turvalliset liikenneyhteydet ja hyödyntämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta.

- b. Etelä-Karjalan liitolla ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksesta. Mikäli nyt lausuttavana olevan asemakaavaluonnoksen aineistoon ei kaavaprosessin aikana tehdä merkittäviä muutoksia, Etelä-Karjalan liitolta ei ole tarvetta pyytää lausuntoa kaavaehdotusvaiheessa.

Vastineet:

- a. Merkitään tiedoksi.
- b. Kaavaehdotukseen ei ole tehty merkittäviä muutoksia luonnosvaiheen jälkeen.

3. EteläKarjalan museo (2.6.2025)

Arkeologinen kulttuuriperintö:

- a. Suunnittelualue on pääosin rakennettua kaupunkiympäristöä itäosan pieniä metsäalueita lukuun ottamatta. Alueella ei ole rekisteröityjä muinaisjäänköksiä tai muita arkeologisia kohteita. Voisalmensaaren poikki kulkee kuitenkin Salpalinjan linnoitusketju ja laserkeilausaineiston perusteella alueella on rekisteröimättömiä puolustusasemia, mm. suunnittelualueelta eteläkaakkoon, mutta nämä eivät ulotu suunnittelualueelle. Historiallisten ilmakuvien perusteella entinen lämpölaitos sijaitsee 1940-luvulla kallioon louhitun tilan kohdalla. Ajankohdan perusteella ko. louhos liittyy myös alueen Salpalinnoitteisiin ja/tai niiden rakentamiseen. Museolla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö:

- b. Uuden päiväkotikoulun rakentaminen edellyttää nykyisen koulurakennuksen purkamista. Vanhoissa rakennuksissa on asemakaavaselostuksen mukaan todettu kosteusvaurioita ja sisäilmaongelmia. Selvityksiä vaurioiden laajuudesta ja niiden korjattavuudesta ei ole tehty. Voisalmen koululle ei ole kaavoissa osoitettu suojelumerkintää, mutta se ei poista, eikä vähennä, rakennukseen liittyviä, todennettuja arvoja. Museo huomauttaa, että purkamisten myötä menetetään pysyvästi arvokkaita 1970-luvun rakennetun ympäristön ominaispiirteitä ja -laatuja, jotka ovat viime vuosina olleet erityisen uhattuina: paljon on jo purettu. Museo haluaa tässä yhteydessä muistuttaa, että vaikka vanhasta rakennuksesta voitaisiin säilyttää vain perustukset ja runko, niiden säilyttäminen ja korjaaminen on silti ilmastoystävällisempi vaihtoehto kuin purkaminen ja uuden rakentaminen: rakennetun ympäristön osuus kaikista Suomen ilmastopäästöistä on kolmasosa. Vaikka uudisrakennus olisi energiatehokas, vaikutus kumoutuu vuosikymmeniksi siitä hiilihiipikistä, jonka purkamiseen ja rakentamisen materiaaleihin liittyvät hiilidioksidipäästöt aiheuttavat.
- c. Museo kehottaakin vielä kerran miettimään, onko Voisalmen koulun purkaminen ja uudisrakentaminen todellakin ainoa keino, jolla saavutetaan toivottu lopputulos. Museo haluaa huomauttaa, että rakennusperintö on yhteistä kulttuurista omaisuuttamme. Nyt olisi viimein aika antaa 1970-luvulla rakennetuille rakennuksille niille kuuluva arvo, mahdollisuus vanhentua arvokkaasti ja olla siten kertomassa tuleville sukupolville oman aikakautensa arkkitehtuurista. Museo toivoo, että Lappeenrannasta löytyisi rohkeaa edelläkävijyyttä ja kykyä toimia rakennusperinnön säilyttämisen suunnannäyttäjänä myös modernin rakennusperinnön osalta. Onhan yksi Lappeenrannan kaupungin strategian kärjistä Kestävä kaupunki, ja sen myötä ekologinen kestävyys. Museo haluaa muistuttaa, että ekologisen kestävyyskriisin vaikutukset muuttuvat sitä pahemmiksi, mitä hitaammin muutamme toimintaamme.
- d. Voisalmen koulusta tulee tehdä tarkat kuntotutkimukset rakennusten arvot huomioiden ennen mahdollisen purkupäätöksen tekemistä.

Vastineet:

- a. Merkitään tiedoksi.
- b. – d. Nykyisestä koulurakennuksesta laaditussa rakennushistoriaselvityksessä suositellaan, että koulun rakennukset pyritäisiin ensisijaisesti peruskorjaamaan ja säilyttämään. Samalla todetaan, että koska sisäilmaongelmia on kuitenkin havaittu, tulisi mahdollinen purkupäätös tehdä vasta tarkkojen kuntotutkimusten perusteella, rakennusten arvot huomioiden. Mikäli rakennuskantaa tai sen osia uusitaan, tulisi selvityksen mukaan uudetkin osat säilyttää massoittelultaan matalana. Myös koulun alueella ja sen läheisyydessä kasvavat puut ja luonnonkivet tulisi säilyttää osana ympäristöä.

Koulurakennuksesta on vuodelta 2019 sisäilma- ja rakennetekninen kuntotutkimus, joka on tehty kymmenen vuoden välttämättömiä korjauksia ajatellen. Tutkimusraportti on päivitys vuonna 2014 tehdylle rakenne- ja sisäilma-tekniselle kuntoselvitykselle ja laadittu kyseisten tutkimusten pohjalta. Lisäksi rakennuksesta on laadittu lukuisia muita selvityksiä, mm. kosteuskartoitus ja -mittaus sekä erilaisia korjaussuunnitelmia, joiden yhteydessä on tarkasteltu myös rakenteiden sen hetkistä kuntoa.

Hankesuunnitelman mukaan koululle ja päiväkodille tulee ennen kaikkea saada tarkoituksenmukaiset, terveelliset ja turvalliset tilat. Tilojen tulee olla monipuolisia ja muunneltavia ja niiden tulee tukea nykyistä oppimiskäsitystä. Tilojen tulee olla myös energiatehokkaita. Jo vuonna 2021 on linjattu, että päiväkodin ja harjaantumisopetuksen (EHA) toiminnot sijoitetaan samaan toimipisteeseen ja asianmukaisiin tiloihin. Tämä kokonaisuus on käytännössä mahdollista toteuttaa vain uudisrakennuksessa. Uudisrakentamista puoltavat siten nykyisen rakennuksen kunnon lisäksi erityisesti toiminnalliset seikat. Uusien kuntotutkimusten tekeminen ei antaisi päätöksen tueksi merkittävää lisäarvoa, kun huomioidaan edellä luetellut tavoitteet hankkeelle.

Uusi päiväkotikoulu jatkaa tontilla noudatettua matalan ja luontoon sopeutuvan rakentamisen perinnettä. Myös tontilla olevat maisemallisesti arvokkaat puut ja avokalliot on kaavamuutoksessa pystytty pääosin säilyttämään.

4. Lappeenrannan kaupunki, rakennusvalvonta (13.5.2025)

Ei lausuttavaa.

5. Lappeenrannan kaupunki, maaomaisuuden hallinta (13.5.2025)

Asemakaava-alue on muuten kaupungin omistuksessa, mutta tontti 405-20-48-1 on yksityisen omistuksessa. Maaomaisuuden hallinta jatkaa neuvotte-luja Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n omistuksessa olevan vanhan lämpökeskuksen tontin 405-20-48-1 ostamisesta kaupungille rakennus puretuna.

Vastine:

Merkitään tiedoksi (Lausunnossa ei ole esitetty muutoksia asemakaavaan).

6. Lappeenrannan kaupunki, kadut- ja ympäristö vastuualue (28.5.2025)

Ei huomautettavaa.

7. Lappeenrannan seudun ympäristötoimi/ ympäristönsuojelu (30.5.2025)

Kaavaluonnokseen ei ole huomautettavaa. Uhanalaisen ketoraunikin osalta tulee pyrkiä säilyttämään elinpaikkoja tai ainakin keräämään siemenpankia siirrostamalla muualle sopiviin olosuhteisiin.

Vastine: Merkitään tiedoksi. Suunnittelualueella ei sijaitse ketoraunikkia. Luontoselvityksen mukaan uhanalaista ketoraunikkia esiintyy Voisalmentien länsipuolella entisen pallokentän alueella, joka ei kuulu tähän kaavaan.

8. Lappeenrannan seudun ympäristötoimi/ ympäristöterveys (27.5.2025)

- a. Kaavamääräyksissä on määrätty, että YO- ja AKR-korttelialueilla (asuin- sekä opetustoimintaa palvelevilla korttelialueilla) tulee järjestää ulko-oleskelualueet, joilla melutaso ei ylitä ohjearvoa LAeq7-22 55 dB kello 7-22 välillä eikä yömelun ohjearvoa LAeq22-7 50 dB kello 22-7 välillä. Terveystoimiviranomainen toteaa, että niin päiväkodin kuin koulunkin osalta on tärkeää, että niiden käyttäjille on varattu riittävästi sellaista ulko-oleskelu- aluetta, joilla melun ohjearvot tosiasiallisesti alittuvat. Tarvittaessa tämä tulee mahdollistaa esimerkiksi meluntorjuntarakenteiden tai rakennusten sijoittelulla.
- b. Ulkoilualueille tulee pyrkiä luomaan myös riittävästi varjoalueita.
- c. Ilmaston lämpenemisestä aiheutuvien haittojen ennaltaehkäisemiseksi erityisesti herkissä kohteissa kuten päiväkodeissa ja kouluissa tulee kiinnittää huomiota sisätilojen yllämpenemisen ehkäisyyn. Osaan päiväkotikoulurakennuksen julkisivuista kohdistuu päivällä yli 55 dB melutaso, minkä vuoksi tilojen viilentäminen näissä osissa ikkunatuuletuksella ei ole tarkoituksenmukaista. Rakennus on suositeltavaa varustaa koneellisella jäähdytyksellä.

Vastineet:

- a. Rakennuksen massoittelulla sekä muilla piharakenteilla voidaan luoda melulta suojattuja ulko-oleskelutiloja. Asemakaavassa on määrätty, että ulko-oleskelualueet tulee järjestää siten, että valtioneuvoston ohjearvot eivät niillä ylity. Kaava ei estä meluntorjuntarakenteiden sijoittamista alueelle, mikäli melulta suojattuja ulko-oleskelutiloja ei muilla keinoin pystytä järjestämään
- b. Voiska-talon tontilla säilyy isokokoisia mäntyjä, jotka luovat pihalle varjoalueita.
- c. Rakennuksen jäähdytys tapahtuu tuloilmalla ja erillisjäähdyttimillä. Jäähdytettäviä tiloja ovat mm. päiväkodin ryhmä- ja lepotilat.

9. Lappeenrannan Energiaverkot Oy (10.6.2025)

- a. Kaava-alueella kulkee Lappeenrannan Energiaverkot Oy:n vesiverkostoa ja sähköjakeluverkostoa, joille tulee merkitä kaavaan johtoaluevaraus.
- b. Mikäli olemassa verkostoa tarvitsee siirtää tai muuttaa vastaa siirron pyytäjä syntyvistä kustannuksista.

Vastine:

- a. Suunnittelualueella kulkevat verkostot on osoitettu kaavassa johtovarausmerkinnöin. Lausunnonantajalta on varmistettu (sähköposti Petri Tikka 10.6.2025), että kaavaan ei ole tarpeen lisätä johtovaroja luonnoksessa esitettyjen lisäksi.

b. Merkitään tiedoksi.

10. Etelä-Karjalan pelastuslaitos (2.6.2025)

Sammutusveden saatavuus alueen pelastustoimen tarpeisiin tulee varmistaa.

Vastineet:

Sammutusveden saatavuus huomioidaan katujen ja vesihuollon toteutus-suunnittelussa. Automaattisen sammutusjärjestelmän toteutus selvitetään kehitysvaiheen aikana.

11. Telia Finland Oy (6.5.2025)

Teliällä on infraa asemakaava-alueella. Mikäli alueen rakentaminen aiheuttaa kaapeleiden siirtoja, on niistä oltava yhteydessä 12 viikkoa ennen siirtotarvetta, sulan maan aikana. Lähtökohtaisesti siirrot maksaa siirron tilaaja.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

12. Vanhusneuvosto (7.5.2025)

- a. Asemakaavaselvityksessä on otettu huomioon hyvin tarkasti alueen liikenne, luonto ja asuinympäristö. On hienoa huomata, että vähäisemmätkin luontoympäristöön vaikuttavat seikat huomioidaan entistä paremmin, sekä pohja ja hulevesien hallinta, joka on erittäin tärkeää rakennuksen sisäilman ja rakenteiden keston kannalta.
- b. Saattoliikenne on erittäin hyvin huomioitu, mutta koulun osalta voisi saattoliikenteen rajata piha-alueen ulkopuolelle.
- c. Koulun piha-alue on erittäin mielenkiintoinen, jopa kaunis isoine puineen ja näkyvin kalliokummuin. Toivoisimme kiinnitettävän huomiota rakennusta toteuttaessa, että puiden kaato ja kallion louhinta olisi huomaamatonta ja vähäistä.
- d. Onko koulun yhteyteen mahdollisesti tulossa väestönsuojaa, alueellahan ei ilmeisesti yleistä väestönsuojaa ole.
- e. Muuten kaava on hyvin suunniteltu ja toteutettu, joten vanhusneuvosto puoltaa asemakaavaa ja tontinjaon muutosta.

Vastine:

- a. Merkitään tiedoksi.
- b. Koululaisille ei ole omaa erillistä saattoliikennealuetta. Päiväkotikoulurakennuksen eteläpuolella, päiväkodin saattoliikennealueelle voi saattaa myös koululaisia. Koululaisten nopea saatto (kyydistä jättö tai nouto) on mahdollista myös Voisalmientien varressa, linja-autopysäkeillä. Rakennuksen pohjoispuolella on kehitysvammaisten saattoliikennealue, joka tullaan rajamaan erilleen muusta koulun pihasta.
- c. Avokalliot on tarkoitus säilyttää alueella ja sen vuoksi asemakaavassa ne on osoitettu ge-k merkinnällä: *Avokallio. Alueen luonnonmukaisia maastonmuotoja ei saa muuttaa louhimalla, pengertämällä tai kaivamalla.* Kalliota joudutaan louhimaan vain noin 2 metrin leveydeltä, jotta tonttiliittymä saattoliikennealueelle (LPA-2-alue) voidaan toteuttaa turvallisesti. Tontilla olevaa puustoa säästetään mahdollisimman paljon. Asemakaavassa merkittävimmät puuryhmät on osoitettu merkinnällä s-6: *Alueen olemassa oleva*

puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain puuston hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.

- d. Päiväkotikouluun rakennetaan väestönsuoja, joka on mitoitettu rakennuksen käyttäjien mukaan. Koulurakennus tulee myös toimimaan alueen huoltovarmuusrakennuksena, jossa mahdollisen häiriötilanteen aikana saisi esimerkiksi vettä ja pystyisi lataamaan akkuja.
- e. Merkitään tiedoksi.

13. Asukasyhdistys Voisalmensaarelaiset ry (30.5.2025)

Voisalmen koulun asemakaavamuutokseen asukasyhdistys Voisalmensaarelaiset ilmaisee kantansa, että se puoltaa suunnitelmaa. Kaavoitus suunnitelma on tehty hyvää tapaa noudattaen. Kaavoituksen toteutuminen suunnitelman mukaan ottaa huomioon Voiskataloon sijoitettavat eri yksiköt, niiden henkilökunnan pysäköinnit sekä lasten saattoliikenteen huomioimisen sekä asianmukaiset pihat lasten käyttöön.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

14. Fingrid Oyj (6.5.2025)

Ei lausuttavaa.

15. Liikuntatoimi (5.5.2025)

- a. Liikuntatoimen näkemyksen mukaan esitetty asemakaavaluonnos on hyvä. Urheilukentälle menevä huoltotie on luonnoksessa muutettu omaksi erilliseksi huoltotieksi, mikä on parannus nykyiseen tilanteeseen, jossa huoltotie menee epämääräisesti päiväkotin/ koulun pihan läpi, eikä ole turvallinen. Uuden huoltotien osalta on syytä huomioida, että se on liikennöitävissä isommillakin ajoneuvoilla ja myös talviolosuhteissa (esim. korkeuserot). Lisäksi olisi hyvä huomioida, että huoltotien yhteyteen varattaisiin liikuntatoimelle henkilökunnan pysäköintiin esim. kaksi autopaikkaa, koska nykyiset parkkipaikat koulun päädyistä poistuvat käytöstä.
- b. Kaavaluonnoksessa päiväkodin pihan kulmassa oleva lähiliikuntapaikka (kuntoiluvälineitä, koripallokenttä) poistuu, mutta liikuntatoimen näkemyksen mukaan se ei ole kovin onnistunut eikä siinä ole siitä syystä kovinkaan paljon käyttöä.

Vastine:

- a. Huoltotie rakennetaan siten, että se mahdollistaa liikennöinnin isommilla ajoneuvoilla. Asiaa tarkennetaan väylän toteutussuunnittelun yhteydessä. Toteutussuunnittelun yhteydessä voidaan ottaa kantaa myös huoltotien yhteyteen mahdollisesti varattaviin liikuntatoimen henkilökunnan pysäköinti-paikkoihin.
- b. Voiska-talon pihan alustavissa suunnitelmissa on esitetty ulkokuntosalivälineitä päiväkotikoulun piha-alueelle.

Lausunto pyydettiin myös seuraavilta:

- Lappeenrannan kaupunki/ Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimiala
- Lappeenrannan Toimitilat Oy

- Vammaisneuvosto
- Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy
- Lappeenrannan Lämpövoima Oy
- Elisa Oyj

MIELIPITEET

1. Mielipide (3.5.2025)

- Teen valituksen/vastustan Voisalmen päiväkotikotikoulun rakentamista sekä pysäköinti- ja liikennejärjestelyjen toteuttamista, jos kaupunki aikoo jossain vaiheessa lakkauttaa Kaukaan koulun. Lapsia ei varmasti ole sen enempää sillä suunnalla kaupunkia kuin Kaukaan/Tirilän suunnallakaan. Uuden päiväkotikoulun rakentaminen on kalliimpi ratkaisu kuin kuljettaa lapset (siis laittaa vanhemmat kuljettamaan lapset tai laittaa ekaluokkalaiset kävelemään 3 km) kuin Kaukaan koulun kunnostaminen. Olisi varmasti halvempaa kuljettaa Voisalmen alueen lapset Kaukaan kouluun kuin rakentaa uusi Voisalmeen. Jos kerran maaltakin on halvempaa kuskata lapsia pitkät matkat ja matka-aika ei kerran haittaa, niin mikä ongelma on sitten tässä? Joten siinä vaiheessa, jos Kaukaan koulu lakkautetaan, niin kaupunki eriarvoistaa eri alueen asukkaita.

Tulen taistelemaan Kaukaan koulun puolesta ihan loppuun asti. Niin kauan kun kaupungilla on varaa isoihin näyttöihin torille, pallonlahden täyttöön/puomeihin, tappiolliseen lentokenttään ja milloin mihinkin mielestäni tämän alueen lapsia tärkeämpään, niin minulla on yksinkertaisesti vara mielestäni valittaa.

- En ole uuden päiväkotikoulun rakentamista Voisalmeen todellakaan vastaan, jos Kaukaan koulukin säilyy, siinä tapauksessa päinvastoin. Toivon, että kaupunki panostaisi lapsiin; pienempiin kouluihin. Ihmettelen miksi tästä Voisalmen uuden päiväkotikoulun rakentamisesta kaupunki on koko ajan vetänyt tosi hiljaista linjaa, myös kouluverkkouudistuksen aikana? Varmaan moni muukaan ei ymmärtäisi.

Vastine:

- Lappeenrannan kaupunginvaltuusto tarkasteli 6.5.2024 kokouksessaan hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen palveluverkkoselvitystä ja teki päätöksen palveluverkosta selvityksen mukaisesti.

Selvitys on Lappeenrannan kaupungin ennustettuun väkilukuun ja erityisesti lasten ja nuorten määriin perustuva arvio siitä, mitä päiväkoteja, kouluja, kirjastoja ja liikuntatiloja Lappeenrannassa olisi perusteltua olla tulevaisuudessa. Palveluverkkoselvityksessä kerrotaan, mitkä päiväkodit, koulut ja kirjastot eri asuinalueilla Lappeenrannassa tarvitaan ja mitä rakennuksia on perusteltua peruskorjata tai korvata uusilla rakennuksilla.

Selvitystä on valmisteltu kaupunginvaltuuston tehtäväksiannon mukaisesti hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialajohtajan johdolla, ja valmistelua on ohjannut kaupungin johtoryhmä ja täydennetty johtoryhmä. Esitys ulottuu vuoteen 2036. Seuraavan kerran palveluverkkoa tarkastellaan vuosien 2027–2028 aikana.

- Palveluverkkoselvityksen mukaan Kaukaan koulu säilyy toistaiseksi käytössä. Tämä asemakaavan muutos on käynnistynyt Lappeenrannan palveluverkkoselvityksen pohjalta. Lappeenrannan kaupunginvaltuusto päätti

12.12.2022 kokouksessaan vuoden 2023 talousarvion yhteydessä käynnistää palveluverkkoselvityksen vuoden 2023 aikana. Vuonna 2024 hyväksytyn selvityksen mukaan Voisalmen päiväkotikoulu säilyy osana kaupungin palveluverkkoa. Uuden koulun rakentaminen on ollut siis tiedossa vuodesta 2022 asti ja mukana kouluverkkoselvityksessä.

2. Mielipide (12.5.2025)

- a. Voisalmentie 21:n ja koulun välissä tulisi kulkemaan uusi huoltoreitti. Nykyhetkellä rauta-aita rajaa koulun ja Voisalmentie 21:n rajan, ja se on ok. Esitelytilaisuudessa sanottiin, että raja tulisi tulemaan enemmän Voisalmentie 21:n tonttia, tässä on kuitenkin muutama ongelma:

Kun huoltoreittiä aletaan rakentamaan, niin kohteessa on hyvin paljon kalliota > hankala rakentaa. Kohteessa kasvaa tällä hetkellä puita, jotka antavat näköestettä talolle ja myös varjoa. Uusi huoltoreitti meinaa, että KAIKKI alueen puut joudutaan kaatamaan ja tällöin näkösuoja häviää kokonaan. Kohteessa on myös salaojakaivo. Kohteessa on myös väestönsuojan luukku. Tämä ei ole todellakaan hyvä ratkaisu, että kaikki puut kaadettaisiin ja Voisalmentie 21:n jäisi ilman suojaa. Tähän on keksittävä muu ratkaisu, sillä tuollaisenaan se aiheuttaa hyvin paljon haasteita ja ongelmia!

- b. Saratien oleva parkkipaikka LPA-30 AKR yläpuolella: Vaarallinen ylikulku tielle (Suojatie on olemassa, mutta tälläkin hetkellä ihmiset eivät noudata suojatietä ja on sattunut lukuisia vaaratilanteita tuossa kohdassa. Kohteessa on myös jyrkkä mäki ja uuden suojatien rakennus ei ole vaihtoehto, eikä myöskään alikulkutunneli (vrt. Kourulan alakulku, niin ihmiset juoksevat tien yli > paljon vaaratilanteita siinäkin kohdin). Kohteessa on omakotitaloja sekä rivitalo > Automäärä ja liikenne kasvaa > Rauha häviää asukkailta. Kohteessa on myös kalliota > Hankala rakentaa.

Alhaalla oleva 44 ap parkkialuetta sen sijaan tulisi laajentaa, jolloin yllä olevat ongelmat poistuisi. Esittelyssä sanottiin, että neliö-parkkipaikalta kuin punaisesta viivasta olisi lyhyempi matka urheilusiipeen, tämä on väärin sillä jos kuljetaan turvallista reittiä eli suojatietä niin matka on sama ellei pitempi kuin 44 ap parkkipaikalta. Linnuntietä katsoen kyllä on lyhyempi ja sitten tapahtuu yllämainitsemia vaaratilanteita.

Parkkipaikka mahdollistaa sitten mopo- ja autoihmisten kokoontumisen ko. alueelle, jolloin kotirauha ympärillä rikkoontuu. Saratien parkkipaikka ei ole todellakaan hyvä ratkaisu, koska siinä tulee vaaratilanteita tien ylityksessä sekä kasvavasta liikenteestä tuolle alueelle.

Ainoana järkevänä ratkaisuna tähän on laajentaa 44ap oleva parkkipaikka isommaksi, siellä on tilaa ja tämä laajennus on hyvinkin helppo toteuttaa, myös kustannusmielessä. Parkkipaikasta ei tarvitsisi välttämättä tehdä 44ap + 28ap. vaan riittää pienempi, sillä parkkipaikat tulevat olemaan maksullisia ja talvisin hyvin suuri osa ihmisistä ei halua ajaa autolla, niin kulkevat julkisilla ja sitten kesällä pyöräily helpottaa parkkipaikkojen määrää.

Myös jos tulee sellainen tilanne, että parkkipaikat loppuvat ”kesken” niin päiväkotijättöalueella on päälle 20 paikkaa, ja jos vaikka muutama pysäköi siihen työpäivän päätteeksi, niin maailma ei tule kaatumaan kellään.

Vastine:

- a. Urheilukentälle kulkeva huolto- ja kevyen liikenteen reitti mahdollistaa koulu- ja lasten turvallisen koulureitin, joka ei risteä ajoneuvoliikenteen kanssa.

Koulun tontti on melko ahdas ja koska reiteistä halutaan mahdollisimman turvallisia, joudutaan kyseinen reitti sijoittamaan hieman tontin ulkopuolelle. Alueelta joudutaan rakentamisen aikana kaatamaan puita, mutta alueelle rakentuvaan luiskaan tehdään täydennysistutuksia.

Kiinteistöjen salaojakaivojen ja väestönsuojien luukkujen tulee sijaita kiinteistön omalla tontilla eikä niitä saa sijoittaa kaupungin omistamalle maalle ilman lupaa. Mikäli rakenteita on kaupungin puolella, tulee kiinteistön omistajan siirtää ne pois.

- b. Luonnoskuulemisessa saadun palautteen perusteella suunnittelualueen eteläosan pysäköintialuetta on laajennettu ja Voisalmentien länsipuolelle sijoittuneesta pysäköintipaikasta on luovuttu kokonaan. Voisalmentien ylittämistä aiheutuvat liikenneturvallisuusongelmat ja pysäköintialueen aiheuttama yleinen viihtyvyshaaitta voidaan näin välttää.

3. Mielipide (27.5.2025)

Toivomme, että Lappeenrannan kaupunki huomioi esityksemme, jonka mukaan asemakaavamuutoksen mukainen henkilökunta/ pysäköinti 28 ap - alue (LP) jätetään rakentamatta ja rakennuskohteessa kaikki tarvittavat pysäköintipaikat toteutetaan samalla Voisalmentien itäpuolella, jonne koulurakennus ja kaikki muukin aluerakentaminen on keskitetty. Kyseisten 28 autopaikan sijoittaminen ja keskittäminen Voisalmentien itäpuolelle, varsinaiselle koulualueelle on mahdollista, koska ne ovat sijoittavissa purettavan Lämpölaitoksen pysäköinti- ja huoltopiha-alueelle / ja osittain myös alueen nykyiselle, pohjoispuolen pysäköintialueelle.

Toisarvoisesti esitämme, jos pakottavista syistä kohta A ei ole toteutuskelpoinen, että henkilökunta / pysäköinti 28 ap - alue toteutetaan enintään 20 paikkaisena, Saratielle päin suojapuuvyöhykkeellisenä, asfaltoimattomana ja kulkuliittymät Voisalmentieltä toteutettuina. Voisalmentie, noin koulun tonttialueen pohjoisrajan kohdalla, tulisi kaikissa vaihtoehdoissa varustaa autoliikenteen hidasterakenteilla.

Huomioitavaa koulualueen pysäköinnistä/ aiheutuvasta liikenteestä:

Henkilökunta / pysäköinti 28 ap- alueelle kohdistuisi iltaa kohti vilkastuvaa, merkittävää ajoneuvojen pysäköintitarvetta ja ympäristöä kuormittavaa liikennöintiä, koska aluetoiminnot ja rakennuksen pääkulkuyhteydet sijaitsevat alueen pohjoispuolella, kuten nytkin. Liikennöintiä aiheutuu henkilökunta-, koululais-, käyttö- ja huoltohenkilökunta- sekä kunnossapitokaluston kuljetuksista, kävely- ja hiihtoreittien, luistelu-, urheilu- ja leikkikenttäalueita sekä kirjastoon ja koulurakennukseen liittyvien harraste- ym. palveluiden käyttäjien kuljetuksista.

Perustelut - henkilökunta/ pysäköinti 28 ap aiheuttaa haittoja:

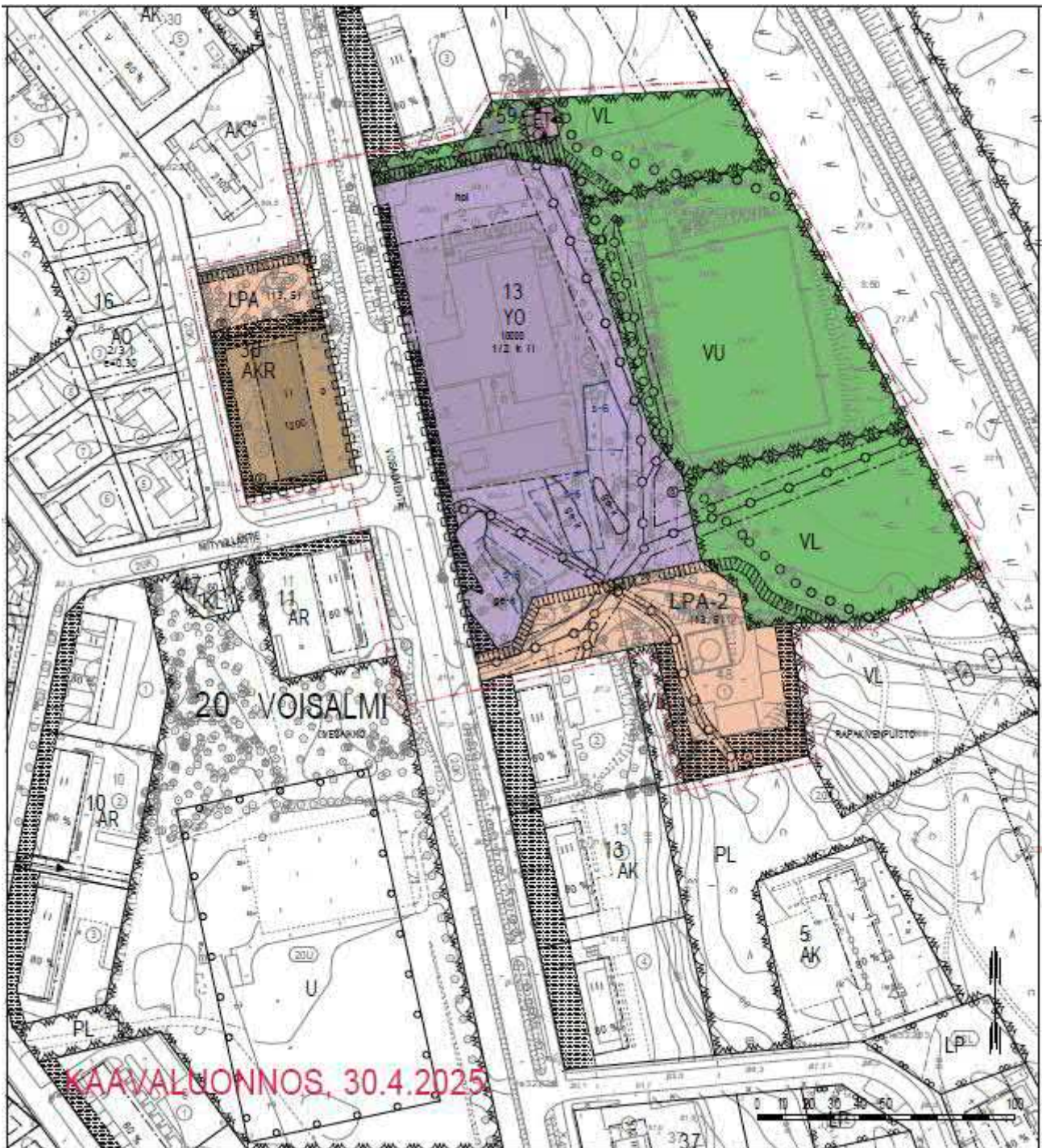
- Menetetään Saratielle avautuva, kaupunkikuvaa eheyttävä, koivua, mäntyä, vaahteraa sekä raitaa kasvava, sekapuumetsäinen puistikko.
- Pysäköintialue lisää peruuttamattomasti Saratien autioitunutta katunäkymää.
- Ympäristöön kohdistuu lisääntyviä ajoneuvoliikennehaittoja, koska kulku pysäköintialueelle on johdettu kiertoteitse Niittyvillantien ja Saratien omakoti- ja rivitalokortteleiden kautta.

- Aluevalaistus, pysäköinti-, huolto- ja kunnossapitotoiminnot sekä varsinainen kulkuliikenne lisäävät melu-, ilma- ja valosaaste- sekä katupölyhaittoja.
- Lisääntyvä liikenne johtaa kasvaviin liikenteen onnettomuusriskeihin koululaisille ja muille jalkakäytäviä käyttäville risteysalueilla Voisalmentielle, Niittyvillantiellä ja Saratien pysäköintialueliittymässä.
- Saratien jalkakäytävä on Voisalmi- alueen vilkkain koululaisten käyttämä jalankulkuväylä. Liittymäkohta Saratieltä pysäköintialueelle on talvisin näkemärajoitteinen, Kanervatien risteys jää katveeseen kaarteiden lumivallien takia. Vaatisi hidasrakenneratkaisuja Saratielle.
- Muodostaa koululaisille vaarallisen oikopolkuväylän Saratieltä koulun piha-alueelle Voisalmentien ylitse, sen näkemärajoitteisella tieosuudella.
- Rakentamisesta johtuvista metsähakkuista, perustavista maarakennustoista, alue- ja pintarakennetoista, kulkuväylistä, kuljetuksista sekä sähkö- ja valaistusrakennetoista.
- Hulevesien imeytysalueen menetys voimistaa tulvariskiä alapuolisen kiinteistön ja Niittyvillantien alueella (vrt asemakaavaselostus).
- " Ylimääräisen " pysäköintialueen rakentaminen johtaa kaupungin / veronmaksajien varojen tarpeettomaan käyttöön. Jatkuvana lisäku-luja muodostuu erillisen alueen huolto- ja kunnossapitotoimista.

Vastine:

Asukastilaisuudessa käytyjen keskustelujen ja saadun palautteen perusteella suunnittelualueen eteläosan pysäköintialuetta on luonnosvaiheen jälkeen laajennettu ja Voisalmentien länsipuolelle sijoittuneesta pysäköintialueesta on kokonaan luovuttu. Voisalmentien ylittämistä aiheutuvat liikenneturvallisuusongelmat ja pysäköintialueen aiheuttama yleinen viihtyvyys-turvallisuushaitta Saratien asukkaille voidaan näin välttää. Asemakaava-muutosalueen rajausta on muutettu siten, että kaava laaditaan vaan Voisalmentien itäpuolella olevalle alueelle.

Pienennös kaavaluonnoksesta, jolla enakkokuuleminen on suoritettu.

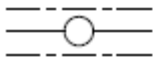
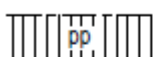
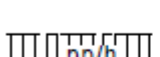
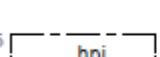
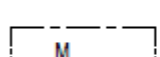
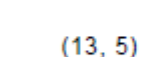
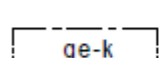
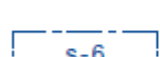
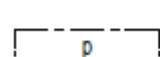

Pienennös kaavaluonnoksesta, jolla ennakkokuuleminen on suoritettu.

Kaavamerkinnot ja -määräykset

	Asuinkerrostalojen ja rivitalojen korttelialue.
	Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.
	Lähivirkistysalue.
	Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
	Autopaikkojen korttelialue.
	Autopaikkojen korttelialue, jonka kautta saa järjestää ajoyhteyden siihen rajoittuville tonteille.
	Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitojen alue.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

	Osa-alueen raja.
	Kaupungin- tai kunnanosan numero.
	Korttelin numero.
	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
	Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
	Rakennusala.
	Katu.

	Johtoa varten varattu alueen osa.
	Ulkolureitti.
	Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.
	Huoltopiha.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.
	Muuntamorakennuksen rakennusala.
	Suluissa olevat numerot osoittavat korttelin ja tontit, joiden autopaikoille LPA- ja LPA-2- tontit on varattu.
	Avokallio. Alueen luonnonmukaisia maastonmuotoja ei saa muuttaa louhimalla, pengertämällä tai kaivamalla.
	Alueen olemassa oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain puuston hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.
	Pysäköimispaikka.
	Istutettava alueen osa.
	Puin ja pensain istutettava alueen osa.

Pienennös kaavaluonnoksesta, jolla ennakkokuuleminen on suoritettu.

YLEISET MÄÄRÄYKSET

VU-alueella saa rakentaa toiminnan edellyttämiä apu- ja huoltotiloja yhteensä 200 kerros-m².

Asemakaava-alueen luvanvaraisista toimenpiteistä tulee pyytää kaupunkikuvatyöryhmän ja museo-viranomaisen lausunto.

Rakennusten, kulkuteiden ja pysäköintialueiden ulkopuolelle jäävä tontin osa tulee istuttaa. Istutettaville alueen osille saa rakentaa polkupyöräkatoksia sekä kulkuteitä.

YO-korttelialueella piha-alue on rakennettava siten, että se on jaettavissa pienempiin osiin eri ikäryhmille soveltuviksi alueiksi. Päiväkodin leikkiapiha tulee erottaa aidalla piha- ja katualueiden liikenne-alueista sekä koulun pihasta.

YO-korttelialueen piha-alue tulee toteuttaa viherpihana, jossa tulee käyttää monipuolisesti viherrakentamisen eri elementtejä. Alueella tulee suosia vettä läpäiseviä pintoja.

Talotekniikkaan liittyvät tilat tulee sijoittaa kerroksiin. Talotekniikkaan liittyviä tiloja ja vaakaputkistoja ei saa sijoittaa vesikattopinnan yläpuolelle.

Rakennuksen pääjulkisivumateriaaleina tulee käyttää kaupunkikuvallisesti korkeatasoisia materiaaleja, kuten tiili-, rappaus- tai puupintaa.

Piharakennusten ja rakennelmien julkisivujen materiaalien ja värien tulee olla ympäristöön sopivia ja niissä tulee käyttää korkeatasoisia ja laadukkaita materiaaleja.

YO- ja AKR-korttelialueilla tulee järjestää ulko-oleskelualueet, joilla melutaso ei ylitä ohjearvoa Laeq 7-22 55 dB kello 7-22 välillä eikä yömelun ohjearvoa Laeq 22-7 50 dB kello 22-7 välillä.

Kaava-alueen maaperästä purkautuu radonkaasua, joka on huomioitava rakennussuunnittelussa. Koulun ja päiväkodin sekä muiden tilojen huoneilman vuosikeskiarvot eivät saa ylittää STM:n antamia kulloinkin voimassa olevia ohjearvoja.

Korttelin 13 tontilla 6 harjoitettu toiminta on saattanut aiheuttaa maaperän pilaantumista. Ennen rakentamiseen ryhtymistä tulee alueen maaperä tutkia ja tarvittaessa kunnostaa ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Rakennuslupan yhteydessä tulee esittää selvitys hulevesien hallinnasta ja johtamisesta. Selvitys tulee laatia Lappeenrannan kaupungin hulevesien hallinnan ohjelman periaatteiden mukaisesti. Hulevesiselvityksessä tulee erityisesti huomioida hulevesien hallinta tulvatilanteessa. Rakentamisen aikainen hulevesien hallinta tulee suunnitella ja toteuttaa Lappeenrannan kaupungin hulevesien hallinnan ohjelman periaatteiden mukaisesti. Hulevedet tulee käsitellä ja viivyttaa omalla tontilla.

Tontin suunnittelussa saattoliikennejärjestelyihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Saattoliikenteelle tulee suunnitella riittävät ja sujuvat yhteydet. Suunnittelussa tulee välttää kevyen liikenteen ja moottoriajoneuvoliikenteen risteämistä. Huoltoliikenne tulee eriyttää kevyen liikenteen kulkuyhteyksistä sekä lasten oleskelualueista.

Liittymäkieltomerkinällä osoitetun korttelin rajan yli saa järjestää kulun hälytysajoneuvoille.

Pysäköimiseen osoitetuilla alueilla tulee sallia vuoropysäköinti.

Korttelialueella tulee huolehtia siitä, että hälytysajoneuvoille tarkoitetut ajotiet tai muut kulkuyhteydet pidetään ajokelpoisina ja esteettöminä (pelastuslaki 11§).

Pienennös kaavaluonnoksesta, jolla ennakkokuuleminen on suoritettu.

LPA- ja LPA-2 -alueet tulee päällystää vettäläpäisevällä materiaalilla.

YO-korttelialueelle saa rakentaa kiinteistökohtaisen muuntamon.

Alueelle laadittu tonttijako on sitova.

Autopaikkoja on varattava

AKR- korttelialue:

1ap/75 kerros-m²

YO- korttelialue:

1ap/150 kerros-m²

1 saattoliikennepaikka/5 päiväkotipaikkaa

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

KAUPUNKIKEHITYS

Kaupunkisuunnittelu

ASEMAKAAVAN JA TONTTIAJON MUUTOS

20 VOISALMI, korttelit 14, 15 ja 48 sekä lähivirkistys-, puisto-, pysäköinti- ja katualueita.

MUODOSTUU

20 VOISALMI, korttelin 13, tontit 5 ja 6, kortteli 59, korttelin 30 tontit 8 ja 9.

Katu-, urheilu- ja virkistyspalveluiden sekä virkistysalueita.

TONTTIAJON MUUTOS

20 VOISALMI, korttelin 14, tontti 3, korttelin 15 tontti 2, pysäköintialue ja osa puistoa

MUODOSTUU

20 VOISALMI, korttelin 13, tontit 5 ja 6, korttelin 30 tontit 8 ja 9.

Korttelin 59 tontti 1.

Lappeenrannassa . . . 2025

Maarit Pimiä, kaupunginarkkitehti

Pohjakartta täyttää alueidenkäyttölain 752/2023 vaatimukset

Lappeenrannassa 28.4.2025

vs. Mikko Löönen, kaupungingeodeetti

Tasokoordinaattijärjestelmä ETRS89 - GK28

Korkeusjärjestelmä N2000

Vahvistanut

Ennakkokuuleminen

Kaup.keh. Itk

KH

Nähtäville

KV

Suunnittelija NSe

Valmistelija NSa

Mittakaava 1:1000

Työ nro K2689

Asemakaavoituksen seuranta		Alueell. ympäristökeskus				
Asemakaavan tietojen täyttölomake 1/4		Täyttämispvm		16.6.2025		
Asemakaavan perustiedot						
Asemakaavan nimi		VOISALMEN KOULU				
		ASEMAKAAVAN JA TONTTIJAON MUUTOS SEKÄ				
Kunta	LAPPEEN-RANTA	Ayk:n kaavatunnus				
Kuntanumero	405	Kunnan kaavatunnus	405K2689			
Hyväksymispvm		Vireille tulosta ilm. pvm				
Kaava-alueen pinta-ala	3,9786	Uusi ak:n pinta-ala				
Maanal. tilojen pinta-ala		Ak:n muutoksen pinta-ala	3,9786			
Ranta-asemakaava:	Rantaviivan pituus km	Rakennuspaikkojen lkm	Lomarak.paikkojen lkm	Oma ranta	Muut	
		Oma ranta	Muut	Oma ranta	Muut	
Yhteenveto aluevarauksista						
	Pinta-ala ha	Pinta-ala %	Kerrosala k-m ²	Tehokkuus e	Pinta-alan muut. ha _±	Kerrosalan muut.k-m ² _±
Aluevar. yhteensä	3,9786	100,0	10000	0,25	-0,0000	-7 686
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	1,4318	36,0	10000	0,70	-1,8057	-6 188
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,9285	48,5			+1,5729	
R yhteensä						
L yhteensä	0,6039	15,2			+0,5179	
E yhteensä	0,0144	0,4			-0,2851	-1 498
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						
Yhteenveto maanalaisista tiloista						
	Pinta-ala ha	Pinta-ala %	Kerrosala k-m ²		Pinta-alan muut. ha _±	Kerrosalan muut.k-m ² _±
Maan.til. yht.						
Rakennussuojelu						
	Suojeltujen rak. lkm	Suojeltujen rak. k-m ²	Suojeltujen rak. lkm _±	Suojeltujen rak. k-m ² _±		
Suoj.rak. yht.						
asemakaava						
muu						

Asemakaavan tunnistetiedot

Asemakaavan nimi	VOISALMEN KOULU		
	ASEMAKAAVAN JA TONTTIJAON MUUTOS SEKÄ		
	LAPPEEN-	Ayk:n kaavatunnus	
Kunta	RANTA	Kunnan kaavatunnus	405K2689
Kuntanumero	405		
Hyväksymispvm			

Aluevaraukset

	Pinta-ala ha	Pinta-ala %	Kerrosala k-m ²	Tehokkuus e	Pinta-alan muut. ha+	Kerrosalan muut.k-m ² +
Aluevar. yhteensä	3,9786	100,0	10 000	0,25	-0,0000	-7 686
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	1,4318	36,0	10 000	0,70	-1,8057	-6 188
YO	1,4318	100,0	10 000	0,70	-1,8057	-6 188
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,9285	48,5			+1,5729	
VL	0,9715	50,4			+0,7994	
VU	0,9570	49,6			+0,9570	
PL					-0,1835	
R yhteensä						
L yhteensä	0,6039	15,2			+0,5179	
Kadut					-0,0860	
LPA-2	0,6039	100,0			+0,6039	
E yhteensä	0,0144	0,4			-0,2851	-1 498
ET	0,0144	100,0			-0,2851	-1 498
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

MUODOSTUMINEN			
KIINTEISTÖ	P-ALA	OSAPINTA-ALA	KIINTEISTÖ
020 0013 0005	14319	14319	020 0014 0003
020 0013 0006	6043	621	020 0014 0003
		2995	020 0048 0001
		866	020 9901 0000
		1561	020 9903 0000

KOORDINAATTILUETTELO

N:O	X	Y
1	6774650.615	28508016.691
3	6774481.098	28508178.257
4	6774458.380	28508058.273
5	6774419.209	28508137.342
5	6774470.642	28508114.962
8	6774429.568	28508185.234
15	6774500.175	28508121.081
19	6774472.967	28508125.714
20	6774469.132	28508055.947
21	6774472.256	28508070.297
22	6774490.871	28508078.342
23	6774505.071	28508143.572
24	6774538.139	28508136.420
25	6774552.841	28508124.922
26	6774566.207	28508120.218
27	6774658.080	28508092.051
28	6774661.377	28508066.447
29	6774471.183	28508192.603
30	6774432.951	28508200.873

		1:1000	LAPPEENRANTA	
Asemakaavan vahvistumispäivä ja numero 2689			Koord. järj. ETRS-GK28	Kork. järj. N2000
Edellinen tonttijako			Karttalehti	
Laskenut MT			Kaupunginosa 20 VOISALMI	
Piirtänyt MT			Kortteli 13	
Tarkastanut			Tontti/tontit 5-6	
Hyväksytty asemakaavan yhteydessä			Tj-kartta n:o -	
Pohjakartan hyväksyi ja tonttijaon laati			kiinteistöinsinööri	

Yhteyshenkilö
 Soile Turkulainen
 Matkapuhelin
 040 5724001
 Sähköposti
 soile.turkulainen@afry.com
 Pvm.
 08/02/2023, päivitys 27/03/2025

Asiakas
 Lappeenrannan kaupunki

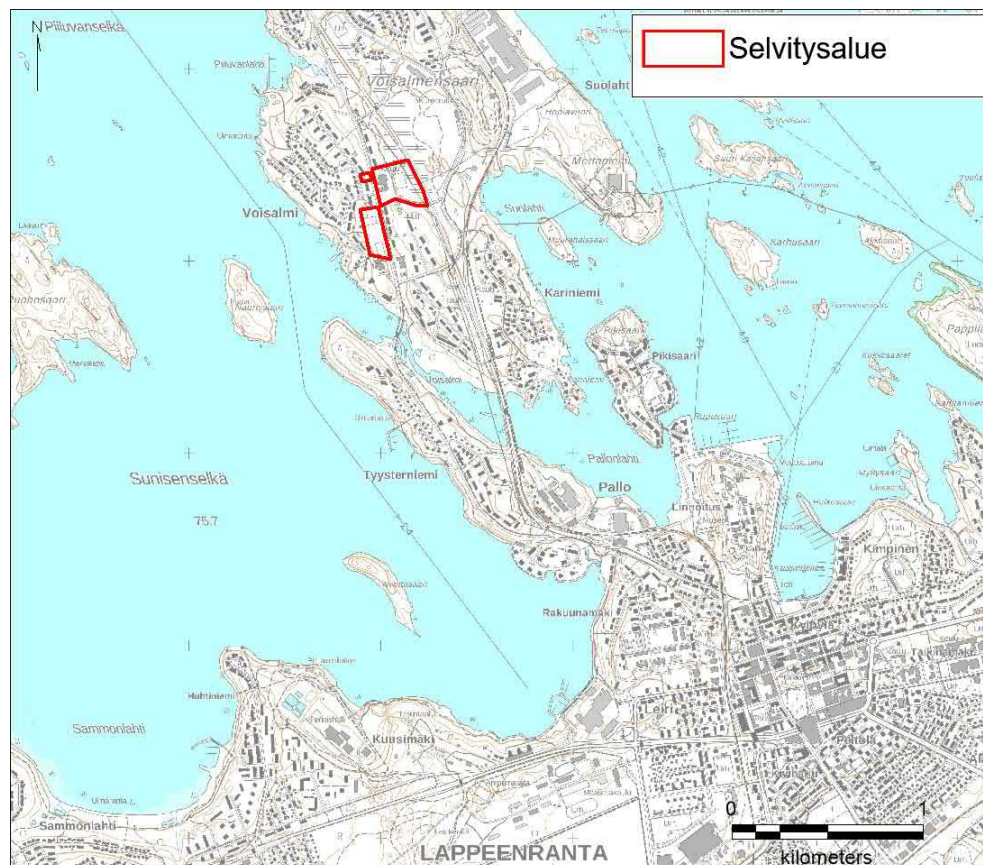
Voisalmen koulun ja pallokentän luontoselvitys

1 Johdanto

Tämä luontoselvitys on tehty Lappeenrannan kaupungille Voisalmen koulun ja Voisalmen pallokentän alueiden asemakaavamuutosta varten. Selvityksessä kartoitettiin alueen luonnonympäristön nykytila sekä mahdolliset luontoarvot. Selvityksen teki biologi FM Soile Turkulainen AFRY Finland Oy:stä. Selvitys tehtiin pääosin vuosina 2020 ja 2021. Maaliskuussa 2025 raporttiin tehtiin pieni selitysalueen rajauksen tarkistus sekä lisättiin tiedot ketoraunikin havainnoista vuonna 2023.

2 Selvitysalue

Selvitysalue sijaitsee Lappeenrannan kaupunkikeskustan pohjoisosassa Voismensaassa Voisalmen kaupunginosassa (kuva 1). Siihen sisältyvät pinta-alaltaan noin 4,5 hehtaarin kokoinen koulun alue Voisalmementien itäpuolella sekä noin 2,5 hehtaarin kokoinen pallokentän alue Voisalmementien länsipuolella. Koulurakennuksessa toimivat koulu sekä kirjasto. Vuonna 2025 selvitysalueeseen lisättiin koulun kohdalta Voisalmementien länsipuolelta noin 0,2 hehtaarin alue, joka on osoitettu asemakaavassa pysäköimisalueeksi (LP) (Lappeenrannan karttapalvelu 2025).

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti. Pohjakartta: Maanmittauslaitos 2025.

3 Menetelmät

3.1 Lähtötiedot

Selvitysalue sisältyi Lappeenrannan keskiosan osayleiskaavan luontoselvitykseen (Pöyry Finland Oy 2016). Luontoselvitystä varten tarkistettiin lisäksi tiedot lähimmistä luonnonsuojelualueista ja muista valtakunnallisesti arvokkaista luontokohteista sekä tiedossa olevat havainnot uhanalaisista ja muista lajeista.

Selvitysalueita lähimmät luonnonsuojelualueet sijaitsevat noin 2,5 kilometrin päässä kaakossa Pappilanniemessä sekä noin neljän kilometrin päässä idässä Riihilahden-Niemisenkärjen alueella ja lounaassa Luhtalammensuon alueella (SYKE 2023 ja 2025). Lähin Natura 2000 -alue on Luhtalammensuo noin neljän kilometrin päässä lounaassa. Selvitysalueelta on tiedossa uhanalaisen ketoraunikin kasvupaikkahavainto, mutta ei muita havaintoja uhanalaisista tai huomionarvoisista lajeista (Suomen Lajitietokeskus 2022–2025).

Selvityksessä noudatettiin luontoselvityksiä koskevaa ohjeistusta (Mäkelä & Salo 2021).

3.2 Maastokartoitukset

Koulun alueelle tehtiin maastokäynti 3.6.2020 ja kentän alueelle 16.6.2021 ja 7.7.2023. Pieni alue Voisalmementien länsipuolella on kartoitettu putkilinjan luontoselvityksessä 1.6.2023 (AFRY Finland Oy 2024). Maastokäynneillä alueelta kartoitettiin luonnonympäristön yleispiirteet sekä seuraavat maankäytön suunnittelussa huomioon otettavat luontokohteet:

- luonnonsuojelulain (laki 9/2023: 64 § ja 65 §) suojellut luontotyytit
- vesilain (2 luku 11 § ja 3 luku 2 §) luonnontilaisina säilytettävät vesiluontotyytit ja pu-rot
- metsälain (10 §) erityisen tärkeät elinympäristöt
- uhanalaisten lajien (luonnonsuojeluasetuksen liite 4, Hyvärinen ym. 2019) ja luontodirektiivin IV liitteen lajien (luonnonsuojeluasetuksen liite 5, Nieminen & Ahola 2017) kasvupaikat ja elinympäristöt
- uhanalaiset luontotyytit (Kontula & Raunio 2018)
- muut luonnon monimuotoisuuden kannalta huomionarvoiset kohteet
- haitalliset vieraslajit (Vieraslajit.fi 2023)

Kentän alueelle tehty jälkimmäinen maastokäynti tehtiin ketoraunikin esiintymisen kartoittamiseksi.

4 Luonnonympäristön yleispiirteet

4.1 Maa- ja kallioperä

Voisalmen koulun tontin länsiosa sijoittuu kalliomaalle eli peruskallion päällä on vain ohut maa-kerros (GTK 2023). Koulun tontin itäosassa maaperä on osin hienoa hietaa ja osin pintamaa on saraturvetta ja pohjamaa hiekkaa. Pallokentän kohdalla maaperä on hienoa hietaa. Kallioperä koostuu svekokarjalaisista kiillegneisseistä ja kiilleliuskeista (GTK 2023). Kallio tulee paikoin näkyviin koulurakennuksen lähiympäristössä.

Koulun tontilla maasto viettää itään päin, niin että itäosa on noin 78 metriä ja länsireuna noin 84 metriä merenpinnan yläpuolella. Kentän alue on tasaista, ja sen korkeus on noin 80 metriä merenpinnasta.

4.2 Vesistöt ja pohjavesialueet

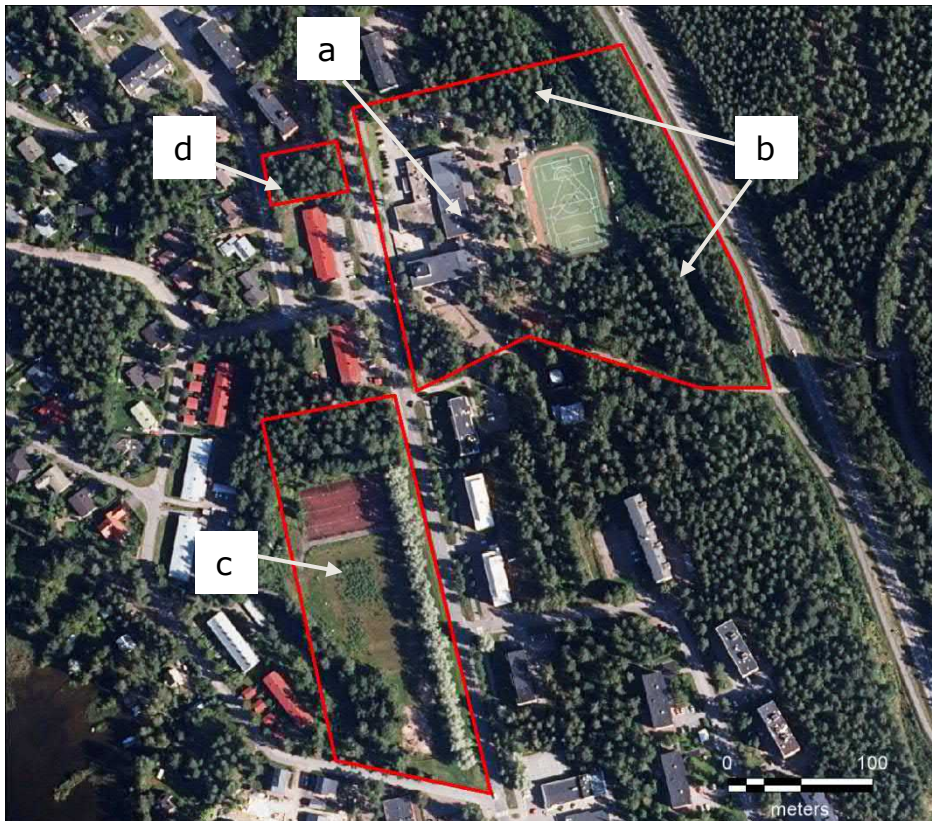
Selvitysalue sijoittuu Vuoksen vesistöalueen Suur-Saimaan alueelle ja Ala-Saimaan lähivaluma-alueelle (uuden valuma-aluejaon mukainen tason 4 tunnus FI2-04.01.352) (SYKE 2023 ja 2025).

Selvitysalueella ei ole vesistöiksi luokiteltavia vesimuodostumia eikä luonnontilaisia pienvesiä. Koulun tontin kaakkoiskulmasta lähtee syvä oja ja itäpuolella ja pallokentän pohjoisreunalla on toinen isompi oja. Selvitysalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella (SYKE 2023 ja 2025).

4.3 Kasvillisuus

4.3.1 Kasvillisuuskuvaukset

Selvitysalue sijoittuu eteläboreaalisen kasvillisuusvyöhykkeen Järvi-Suomen alueelle Etelä-Savon eliömaakuntaan (SYKE 2023). Selvitysalue on ollut rakennettua ympäristöä 1970-luvulta asti (Lappeenrannan karttapalvelu 2023). Sitä ennen koulun kohdalla on ollut metsää ja kentän kohdalla peltoa. Seuraavassa on kuvattu alueen kasvillisuutta osa-alueittain (kuva 2).

Kuva 2. Kasvillisuuskuvausten osa-alueet (a-d) ilmakuvassa. Ilmakuva: Maanmittauslaitos 2023.

- a. Koulun piha. Koulurakennus on matalahko tiilirakennus. Sen ympärillä on pihapuustoa sekä joitakin pensasistutuksia (ks. luku 4.3.2) ja nurmikkolaikkuja. Alueella on asfaltoituja ja laatoitettuja pintoja sekä sora- ja hiekkapintoja, joista puuttuu aluskasvillisuus lähes kokonaan runsaan kulutuksen takia. Koulurakennuksen itäpuolella sijaitsevat urheilukenttä sekä mm. leikkikenttä, koripallokenttä ja kuntoilulaitteita. Pihapuustossa on järeitä vanhoja mäntyjä (kuva 6) sekä koivuja, kuusia ja joitakin tammia, puistolehmuksia, lehtikuusia, vuorijalavia, haapoja, saarni, raita, sembramänty, pihlajia ja omenapuita (kuvat 3 ja 4). Osa männyistä on järeitä (kuva 6). Nurmikot ovat hoidettuja.

Pienellä kalliolla koulun eteläpuolella kasvaa vähän mm. mustikkaa, kieloa, voikukkaa ja aho-orsokkia (kuva 5).

Kuvat 3 ja 4. Puustoa koulurakennuksen ympäristössä.

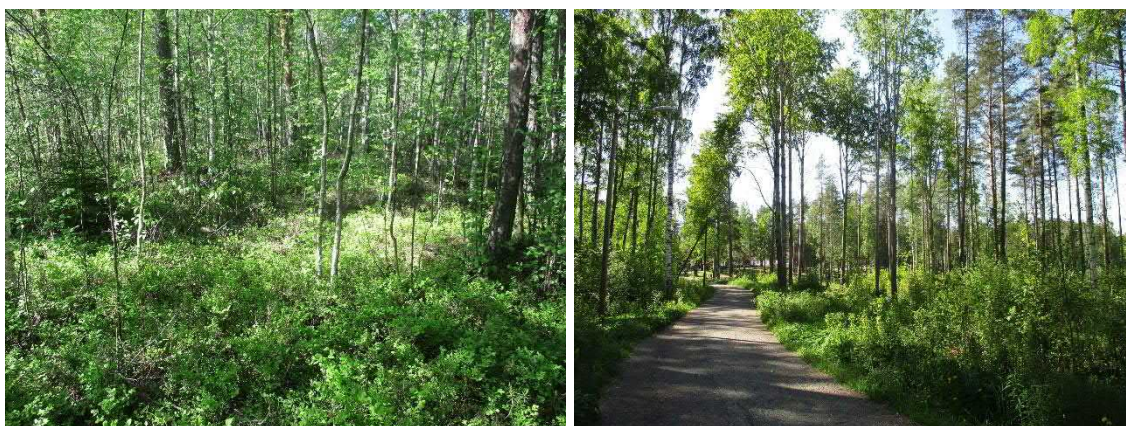

Kuvat 5 ja 6. Kalliokumpare koulurakennuksen eteläpuolella. Osa pihan männyistä on järeitä vanhoja puita.

- b. Koulun reunametsät. Tontin pohjoisreunalla on pieni metsikkö, jossa kasvaa varttuneita kuusia, mäntyjä ja pensaskerroksessa pihlajaa (kuva 7). Osa puista on järeitä. Kenttäkerroksessa on mm. mustikkaa, puolukkaa, metsäkastikkaa, sananjalkaa ja metsätähhteä. Aluskasvillisuus on osin kulunut liikkumisen takia. Reunametsän itäosan kautta kulkee kaksi keskijänniteverkon sähkölinjaa. Niiden alla on tiheää lehtipensaikkaa (kuva 8). Maapohja on hieman kostea. Tontin itäreunalla on sähkölinjan ja Taipalsaarentien välissä kapea kaistale kosteapohjaista mänty-koivusekametsää (kuva 9). Pensaskerroksessa on tiheässä lehtipuiden vesoja ja kenttäkerroksessa mm. mustikkaa sekä vähän puolukkaa, suopursua, juolukkaa, vaiveroa ja pallosaraa. Tontin eteläreunalla on harva-puustoinen metsikkö, jonka kautta kulkevat asfalttipintainen kevyen liikenteen väylä ja sorapintainen kuntopolku (kuva 10). Puustossa on järeitä mäntyjä sekä joitakin koivuja, haapoja ja kuusia. Pensaskerroksessa on runsaasti lehtipuiden vesoja ja paikoin vadelmaa. Kenttäkerroksen lajeja ovat mm. mustikka, oravanmarja, metsäkastikka, lillukka ja vuohenputki. Väylien reunoilla kasvaa mm. seittitakiaista ja paimenmataraa.

Kuvat 7 ja 8. Puustoa koulun pohjoispuolella ja sähkölinjan aluspensaikkaa urheilukentän reunassa.

Kuvat 9 ja 10. Puustoa Taipalsaarentien reunassa ja koulun tontin eteläosassa.

- c. Pallokenttä. Pääosa pallokentästä on matalan kasvillisuuden vallitsemaa nurmikenttää (kuva 11). Sen lajeja ovat mm. niittynurmikka ja muut heinät sekä valkoapila, voikukka, rönsyleinikki, niittyhumala, syysmaitiainen, piharatamo ja ketohanhikki. Kosteimmissa laikuissa kasvaa mm. jokapaikansaraa. Osin kasvillisuus on niukkaa ja maanpinta lähes paljas. Nurmikentän pohjoispuolella sijaitsee vanha kiekkokaukalo (kuva 13) ja eteläpuolella sijaitsevat hiekkapintainen lentopallokenttä ja leikkikenttä. Nurmikentän ja kiekkokaukalon reunoilla on kaistaleina korkeampaa kasvillisuutta kuten nurmipuntarpäättä, koiranheinää, idänkattaraa, koiranputkea, maitohorsmaa ja niittyleinikkiä (kuva 12). Alueella ei esiinny paahdeympäristöjen kasvilajistoa. Pohjoisosassa kiekkokaukalon alueella kasvaa uhanalaista ketoraunikkia (ks. luku 4.3.2). Kiekkokaukalon pohjoispuolella ojan reunoilla kasvaa haitallista vieraslajia jättipalsamia (ks. luku 4.3.2). Ojan varren puustossa on nuorehkoja koivuja, haapoja ja tervaleppiä. Kentän pohjoispuolella on pieni sekapuustoinen metsikkö. Kentän eteläosassa leikkikentän ympäristössä kasvaa järeitä mäntyjä ja joitakin haapoja (kuva 16). Kentän ja Voisalentien välissä on rivi isoja hopeapajuja ja niiden alla hoidettua nurmikkoa (kuva 15).

Kuvat 11 ja 12. Pallokentän matalaa kasvillisuutta ja kentän reunan korkeampaa kasvillisuutta.

Kuvat 13 ja 14. Entisen jääkiekkokaukalan reunaa ja jättipalsamia ojan varressa.

Kuvat 15 ja 16. Kentän reunan hopeapajurivi ja vanhoja mäntyjä kentän eteläosassa.

- d. Pienessä metsikössä kerrostalon ja rivitalon välissä kasvaa mänty-koivusekapuustoa sekä mm. nuoria vaahteroita, pari raitaa ja lehtipuiden vesoja. Puut eivät ole hyvin jä-reitä. Kenttäkerroksessa on mm. vuohenputkea. Metsikön läpi kulkee polku.

4.3.2 Huomionarvoiset kasvilajit

Voisalmen pallokentän pohjoisosasta on kirjattu havainnot ketoraunikin kasvupaikasta vuosina 2007 ja 2012 (Suomen Lajitietokeskus 2023 ja 2025). Vuonna 2012 on kirjattu, että ketoraunik-kia kasvoi urheilukentän pohjoislaidassa olevan jääkiekkokaukalan edessä asfaltin raoissa run-saasti. Ketoraunikki on yksivuotinen ja pienikokoinen kohokkikasvi, jonka kasvupaikkoja ovat

mm. kuivat niityt, kedot ja nummet sekä puistot, pihamaat, puutarhat ja erilaiset uuselin ympäristöt. Laji on uhanalainen. Viimeisimmässä uhanalaisuusarvioinnissa se arvioitiin vaarantuneeksi (VU) (Hyvärinen ym. 2019). Uhanalaistumisen syiksi mainitaan avoimien alueiden sulkeutuminen ja rakentaminen. Ketoraunikkia ei havaittu kesällä 2021, eikä sitä tiedetty erityisesti etsiä, sillä havaintotieto ei sisällynyt silloin käytössä olleeseen lajihavaintoaineistoon. On mahdollista, että ketoraunikkia edelleen kasvaa kaukalon eteläpuolella asfaltin raoissa, vaikka paikalle on kasvanut kaukalon käytön ja hoidon loppumisen jälkeen mm. lehtipuiden taimia (kuva 13). Kaukalo on ollut pois käytöstä vuodesta 2013 tai 2014 lähtien.

Ketoraunikin esiintyminen tarkistettiin 7.7.2023, ja silloin lajia löytyi kaukalon alueelta ja sen lounaispuolelta useista paikoista (kuvat 17 ja 18). Kasvupaikat olivat kentän pinnoitteen raoissa (kuvat 18 ja 19) ja kentän ulkopuolella asfaltin halkeamissa.

Kuva 17. Ketoraunikin havaintopaikat kesällä 2023. Piste voi esittää yhtä tai useampaa kasvia.

Kuvat 18 ja 19. Ketoraunikkia kasvoi vanhan jääkiekkokaukalon pinnoitteen halkeamissa kesällä 2023.

Pallokentän pohjoispuolella ojassa kasvaa jättipalsamia (kuva 14). Jättipalsami on säädetty haitalliseksi vieraslajiksi koko EU:n alueella (Vieraslajit.fi 2023). Koulurakennuksen pohjoispuolelle on istutettu koristepensaksi kurtturuusua tai tarhakurtturuusua. Kurtturuusu on säädetty

kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi (Vieraslajit.fi 2023). Pensaat tulee poistaa, jos ne ovat kurtturuusua.

4.4 Eläimistö

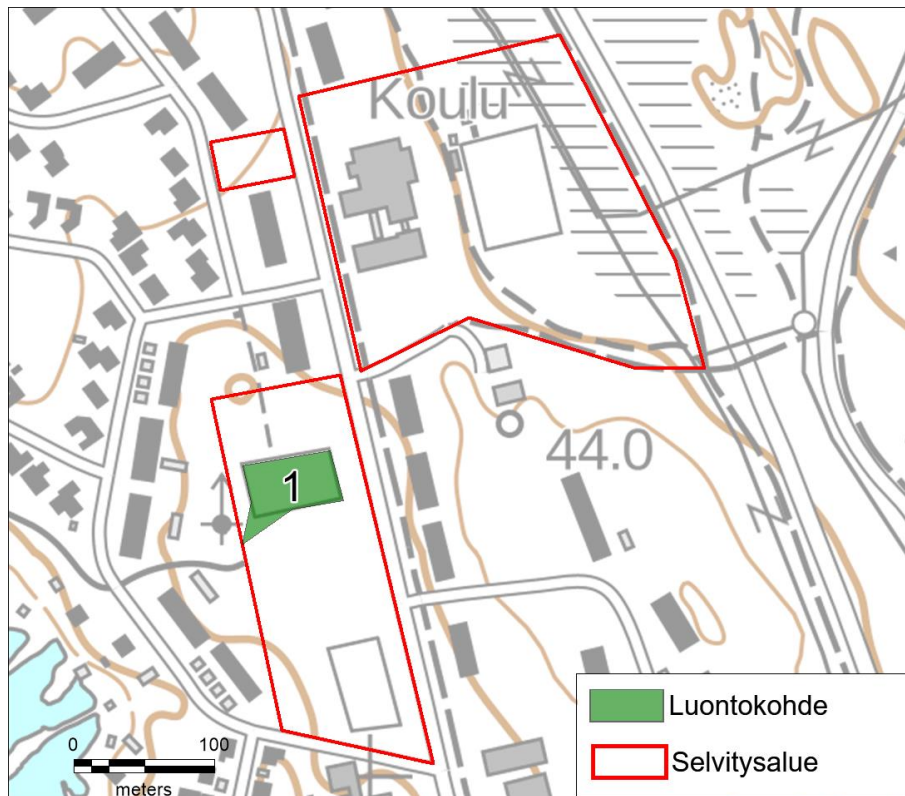
Selvitysalueen eläimistöön kuuluu todennäköisesti lähinnä kulttuuriympäristöjen ja kaupunkimetsien lajeja. Koska alueet sijaitsevat rakennetussa ympäristössä ja niissä liikutaan vilkkaasti, ei niiden arvo eläimistölle todennäköisesti ole kovin suuri.

Voisalmensaaresta ei ole tiedossa liito-oravahavaintoja (Pöyry Finland Oy 2016, Suomen Lajitietokeskus 2023). Liito-oravien esiintyminen selvitysalueella on siis epätodennäköistä, eikä siellä ole kovin hyvin liito-oraville sopivaa metsää. Koulun eteläpuolella havaittiin kaksi kolohaa-paa, joiden alla ei ollut papanoita. Alueella ei arvioida olevan muidenkaan luontodirektiivin IV (a) liitteen lajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja. Lepakoita saattaa kuitenkin satunnaisesti liikkua ruokailemassa.

Linnuista havaittiin joitakin tavanomaisia lajeja kuten talitiainen ja lehtokerttu. On mahdollista, että alueella pesii tai ruokailee joitakin huomionarvoisia, mutta kaupunkiympäristöissä melko yleisiä lintulajeja. Esimerkiksi kulttuuriympäristöissä tavattavat harakka ja västäräkki on arvioitu silmälläpidettäväksi (NT) (Hyvärinen ym. 2019).

5 Arvokkaat luontokohteet

Selvitysalueelle ei sijoitu arvokkaita luontokohteita lukuun ottamatta uhanalaisen ketoraunikin kasvupaikkoja Voisalmen kentän pohjoispäässä vanhan kiekkokaukalon alueella (kuva 17 ja kohde 1 kuvassa 20). Ketoraunikki on yksivuotinen, uhanalainen laji ja arvioitu vaarantuneeksi (VU) (Hyvärinen ym. 2019). Luopas-oppaan (Mäkelä & Salo 2024) mukaisessa arvoluokittelussa kohde on monimuotoisuutta turvaava (arvoluokan 3) kohde (uhanalaisten lajien muut esiintymät).

Kuva 20. Selvitysalueen arvokas luontokohde (kohde 1).

6 Johtopäätökset

Selvitysalue on luonnontilaltaan melko voimakkaasti muuttunutta aluetta. Koulun tontille sijoittuvat koulurakennus ja sen piha, jossa on liikuntapaikkoja. Pihapuustossa on huomionarvoisia vanhoja mäntyjä. Pihan reunoilla on pienet kaistaleet tavanomaista kangasmetsää. Pallokentän alue on pääosin nurmikenttää. Kentän eteläosan puustossa on muutamia huomionarvoisia vanhoja mäntyjä ja itäreunalla hopeapajurivi. Kookkaiden puiden säilyttäminen molemmilla alueilla mahdollisuuksien mukaan on suositeltavaa.

Selvitysalueelle ei sijoitu luonnonsuojelulain (64 ja 65 §) suojeltuja luontotyyppejä, vesilailla (2:11 § ja 3:2 §) suojeltuja vesiluontotyyppejä ja puroja eikä metsälain (10 §) kohteita. Alueen luontotyytit eivät edusta uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppejä (Kontio & Raunio 2018). Pallokentän pohjoisosassa vanhan kiekkokaukalon alueella kasvaa uhanalaista, vaarantuneeksi (VU) arvioitua ketoraunikkia. Kasvupaikka on suositeltavaa ottaa huomioon, mutta se voi olla käytännössä hankalaa alueen käytön kannalta. Mahdollisesti ketoraunikin siemenpankia voidaan yrittää siirtää muualle pintamaita kuorimalla. Laji on yksivuotinen ja lisääntyy vain siemenistä.

Selvitysalueelta ei ole tiedossa muita havaintoja uhanalaista lajeista tai luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeista, eikä niitä tai niille erityisen hyvin sopivia elinympäristöjä havaittu maastokäynnillä. Voisalmen kentän ojassa kasvaa haitallista vieraslajia jättipalsamia ja koulun tontilla koristepensaana mahdollista kurturuusua. Jättipalsamin torjunta on suositeltavaa, ja sen leviäminen uusille alueille rakennustöiden aikana tulee estää. Kurturuusut tulee poistaa.

7 Lähteet

AFRY Finland Oy 2024. Voisalmen putkilinjojen luontoselvitys. 6 s.

Geologian tutkimuskeskus GTK 2023. Maankamara-karttapalvelu. Maaperäkartta 1:20 000/1:50 000 ja kallioperäkartta 1:200 000. <http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html>

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Lappeenrannan karttapalvelu 2023 ja 2025. <https://kartta.lappeenranta.fi/ims/>

Maanmittauslaitos 2025. Maanmittauslaitoksen avoimien aineistojen karttapalvelu (peruskarttarasteri ja ortoilmakuva 3/2025) <http://www.maanmittauslaitos.fi/avoimen-tietoaaineiston-cc-40-lisenssi>

Mäkelä, K. & Salo, P. 2021. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023. 374 s.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepäkot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Pöyry Finland Oy 2016. Keskustan keskiosan osayleiskaavan luontoselvitys.

Suomen Lajitietokeskus 2022–2025. Laji.fi-sivuston lajihavainnot 6.2.2023 ja 25.5.2025 sekä aineistopyynnöllä saadut uhanalaisten lajien havainnot 17.5.2022 ja 12.2.2024 ja luontodirektiivin IV-liitteen lajien havainnot 9.8.2022. <https://laji.fi/>

Suomen ympäristökeskus SYKE 2023 ja 2025. Ympäristökarttapalvelu Karpalo, Ympäristötietojärjestelmä Hertta ja ladattavat paikkatietoaineistot. http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto

Vieraslajit.fi 2023. Vieraslajiportaali. <https://vieraslajit.fi/>

Voisalmen koulun rakennushistoriaselvitys

Lappeenrannan kaupunki

RAPORTTI

1.12.2022

Ramboll Finland Oy

Y-tunnus 0101197-5, ALV rek.

Kotipaikka Espoo

Kuvaus	Rakennushistoriallinen selvitys
Päivämäärä	1.12.2022
Laatija	Liina Luoma
Tarkastaja	Niina Uusi-Seppä
Hyväksyjä	xxx xxx
Hyv.pvm.	_.10.2021

Sisällys

1	JOHDANTO	5
1.1	Selvityksen kohde ja yleiskuvaus	5
1.2	Selvityksen tarkoitus ja käytetyt menetelmät	7
2	KOHTEEN STATUS MAANKÄYTÖSSÄ JA ARVOTETUSSA KULTTUURIYMPÄRISTÖSSÄ	8
2.1	Maakuntakaava	8
2.2	Yleiskaava	9
2.3	Asemakaava	10
2.4	RKY-alueet ja muinaisjäännökset	11
3	HISTORIAALLINEN TAUSTA	12
3.1	Voisalmen historiaa	12
3.2	Alueen rakentumisen vaiheet	15
3.3	Kohteen suunnittelija, Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorinen Ky	23
4	ALUEEN OMINAISPIIRTEET	25
4.1	Nykytila	25
4.2	Merkitys osana laajempaa yhteiskunnallista taustaa	30
4.3	Suhde ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja rakennuskohteisiin	31
5	RAKENNUSKOHTAINEN INVENTOINTI	34
5.1	Rakentumisen vaiheet	34
5.1.1	Ensimmäinen rakennusvaihe 1970–1971	34
5.1.2	Toinen rakennusvaihe 1976–1978	35
5.1.3	Merkittävimmät muutokset	46
5.2	Nykytilanne	54
5.2.1	Ulkotilat	54
5.2.2	Sisätilat	70
6	ARVOT JA LUOKITUSPERUSTEET	94
6.1	Arvojen määrittely	94
6.1.1	Arkkitehtoniset ja rakennustekniset arvot	94
6.1.2	Historialliset arvot	94
6.1.3	Maisemalliset arvot	95
6.2	Säilyneisyys	95
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET	96
7.1	Alueeseen liittyvät arvot	96
7.2	Rakennuksiin liittyvät arvot	96

7.2.1	Arkkitehtuuri ja tyylipiirteet	96
7.2.2	Historia ja keskeiset muutosvaiheet	96
7.2.3	Arvot ja säilymisedellytykset	97
7.2.4	Säilyneisyys	97
7.2.5	Suositukset	98
8	KOHDEKORTTI	99
8.1	Kuvaus	100
8.2	Historia	101
8.3	Lähiympäristö	101
8.4	Sisätilat	101
8.5	Säilymisedellytykset	102
8.6	Arvot	102
8.6.1	Rakennushistorialliset arvot	102
8.6.2	Historialliset arvot	102
8.6.3	Maisemalliset ja kaupunkikuvalliset arvot	102
9	LÄHDELUETTELO	103
9.1	Arkistolähteet	103
9.2	Kartta-aineistot ja ilmakuvat	103
9.3	Kirjallisuus	103
9.4	Muu lähdeaineisto	103
9.5	Suulliset lähteet	103

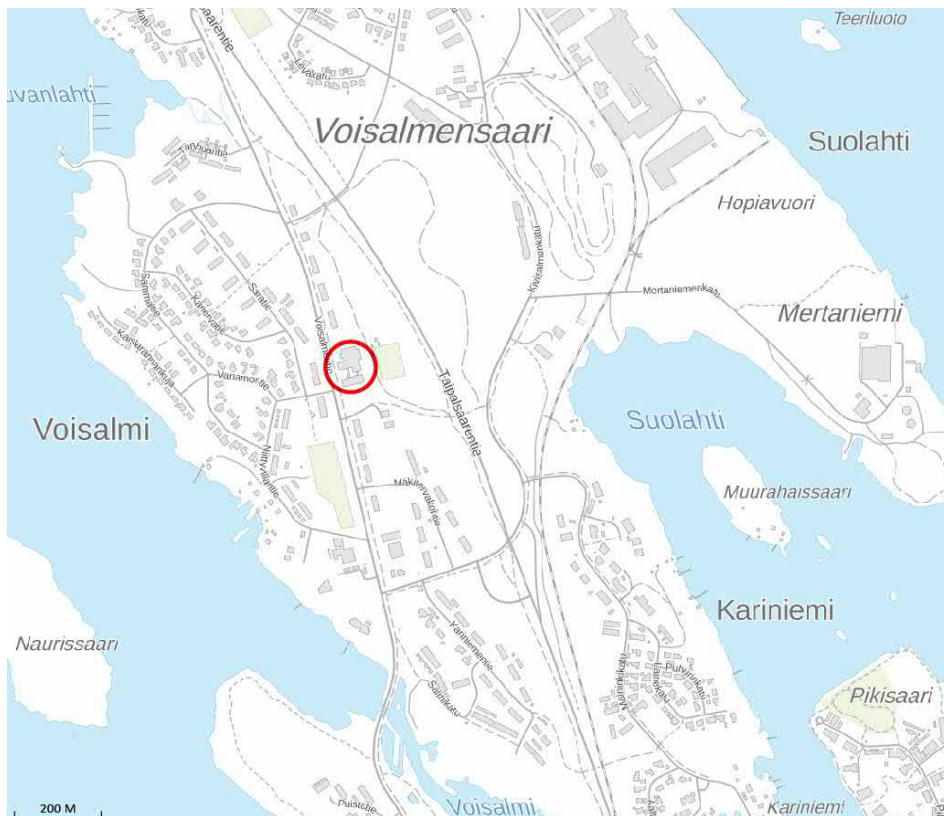
1 Johdanto

1.1 Selvityksen kohde ja yleiskuvaus

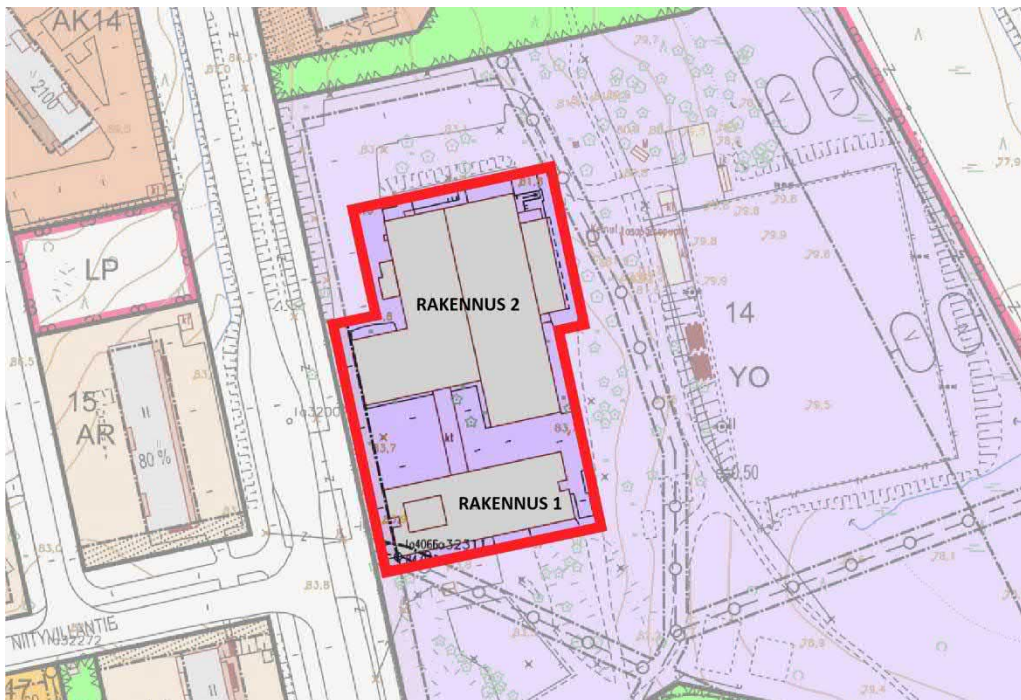
Rakennushistoriallisen selvityksen kohteena on Lappeenrannan Voisalmen kaupunginosassa tontilla 405-20-14-3 sijaitseva Voisalmen koulu, johon kuuluvat koulurakennukset vuosilta 1971 ja 1978. Selvitysalueen raja on merkitty oheiselle kartalle (kuva 2). Voisalmi sijaitsee Voisalmensaarella Tyysterniemen pohjoispuolella. Alueella sijaitsevat myös Kariniemen, Kivisalmen ja Suolahden kaupunginosat. Etäisyys Lappeenrannan keskustaan on noin 4 kilometriä.

Lappeenrannan kaupunki on käynnistänyt Voisalmen koulun, päiväkodin ja kirjaston muodostaman rakennuskokonaisuuden hankesuunnitelman valmistelun. Uudisrakennus on tarkoitus toteuttaa joko olemassa olevan Voisalmen koulun tontille tai lounaisella puolella, Voisalmientien toisella puolen sijaitsevan kentän alueelle. Kaupungin tavoitteena on purkaa vanha koulurakennus, jolloin uudisrakennus voitaisiin rakentaa sen paikalle.

Koulu on rakennettu kahdessa vaiheessa. Vanhempi osa valmistui vuonna 1971 ja uudempi 1978. Rakennuskokonaisuuden on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorinen Ky. Rakennus on pääosin kaksikerroksinen lukuun ottamatta uudemman osan osittain maanalaisia tiloja, joissa sijaitsee kirjasto ja myöhemmin rakennetut esiopetustilat.

Kuva 1 Voisalmi Maanmittauslaitoksen kartalla. Koulun sijainti merkitty punaisella ympyrällä. Lähde: Paikkatietoikkuna

Kuva 2 Kohteen sijainti tontilla ja selvitysalueen rajausta punaisella.
Lähde: Lappeenrannan kaupunki.

Kuva 3 Voisalmen koulurakennukset Voisalmentielle kuvattuna. Vuonna 1971 valmistunut rakennus 1 kuvassa oikealla, ja vuonna 1978 valmistunut rakennus 2 vasemmalla.

1.2 Selvityksen tarkoitus ja käytetyt menetelmät

Selvityksen tarkoituksena on koota yksiin kansiin tiedot rakennuksen historiasta, muutostavaiheista ja nykytilasta sekä lähiympäristöstä. Kaupungin tavoitteena on purkaa vanhat koulurakennukset ja korvata ne uudisrakennuksella, johon tulisi peruskoulun lisäksi päiväkotia ja kirjasto.

Lähdeaineistona selvitystyössä on käytetty maanmittauslaitoksen karttoja ja ilmakuvia, rakennuspiirustuksia ja -selityksiä, vanhoja valokuvia ja kirjallisia lähteitä. Selvitystä varten on saatu piirustusaineistoa Lappeenrannan kaupungilta. Niiden avulla on arvioitu rakennusten ominaispiirteitä, muutoksia ja säilyneisyyttä.

Maastokäynti tehtiin 2.8.2022 (Liina Luoma). Sen yhteydessä tutustuttiin rakennusten sisätiloihin ja kohteet valokuvattiin sisältä ja ulkoa. Samalla arvioitiin rakennusten nykytilaa ja säilyneisyyttä sekä niiden merkitystä osana ympäristöä.

Selvityksen lopuksi on arvioitu kohteen rakennushistoriallisia, historiallisia ja maisemallisia arvoja. Selvitykseen sisältyy kohteen inventointilomake.

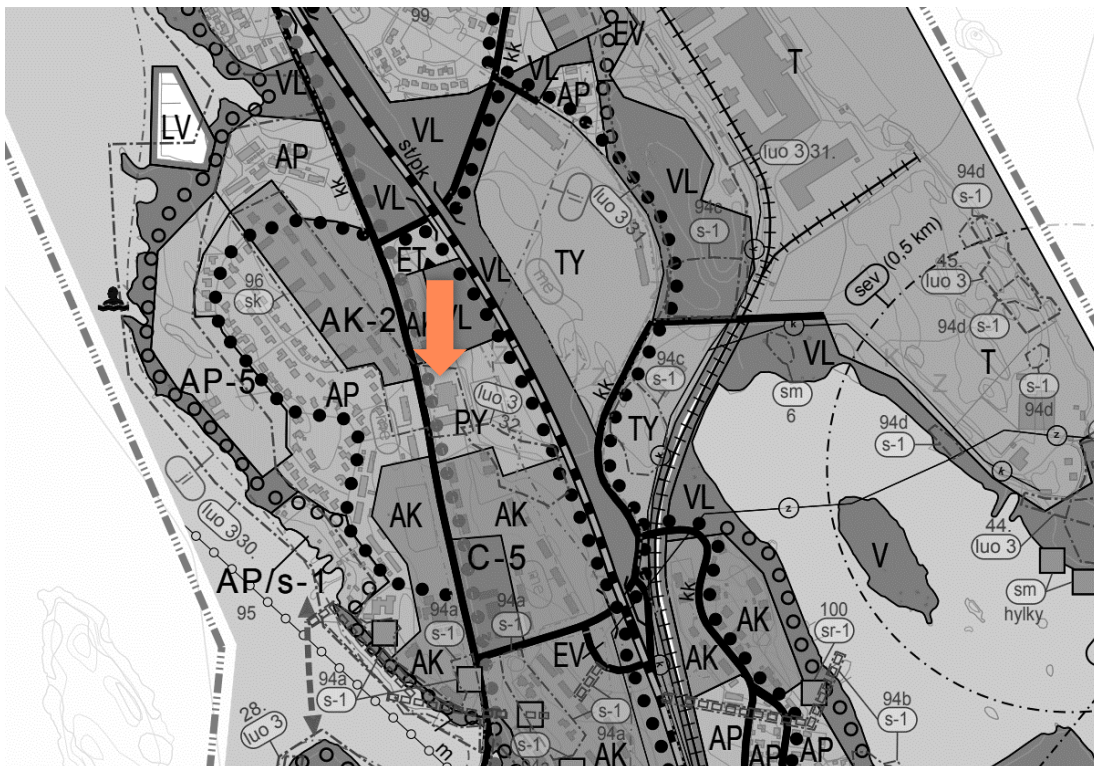
Raportoinnista vastasi projektipäällikkö Liina Luoma. Lappeenrannan kaupungilta yhteyshenkilönä oli hankekehitysarkkitehti Heini Löytty.

tyisyys vahvistuvat ja ympäristö-, luonto- ja kulttuuriperintöarvojen säilyminen turvataan sekä varmistetaan sisäisten puisto- ja virkistys- sekä muiden vapaa-alueiden riittävyys.

Selvitysalueen välittömässä läheisyydessä Voisalmentiellä koulurakennusten länsipuolella kulkee retkeily- ja ulkoilureitti. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät retkeily- ja ulkoilureitit sekä kehitettävät reitistöt. Merkintä on ohjeellinen. Tämän lisäksi Voisalmentiellä kulkee kevyenliikenteen laaturaitti, jolla osoitetaan keskeisen työssäkäyntialueen kehitettävät kevyen liikenteen väylät.

Selvitysalueen lähellä on Salpalinjaan liittyviä valtakunnallisesti merkittäviä kulttuuriperintökohteita, II maailmansodan aikaisia korsuja ja taisteluhautoja sekä panssarivauunun kivieste. Voisalmen alueella on myös kaksi kiinteää muinaisjäännöstä. Ne sijaitsevat noin 600 ja 1500 metrin päässä itään Voisalmen koululta.

2.2 Yleiskaava

Kuva 5 Kuvamuokkaus voimassa olevasta osayleiskaavasta 2030. Kohteen likimääräinen sijainti on osoitettu oranssilla nuolella. Lähde: Lappeenrannan kaupunki. Karttapalvelu.

Voisalmen alueella on voimassa Lappeenrannan keskustaajaman osayleiskaava 2030 (keskusta-alue), joka on hyväksytty vuonna 2017 ja saanut lainvoiman vuonna 2018. Kaavassa selvitysalue on merkitty julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY). Voisalmen koulun alueeseen kohdistuu suojelumerkintä sk, joka tarkoittaa kaupunki-, taajama- tai kyläkuvallisesti merkittävää aluetta tai kohdetta: *Paikallisesti merkittävä alue*

tai kohde, jolla on kaupunkikuvallisia, maisemallisia, arkkitehtonisia tai kulttuuriympäristöön liittyviä arvoja. Alueelle on mahdollista toteuttaa uudis- tai täydennysrakentamista ja peruskorjauksia sekä muutoksia alueen arvot ja ominaispiirteet huomioon ottaen. Mahdollinen suojelutarve ratkaistaan asemakaavassa tai muun tarkemman suunnittelun yhteydessä. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydetty museoviranomaisen lausunto. Kohdeluettelossa Saratien kerrostaloalue ja Voisalmen koulu on merkitty paikallisesti arvokkaiksi, moderneiksi kohteiksi Lauri Putkosen vuonna 2013 tekemän inventointityön perusteella.

Lisäksi koulun piha-alueelle ulottuu merkintä *luo-3: Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Alueen osa, jolla sijaitsee mahdollinen metsälain mukainen erityisen arvokas elinympäristö, vesilain mukainen suojeltu vesiluontotyyppi ja/tai muu arvokas luontokohde. Alueen käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen, eliölajiesiintymien ja luontokohteiden säilyttämisedellytykset.*

2.3 Asemakaava

Kuva 6 Kuvamuokkaus Lappeenrannan ajantasa-asemakaavasta. Kohteen sijainti on osoitettu oranssilla nuolella. Lähde: Lappeenrannan kaupunki. Karttapalvelu.

Alueella on voimassa Voisalmen asemakaava 405-2039 vuodelta 1996. Asemakaavassa koulun alue on osoitettu Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO). Alueelle ei kohdistu suojelumerkintöjä.

2.4 RKY-alueet ja muinaisjäännökset

Vajaan puolen kilometrin päässä Voisalmen koulusta etelään sijaitsee Salpalinjan Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). Salpalinja on ollut yksi merkittävimmistä II maailmansodan aikana rakennetuista linnoitusketjuista, joka ulottuu Suomenlahdelta aina Lappiin saakka. Voisalmen maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriperintökohteet liittyvät niinkään Salpalinjan puolustusketjuun. Lisäksi Voisalmessa on yksi merkittävä arkeologinen kohde, Kaislarannan kivikautinen asuinpaikka koulun itäpuolella rantatörmällä.

Kuva 7 Ilmakuva Voisalmensaaren eteläosasta pohjois-eteläsuunnassa, kuvattu kutakuinkin Voisalmen koulun kohdilta. Taustalla Tyysterniemi. Salpalinjan panssarikiviesteet erottuvat vielä maastosta. Kuva on vuodelta 1969. Lähde: Lappeenrannan kaupungin kuva-arkisto.

3 Historiallinen tausta

3.1 Voisalmen historiaa

1920-luvulla Voisalmensaaren maat olivat Lappeen seurakunnan ja muutamien maanviljelijöiden sekä huvilapalstojen haltijoiden omistuksessa. Maanviljelijät, jotka olivat aiemmin olleet pappilan torppareita, saivat 1920-luvulla lunastaa tilat omikseen. Esimerkiksi maanviljelijä Parkkonen Suolahdesta kertoi näin: *Kaksi päivää viikosta käytiin pappilassa päivätöissä. Hevonen oli uitettava salmen yli kesällä. Talvisaikaan jäitä myöten oli helpompi päästä suoraan Lappeen isoon pappilaan, jonka rakennukset ovat osittain jäljellä Etelä-Saimaan Keskussairaala vastapäätä Lauritsalan tien varrella.*

Voisalmensaareessa on toiminut 1900-luvun alussa tiilitehdas, jonka perustivat liikemies Holm ja taloustirehtööri Kilpiä. Tiilitehtaan sijainti oli nykyisen Kivisalmen asuinalueen etelälaidalla keskellä saarta, suon laidassa. Vuonna 1922 Holm ja Kilpiä vuokrasivat tehtaan Evert Walleniukselle. Tehdas toimi kesäisin, ja siellä työskenteli 4-5 miestä, jotka majoittuivat viereisessä parakissa. Valmiit tiilikuormat kuljetettiin Palvainlahteen ja sieltä lotjilla tilaajille. ¹

Saaren itärannalla oli 1900-luvun alkupuolella huvila-asutusta. Ministeri C. G. Swan rakensi Hopeavuoren huvilan vuosisadan alussa. Saarella on ilmeisesti Swanin perheen yhteyksien kautta tullut kulttuuritoimintaa, josta ei ole sen parempaa tietoa. Voisalmen koulun kotiseutunäyttelyn oheistekstin mukaan *on selvää, että Voisalmen koskematon ja kaunis luonto on vaikuttanut Eero Järnefeltin, Otto Mannisen ja Swanin sisarusten taiteelliseen työskentelyyn.* Huvila myytiin 1950-luvulla Lappeenrannan Työväenyhdistykselle, jonka jälkeen se toimi jäsenten virkistys- ja retkeilypaikkana sekä kurssikeskuksena siihen asti, kun se jouduttiin purkamaan Metsä-Saimaan teollisuuslaitosten tieltä. ² Swanin perheen vaikutus jatkui pitkään, ja Voisalmen koulullekin ehdotettiin toisen vaiheen valmistuttua uutta nimeä Anni Swanin koulu ³.

Vuoden 1932 alussa Voisalmensaari liitettiin Lappeenrannan kaupunkiin valtioneuvoston edellisenä vuonna tekemällä päätöksellä. Liitoksen jälkeen ja ylipäättään Lappeenrannan kaupungin väkiluvun kasvaessa Voisalmensaaren asutus alkoi levitä salmen yli rannoille. Länsirannalta myytiin ja vuokrattiin tontteja, itärannalle sekä Kariniemeen Voisalmensaaren eteläkärkeen rakennettiin pientaloja. Asutus keskittyi näihin aikoihin saaren ranta-alueille, jonne kuljettiin vesi- ja jääteitse kesät talvet. ⁴

Tyysterniemen-Voisalmentie valmistui toisen maailmansodan alkaessa. Yksi syy tien rakentamiselle oli, että Lappeenrannan väestöä voitaisiin tilanteen niin vaatiessa evakuoita pohjoisen suuntaan. ⁵ Tähän mennessä myös silta salmen yli oli jo valmistunut.

¹ Voisalmen koulun kotiseutunäyttely koulun vihkiäisjuhlan yhteydessä 31.3.-17.4.1979.

² Voisalmen koulun kotiseutunäyttely koulun vihkiäisjuhlan yhteydessä 31.3.-17.4.1979.

³ Kaulio 2022.

⁴ Voisalmen koulun kotiseutunäyttely koulun vihkiäisjuhlan yhteydessä 31.3.-17.4.1979.

⁵ Kaulio 2022.

Toisen maailmansodan vaikutuksesta rakentaminen Voisalmensaassa kuitenkin pysähtyi. Taloja ja huviloita asuttivat sodan aikana sotilaat, jotka tekivät linnoitustöitä Salpa-aseman parissa. Tuolta ajalta on Voisalmessa bunkkereita, juoksuhautoja sekä kiviasteita. 1940-luvun lopulla Voisalmentien varteen, Voisalmen koulun eteläpuolelle, rakennettiin pari pientaloa.⁶ Talot on purettu pois kerrostalojen alta ilmeisesti 1960–70-luvulla.

1950-luvulla Piiluvan selän rannalle rakennettiin kesämökkejä, ja Lappeenrannan seurakunnan kesäkotia Piiluva aloitti toimintansa Voisalmensaassa.⁷

Voisalmen asemakaavan valmistuttua vuonna 1964 alkoi mittava rakentaminen, joka oli alkanut Lappeenrannan keskusta-alueella sotien jälkeen. Kaupunkirakenne muuttui, kun autoliikenne vaati uusia katuja. Ensimmäiset kerrostalot nousivat Voisalmentien varteen, vastapäätä urheilukenttää (Voisalmentie 13 ja 15). Rakentaminen eteni Kivisalmen alueelle 1970-luvulta alkaen.⁸

1960-luvulla Voisalmensaaseen perustettiin Metsä-Saimaan tehtaat, ja 1970-luvulla Mertaniemen voimalaitos. 1977–78 avattiin Taipalsaarentie, tie 408, joka vähensi merkittävästi läpikulkuliikennettä Voisalmentielle.⁹

Vuonna 1979 Voisalmen koulun kotiseutunäyttelyn avajaistekstissä kerrotaan, että *koulu haluaa kiinnittää katseet meitä ympäröivään luontoon, alueen väljähkään ympäristöön sopeutuvaan rakentamiseen, Voisalmensaaren menneisyyteen sekä voimakkaaseen ja nopeaan kehitykseen niin, että tänne muuttaneet asukkaat juurtuisivat kotiseutuunsa ja tuntisivat sen omakseen.*

⁶ Voisalmen koulun kotiseutunäyttely koulun vihkiäisjuhlan yhteydessä 31.3.-17.4.1979.

⁷ Voisalmen koulun kotiseutunäyttely koulun vihkiäisjuhlan yhteydessä 31.3.-17.4.1979.

⁸ Voisalmen koulun kotiseutunäyttely koulun vihkiäisjuhlan yhteydessä 31.3.-17.4.1979.

⁹ Kaulio 2022.

Kuva 8 Tiilitehdas Voisalmensaarella. Kuvan ajoitusarvio 1890–1919 (tosin tekstin mukaan tehdas aloitti vasta 1920-luvulla). Kuva: Lappeenrannan museot.

Kuva 9 Huvilan pihapiiri Merttaniemessä Voisalmensaarella Lappeenrannassa. Huvilan väkeä on veneilemässä, ja rannassa on pieni Anna -niminen purjealus. Kuva: Renessans 1910–1919, Lappeenrannan museot.

Kuva 10 Voisalmentie koulun tontin nurkalta etelän suuntaan kuvattuna arviolta 1970–80-luvulla. Kuva: Lappeenrannan museot.

3.2 Alueen rakentumisen vaiheet

Alueen rakentumisen vaiheita on tarkasteltu historiallisista ilmakuvista vuosilta 1931, 1939, 1953, 1964, 1970, 1979, 1994, 2009 ja 2020 sekä vanhoista peruskartoista vuosilta 1893, 1951, 1971 ja 1983.

1800-luvun lopun kartassa Voisalmensaassa näkyy vasta muutamia rakennuksia. Vuoden 1931 kartassa näkyy selvästi Pikisaaren puuteollisuuslaitos ja tukinuittoa, mutta asutusta ei saarella vielä juurikaan ole. Vuonna 1939 kartalla näkyy jo Voisalmentie, mutta sen varrelle ei ole vielä rakennettu. Tulevan koulun alue on metsää ja suota.

1950-luvulta lähtien alkaa kuitenkin asuinalueiden rakentaminen paitsi rannoille, myös vähitellen Voisalmentien varrelle. Voisalmen alue, jolla koulu sijaitsee, pysyy lähes asuttamattomana 1960-luvulle asti. Vuoden 1964 ilmakuvassa ei Voisalmen koulun ympäristössä näy vielä yhtäkään rakennusta, mutta jo vuonna 1970 on Voisalmentien varteen ja sen itäpuolelle rakennettu pientalovaltaisia asuinalueita ja lamellitaloja.

Myös Voisalmensaassa sijaitseva Kivisalmen asuinalue on rakennettu 1960- ja 1970-luvuilla, ja se näkyy jo vuoden 1971 peruskartalla. Metsä-Saimaan (nykyinen Metsä Fibre) tehdasalue on valmistunut Voisalmensaaren itärannalle, koulun koillispuolelle. Vuonna 1979 ilmakuvassa näyttää Voisalmen alue rakentuneen jo nykyiseen laajuuteensa. Koulun pohjois- ja eteläpuolella on tiensuuntaisesti lamellitaloja, ja koulua vas-

tapäättä Voisalmentien toisella puolen on pitkät luhtitalot. Vuoden 1983 kartalla Voisalmensaaren asuinalueet ovat kasvaneet, ja kartalla näkyy myös Mertaniemen voimalaitos, joka valmistui vuonna 1976. Metsä-Saimaan tehdasalueen laajeneminen koulun suuntaan näkyy puolestaan vuoden 1994 ja myöhemmistä ilmakuvista. Kariniemen asuinalue on rakennettu vasta 1990-luvulla.

Kuva 11 Voisalmensaari vuoden 1893 kartalla. Saaressa näkyy olevan kaikkiaan viisi rakennusta. Vanhat kartat -karttapalvelu (vanhatkartat.fi).

Kuva 12 Vuodelta 1931 on ilmakuvaa vain Voisalmensaaren eteläosista. Kuvasta näkyy, että Piki-saarella on jo puuteollisuuslaitos. Kariniemessä on muutamia pientaloja. MML/Paikkatietoikkuna. Historialliset ilmakuvat.

Kuva 13 Vuonna 1939 on Tyysterniemen-/Voisalmentie jo rakennettu. MML/Paikkatietoikkuna. Historialliset ilmakuvat.

Kuva 14 Voisalmensaari vuoden 1951 kartalla. Saareen on jo rakennettu asuinalueita. Tulevan koulun paikalla on metsää ja soista maata. Vanhat kartat -karttapalvelu (vanhatkartat.fi).

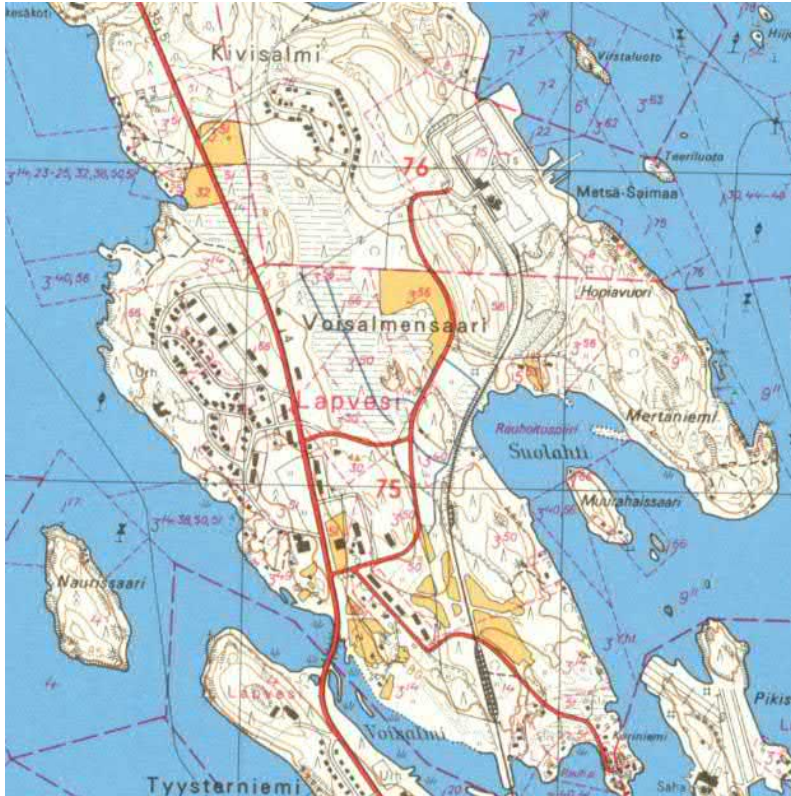
Kuva 15 Ilmakuva Voisalmesta vuodelta 1953. Nykyinen koulun paikka on vielä rakentamatonta metsää. Lappeenrannan kaupungin karttapalvelu.

Kuva 16 Vuonna 1964 koulun alue on edelleen metsää, mutta lähialueilla on alettu valmistella tulevaa rakentamista. Lappeenrannan kaupungin karttapalvelu.

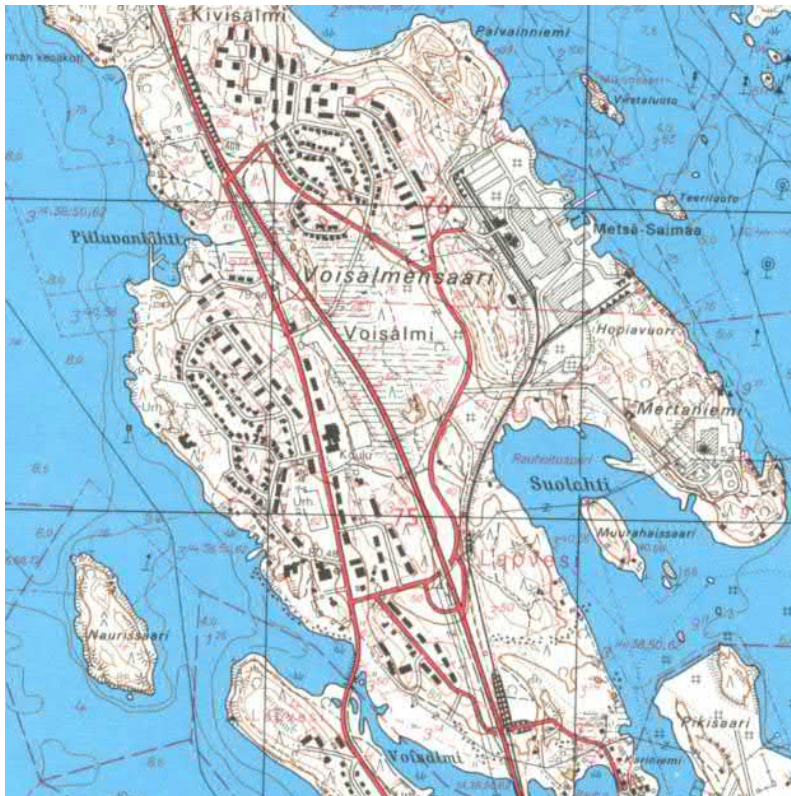
Kuva 17 Vuonna 1970 koulun länsi- ja eteläpuolelle on jo rakentunut lukuisia pien- ja kerrostaloja. Lappeenrannan kaupungin karttapalvelu.

Kuva 18 Vuoden 1971 peruskartalla ei koulua vielä näy, mutta ensimmäinen vaihe oli silloin jo valmis. Kivisalmi on alkanut rakentua, ja Voisalmientien varteen on jo ilmestynyt ensimmäiset lamellit. Vanhat kartat -karttapalvelu (vanhatkartat.fi).

Kuva 19 Väärävärikuva vuodelta 1979. Koulun ympäristö on rakentunut nykyiseen laajuuteensa. Lappeenrannan kaupungin karttapalvelu.

Kuva 20 Vuoden 1983 peruskartalla näkyvät Voisalmen koulu ja viereinen urheilukenttä. Läheiset asuinalueet ovat jo lähestulkoon nykymittaansa rakennetut. Vanhat kartat -karttapalvelu (vanhatkartat.fi).

Kuva 21 Vuoden 1994 ilmakuvassa näkyy Metsä-Saimaan tehdasalueen laajeneminen koulun suuntaan. MML/Paikkatietoikkuna. Historialliset ilmakuvat.

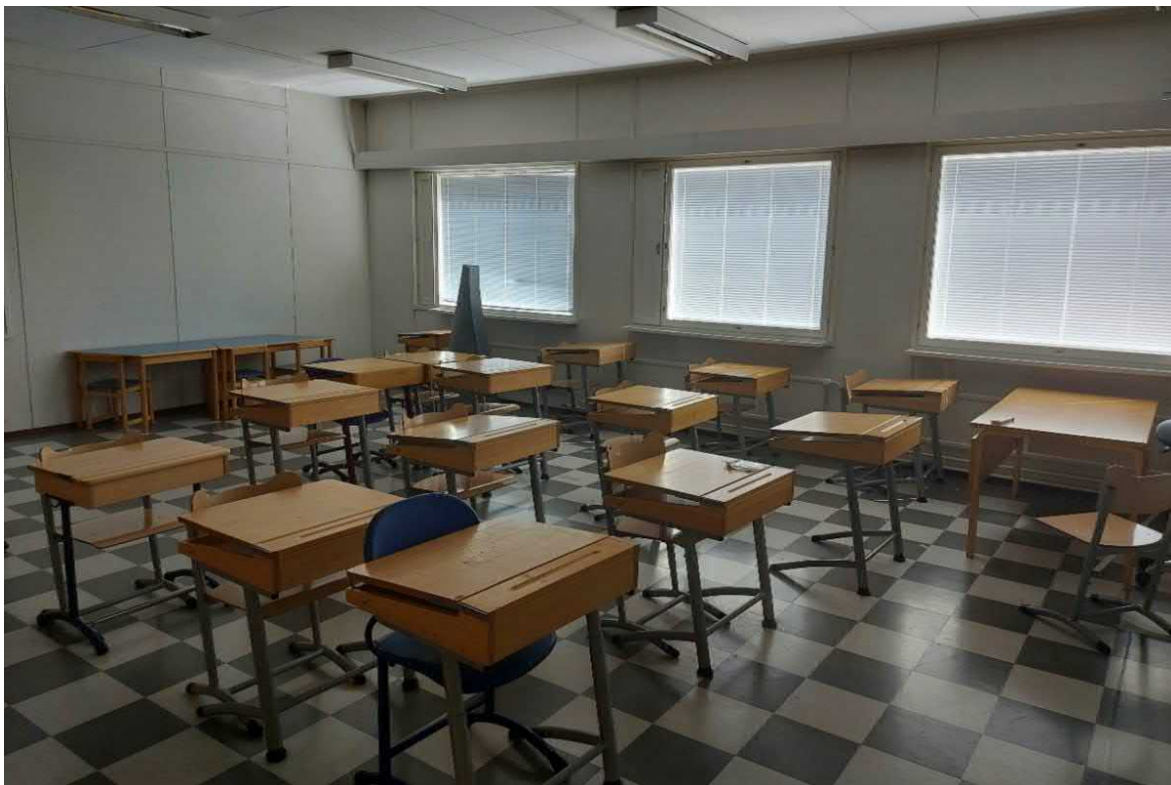
Kuva 22 Ilmakuva vuodelta 2009. Voisalmen koulu näkyy oikeassa yläaidassa kolmen kerrostalon vieressä. Lappeenrannan kaupunki.

Kuva 23 Vuonna 2020 länsirannalle ollaan rakentamassa uusia pientaloja. Metsä Fibren tuotantoalue koulun itäpuolella on pienentynyt. Koulun urheilukenttä on uusittu. Lappeenrannan kaupungin kartta-palvelu.

3.3 Kohteen suunnittelija, Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorinen Ky

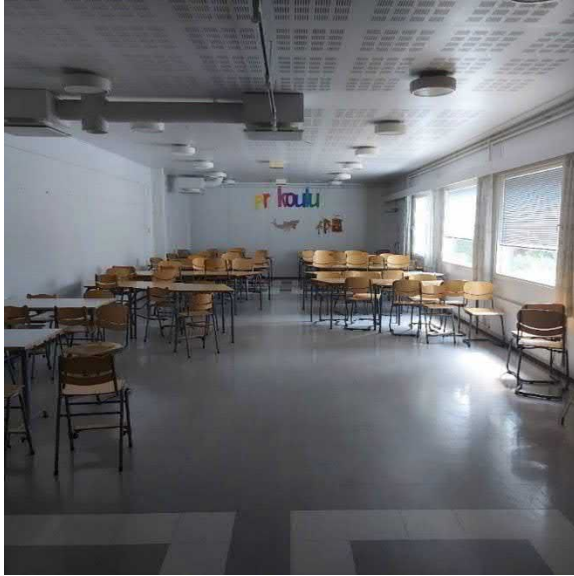
Voisalmen koulun molempien rakennusten suunnittelijana toimi Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorinen Ky¹⁰, jonka toiminta oli alkanut vuonna 1966 Lappeenrannassa. TEK:n (Tekniikan akateemiset ja arkkitehdit) matrikkelin (2000) mukaan Vuorisella olisi kuitenkin ollut oma toimisto jo vuodesta 1959 alkaen. Voisalmen koulun ensimmäinen vaihe oli todennäköisesti yksi yrityksen ensimmäisistä suunnittelukohteista. Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorinen Ky on suunnitellut myös Lappeenrannan Korvenkylän koulun uudisosan, Martinsiiiven, joka valmistui vuonna 1980. Martinsiiivessä on nähtävillä samankaltaisia suunnitteluratkaisuja kuin Voisalmessa, kuten kuvioitunut muovilaattalattiat. Vuonna 1979 yhtiön nimi muutettiin muotoon Arkkitehtitoimisto Pauli ja Sami Vuorinen Ky. Arkkitehtistudio Vuorinen Oy perustettiin 1992 jatkamaan aiempien toimintaa. Viime vuosikymmeninä toimistossa on suunniteltu sekä uudisrakennuksia että korjausrakennuskohteita. Suunnittelukohteiden listalla on useita julkisia rakennuksia, kuten Lappeenrannan teknillisen yliopiston ylioppilaskuntatalo (1995), Centre Oy -toimisto-liiketalo (Lappeenranta 2015) ja Outotec-tutkimuskeskus (Lappeenranta 2015).¹¹

Kuva 24 Luokkahuone Pauli Vuorisen suunnitteleman Korvenkylän koulun uudemmassa osassa, Martinsiiivessä. Lattialaatoitus muistuttaa Voisalmen koulun lattioita. Kuva: Kirsikka Siik, Ramboll Finland Oy, 2021.

¹⁰ Arkkitehti Pauli Vuorinen (25.5.1923)

¹¹ <https://studiovuorinen.fi/>

Kuva 25 Luokkahuone ja käytävä Pauli Vuorisen suunnittelemassa Korvenkylän koulun Martinsii-
vessä. Kuvat: Kirsikka Siik, Ramboll Finland Oy, 2021.

4 Alueen ominaispiirteet

4.1 Nykytila

Voisalmen koulun tontti sijaitsee Voisalmentien varrella, harjumuodostelman laella. Koulun rakennukset on perustettu osin kallioiseen maaperään, ja rakennus 2 on pohjoispuoleltaan asemoitu rinteeseen. Koulun piha-alueet sijoittuvat rakennusten etelän ja idän puolelle osittain laskevaan rinteeseen. Rinteen alta alkaa soistuvan maan alue, jolle urheilukenttä on rakennettu täyttämällä ja kohottamalla maata kivimurskeella. Kenttä toimii kesäisin yleisurheilu- ja pallopelikenttänä ja talvisin se jäädytetään luistelu varten (toinen puoli kentästä on tekojäällä). Koulutontin eteläpuolella on luonnontilaan jätettyä kivikkoista ja kallioista metsää, joka muistuttaa alueen alkuperäisestä luonnosta. Länsipuolella Voisalmentien ja koulun välissä kulkee jalankulku- ja kevyenliikenteentie. Metalliverkkoaita rajaa tonttia katujen puolelta. Laatoitettua, rakennusten välialueelle jäävää sisäpihaa rajaa tien puolelta matala tiilimuuri. Rakennusten välistä, yhdyskäytävän alta, on näkymä Voisalmentielle.

Voisalmentien länsipuolella koulua vastapäätä on kaksikerroksisia luhtitaloja, ja pohjois- sekä eteläpuolella 1960–70-luvuilla valmistuneita lamellitaloja kadun suuntaisesti asemoituina.

Koulurakennuksia ympäröivät sekä rakennusten väliin jäävät piha-alueet on pinnoitettu 50x50 cm kokoisin betonilaatoin. Piha-alueilla kasvaa lukuisia havupuita, joista suurin osa on vanhoja mäntyjä. Myös eri ikäisiä ja useamman eri lajin lehtipuita sekä pensaita on lähiympäristössä. Koulurakennusten itäpuolella urheilukentälle laskeutuva maasto on nurmella, ja eteläpuolella on pieni kallioinen mäntymetsikkö. Piha-alueilla on myös luonnonkivilohkareita. Pohjoinen paikoitusalue on asfaltoitu, samoin länsipuolella kulkeva Voisalmentie ja kevyenliikenteen tie.

Rakennus 1 on 2-kerroksinen. Rakennus 2:n massat muodostavat kokonaisuuden, jonka toinen osa on yksi- ja toinen kaksi- ja osittain jopa kolmikerroksinen, sillä osa rakennusmassasta sijoittuu rinteeseen, ja rakennuksen pohjoisosassa on osittain maanalaisia tiloja.

Tontilla sijaitsevat huoltorakennukset ovat matalia, pulpettikattoisia, osittain puulla vuorattuja ja sävyltään ruskeita.

Koulurakennusten sisäpihalla on veistos, Antti Louhiston ”Keväthyppyjä” vuodelta 1967. Veistos on alun perin pystytetty Tyysterniemen koulun pihalle, mutta siirretty Voisalmen koululle vuonna 2009¹².

¹² Tyysterniemen koulu on purettu vuonna 2015.

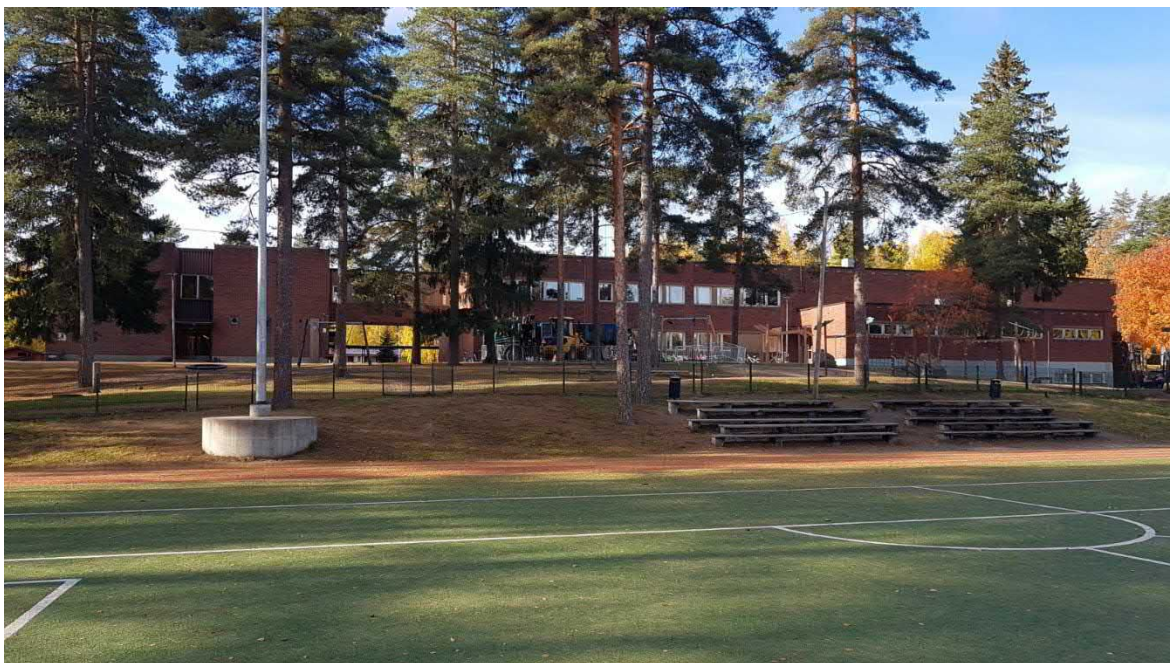
Kuva 26 Näkymä koulun pihaan Voisalmentien toiselta puolen. Oikealla koulun vanha osa, vasemmalla uusi osa ja keskellä rakennusten välinen yhdystunneli. Koulun sisäpihaa reunustaa matala tiili-muuri.

Kuva 27 Koulu kuvattuna Voisalmentien yli, lounaasta koillisen suuntaan. Etualalla rakennus 1 ja taaempana rakennus 2.

Kuva 28 Näkymä koulun tontin eteläpuolelta kohti vanhaa osaa. Etupiha on aidattu portilla varustetulla aidalla.

Kuva 29 Näkymä urheilukentältä kohti koulua vuonna 2022. Yhdyskäytävän alitse on näkymä Voisalmientien toiselle puolen, jossa sijaitsee luhtitalo. Kuva: Niilo Kaulio.

Kuva 30 Näkymä koulun pihatieltä kohti koulurakennuksia ja urheilukenttää.

Kuva 31 Urheilukenttä ja matala välinevarasto-pukutila, joka on valmistunut vuonna 2020.

Kuva 32 Huoltorakennuksia ja urheilukenttä.

Kuva 33 Näkymä pysäköintialueelta kohti urheilukenttää ja metsää, jossa kulkee kuntopolku.

4.2 Merkitys osana laajempaa yhteiskunnallista taustaa

Voisalmen koulun vanha osa edustaa 1960-luvulle tyypillistä koulurakentamista. 1960-luvulta alkaen kansalais- ja keskikouluissa aineluokkakärjestelmä erikoisluokkineen oli yleisempi ratkaisu, mutta kotiluokkakärjestelmä oli yhä yleinen kansakouluissa.¹³

Suomessa siirryttiin peruskoulujärjestelmään 1970-luvun alussa. Mallia otettiin Ruotsista, jossa peruskouluun oli siirrytty edellisellä vuosikymmenellä. Suomen itsenäisyysrahasto Sitran tuella alettiin kehittää koulusuunnitelmia yhdessä kasvatustieteilijöiden ja arkkitehtien kanssa.

Koulurakennuksille asetetut tärkeimmät vaatimukset olivat, että koulussa tuli voida toteuttaa erilaisia opetusmenetelmiä, sekä käyttää opetustiloja joustavasti. Tilojen tuli olla kohtuullisin kustannuksin muunnettavissa uusia toimintamuotoja varten, ja erilaisen opetusvälineiden käyttö tuli ottaa huomioon jo tilojen suunnitteluvaiheessa. Joustavien ja muunneltavien tilojen edellytyksenä oli, että esimerkiksi väliseiniä saattoi siirtää pienin kustannuksin.¹⁴ Voisalmessa näitä kevytrakenteisia väliseiniä on muutama. Voisalmessa on ollut käytössä kotiluokkakärjestelmä, mutta näiden lisäksi on opetustiloja käytetty joustavasti, taide- ja käsityöaineille sekä oleskelulle on ollut omat tilansa, ja esimerkiksi kirjasto sekä terveydenhoitajan vastaanottohuone sijoitettiin koulun yhteyteen.

Lisäksi vaatimuksena oli, että opetustyön valmistelua varten oli järjestettävä omat, tarkoituksenmukaiset tilat. Myös Voisalmen koulun matalassa siivessä oli ja on edelleen ”mediateekki”, joka yleensä oli kirjaston yhteydessä. Siihen kuului opettajien työtiloja, monistamo- ja materiaalihuone sekä opetusvälinevarasto. Samalla tila toimi opettajien olohuoneena.¹⁵

1970-luvulla peruskoulujen rakentamisessa tavoitteena olivat avotilat ja monikäyttöisyys. Peruskouluun siirtyminen muutti koko opiskelun tapaa yksilökeskeisestä suorittamisesta ryhmäkeskeiseen oppimiseen, jolloin tarvittiin erikokoisia ja -tyyppisiä opetustiloja. Koulujen yhteyteen alettiin myös sijoittaa vapaa-aikaan soveltuvia tiloja, joita voitiin käyttää iltaisin. Hallimaiset avotilat, auditoriot ja maisemaluokat kuuluivat uusiin koulurakennuksiin. Myös valaistusta ja ilmanvaihtoa alettiin kehittää.¹⁶ Myös kouluterveydenhuollon, lääkärin ja hammaslääkärin tilat olivat yleistyneet 1960-luvulla osaksi koulujen tilankäyttöä.¹⁷

1970-luvulla koulurakennusten suunnitteluun erikoistuneita arkkitehteja olivat muiden muassa arkkitehdit Osmo Lappo, Osmo Sipari, Erik Kråkström ja Arno Savela.¹⁸

¹³ <http://www.koulurakennus.fi/1960-luvun-koulu/arkkitehtuuri>

¹⁴ Koulurakennus.fi, Standertskjöld. Luettu 12.8.2022.

¹⁵ Koulurakennus.fi, Standertskjöld. Luettu 12.8.2022.

¹⁶ Koulurakennus.fi, Standertskjöld. Luettu 12.8.2022.

¹⁷ <http://www.koulurakennus.fi/1960-luvun-koulu/arkkitehtuuri>

¹⁸ <https://www.rakennettuhyvinvointi.fi/fi/koulurakennukset/1970-luku-avotilat-ja-monikayttoisyys-tavoitteina-peruskoulurakennuksissa>

4.3 Suhde ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja rakennuskohteisiin

Voisalmen koulu sijoittuu Voisalmensaaren keskellä kulkevan Voisalmentien varrelle, josta on hyvät liikenneyhteydet sekä Lappeenrannan keskustan suuntaan (etelään) että pohjoiseen. Lähialueella on koulun ja kirjaston lisäksi palveluina ruokakauppa, ravintola ja apteekki, jotka kaikki sijaitsevat Voisalmentien varrella noin puoli kilometriä koulusta etelään.

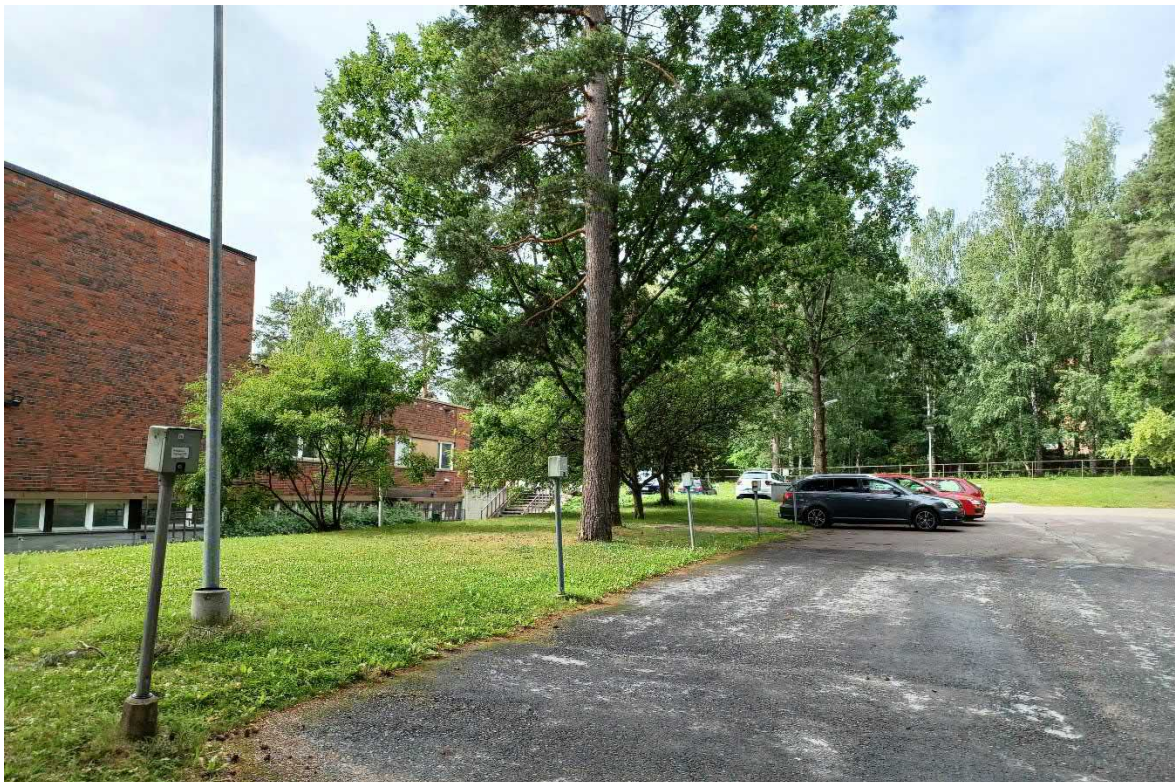
Koulun etelä- ja pohjoispuolella on Voisalmentien katulinjan suuntaisesti asemoituja 1960- ja 70-luvuilla valmistuneita, kolmikerroksisia lamellitaloja. Tien toisella puolen on 1960-luvulla rakennetut luhtitalot niinikään katulinjan suuntaisesti.

Kuva 34 Voisalmentien ensimmäisiä rakennuksia 1960-luvun puolivälistä. Lamellitaloista osa on valmistunut ennen koulurakennuksia.

Kuva 35 Yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä Voisalmentien (vasemmalla) ja koulun tontin (oikealla) välissä.

Kuva 36 Pysäköintialue koulun pohjoispuolella. Vasemmalla rakennus 2, jonka korkeassa osassa on liikuntasali, ja matalassa ylhäällä ruokala ja alhaalla kirjasto, jonne portaat johtavat.

Kuva 37 Pysäköintialue on rajattu metalliaidalla. Puiden takana näkyvä kerrostalo on valmistunut ennen vuotta 1970. Näkymät pysäköintialueelta kohti pohjoista.

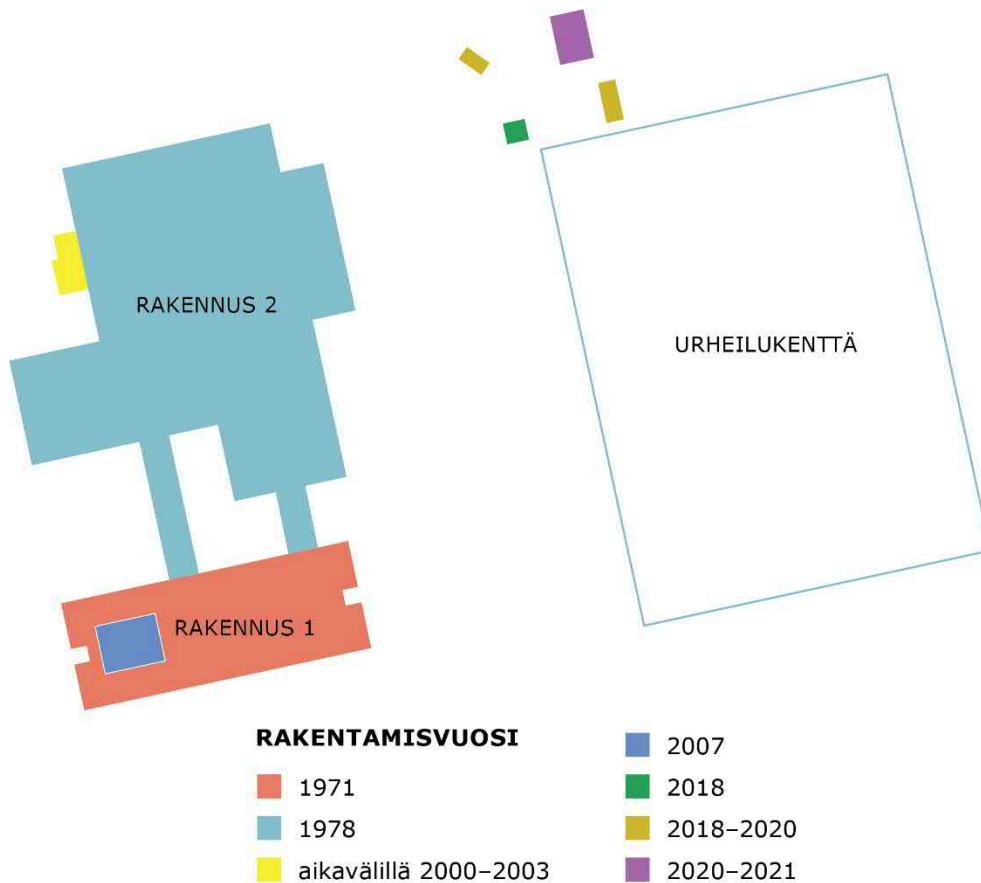
Kuva 38 Näkymä koulun länsipuolelta kävelytieltä kohti pohjoista (vas.) ja etelään (oik.).

Kuva 39 Näkymä etelään koulun länsipuolelta. Voisalmentie ja koulua vastapäätä olevat luhtitalot.

5 Rakennuskohtainen inventointi

5.1 Rakentumisen vaiheet

5.1.1 Ensimmäinen rakennusvaihe 1970–1971

Voisalmen kansakoulun tontti siirtyi vuonna 1964 Lappeen seurakunnalta kaupungille vaihtokaupan kautta. Alueen asemakaava vahvistettiin 2.10.1964 Sisäministeriössä. 1960-luvun lopulla Voisalmeen rakennettiin niin nopeasti ja paljon, että oli välttämättöntä rakentaa alueelle myös koulu. Päätökset ja suunnitelmat koulun rakentamiseksi tehtiin vuosien 1968–69 aikana, ja koulun ensimmäinen rakennusvaihe toteutettiin vuosina 1970–71 pääsuunnittelijana Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorinen ja pääurakoitsijana Rakennusliike Heikki Salla. Koulun ensimmäisen rakennusvaiheen alkaessa on jo ollut alustavia suunnitelmia toista vaihetta varten. Vuosien 1969–70 asemapiirroksessa on tontille kaavailtu kolme rinnakkain sijoitettua rakennusta, jotka olisi liitetty toisiinsa yhdyskäytävin. Rakennuksista eteläisimmässä, ensimmäisen vaiheen rakennuksessa, olisi suunnitelman mukaan ollut kolme kotiluokkaa. Keskimmäiseen rakennukseen olisi sijoitettu ruokala sekä voimistelu- ja liikuntasali, ja pohjoisimpaan rakennukseen, joka asemapiirustuksen mukaan olisi ollut identtinen ensimmäisen rakennuksen kanssa, olisi sijoitettu käsityöluokat ja kaksi kotiluokkaa.

Toteutetun koulurakennuksen huoneistoala oli 1512 m² ja kerrosala 1624 m². Tilavuus oli 6225 m³. Perusopetusluokkia oli 11, jonka lisäksi koulussa oli teknisen ja tekstiilikäsityön tilat, väliaikainen keittiö sekä varastotiloja. ¹⁹

5.1.2 Toinen rakennusvaihe 1976–1978

Viimeistään Kivisalmen asuinalueen rakentuessa 1970-luvun alussa kävi ilmi, että Voisalmen koulu tulisi olemaan liian pieni. Päätös uudisrakennuksen toteuttamisesta syntyi viimeistään ensimmäisen rakennusvaiheen valmistuttua. Huolimatta 1970-luvun puolivälin lamasta Voisalmen koulun toinen rakennusvaihe saatiin aloitettua joulukuussa 1976. Rahoitus oli jäissä seuraavan kesän ajan, koska osa rahoituksesta tuli työllisyysvaroista. Rakennus saatiin valmiiksi maaliskuun 1978 lopulla.

Voisalmen peruskoulun ala-asteen uudisrakennukseen kuului lisäksi uusi katos sekä siltakäytävä, jotka yhdistivät uudisosan vanhaan osaan. Rakennuksen kerrosala oli 3330 m², ja tilajako pääpiirteittäin seuraava: vahtimestarin asunto (3h+k) 60 m², koulukeittiö + ruokailu 364 m², voimistelusalit + pukeutumistilat 570 m², kirjasto 104 m², opettajat 200 m², opetustilat 550 m² (3 perusluokkaa, maantieto-biologia, kuvaamataito-musiikki ja opetusvälinevarastot), nuorisotilat 455 m², VSS, ulkoiluvälinevarastot ja teknilliset tilat. Rakennuttajana toimi Lappeenrannan kaupunki. Yleissuunnittelijana toimi Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorinen, rakennesuunnittelusta vastasi Lappeenrannan Rakennesuunnittelu Oy, LVI-suunnittelusta Insinööritoimisto Ilpo Sopanen ja sähkösuunnittelusta Insinööritoimisto Kauko Kahra, kaikki paikallisia yrityksiä. Rakennustekniset työt uudisrakennukseen hoiti Rakennusliike T Potinkara Oy, LV-työt Oy Starckjohann & Co Ab, ilmastointitekniset työt Ilma-Sektor Oy ja sähkötekniset työt Suomen Sähkötarvike Oy. Vastaava työnjohtaja toimi rakennusmestari Jaakko Pekkanen. ²⁰

Koulun perustukset louhittiin suureksi osaksi kallioiseen maaperään, ja louhitulla kivimurskeella täytettiin soista maa-aluetta koulun itäpuolella urheilukentän pohjaksi. Näin kenttä saatiin rakennettua koulun välittömään läheisyyteen.

Voisalmen koulun vihkiäisjuhlat pidettiin keväällä 1979, ja juhlien yhteyteen oli koostettu Voisalmen koulun kotiseutunäyttely, jonka materiaali saatiin kaupunginarkistosta ja haastattelujen kautta. Näyttelyn tarkoituksena oli selvittää erityisesti koululaisille oman kaupunginosan kehitystä muutaman vuosikymmenen aikana *kymmenen asukkaan takamaasta nykyiseksi kaupunginosaksi*, ja kasvattaa 1970-luvun hengen mukaisesti *tämän ajan nuorissa kiintymystä kotiseutuun, sen menneisyyteen sekä herättämään kiinnostusta sen tulevaisuuteen ja kehittämistä kohtaan*. ²¹

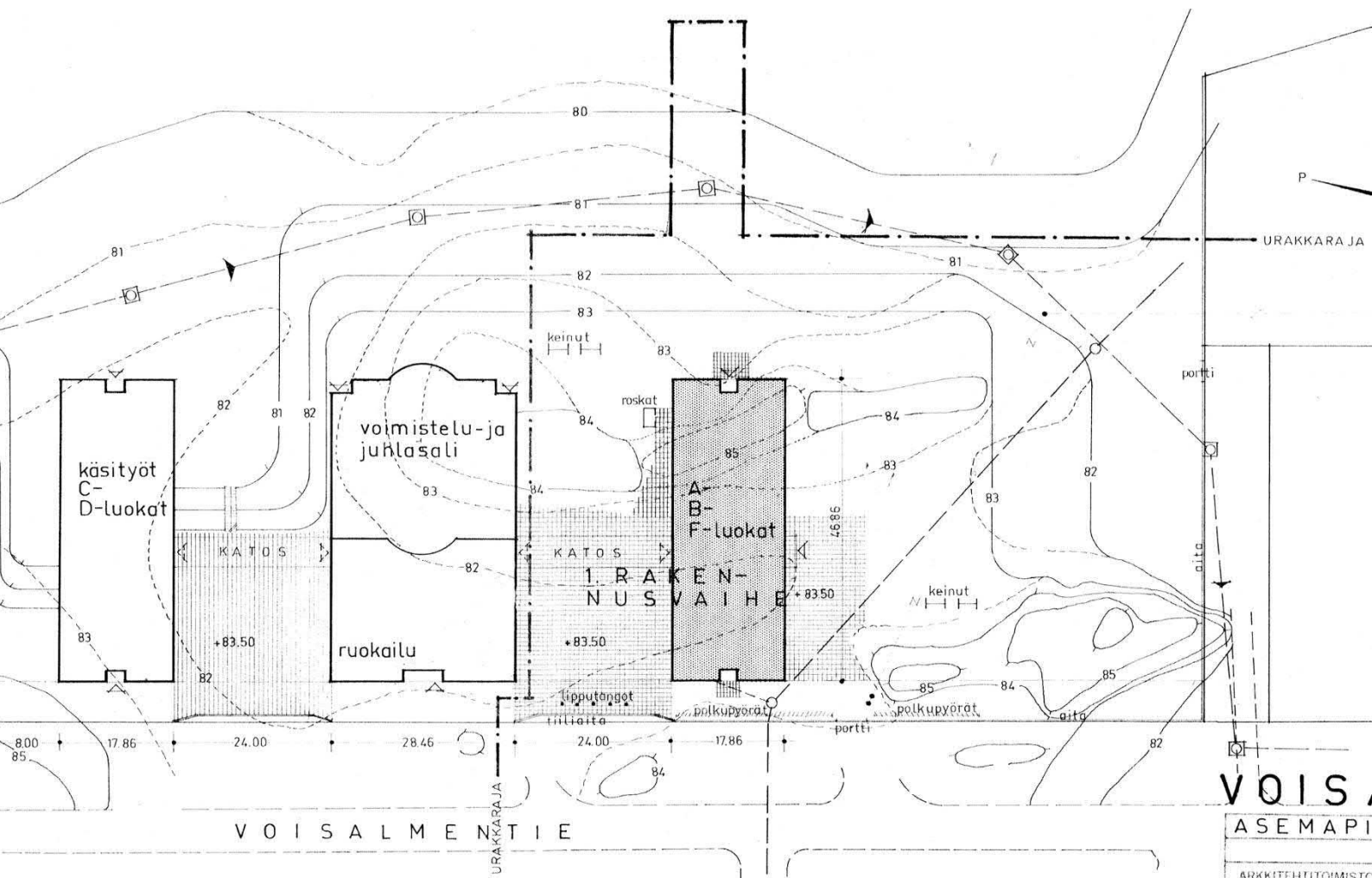
¹⁹ "Voisalmen koulu" -teksti

²⁰ "Voisalmen koulu" -teksti.

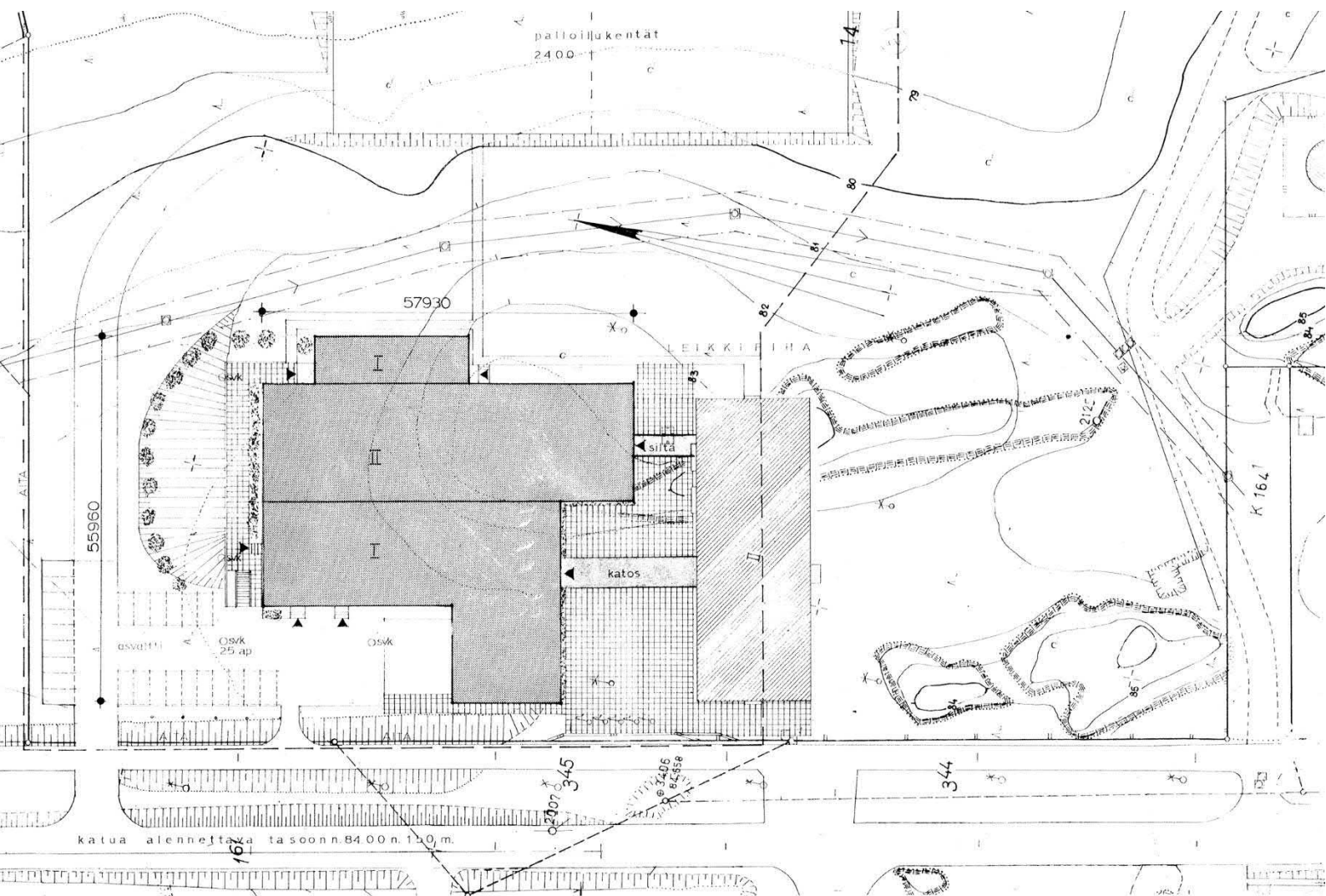
²¹ Voisalmen koulun kotiseutunäyttely koulun vihkiäisjuhlan yhteydessä 31.3.-17.4.1979.

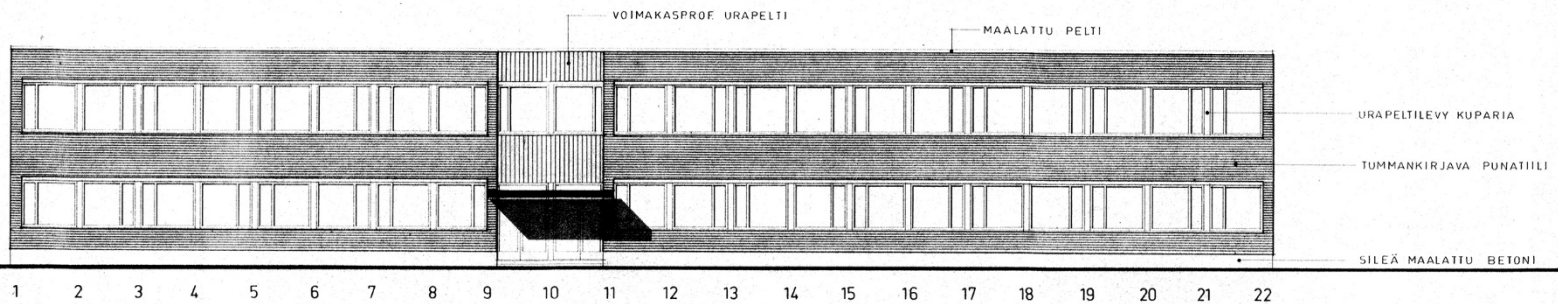
Kuva 40 Lapset tutustumassa Voisalmen ala-asteeseen vuonna 1979. Erkki Björkholm. Lappeenranta-museot.

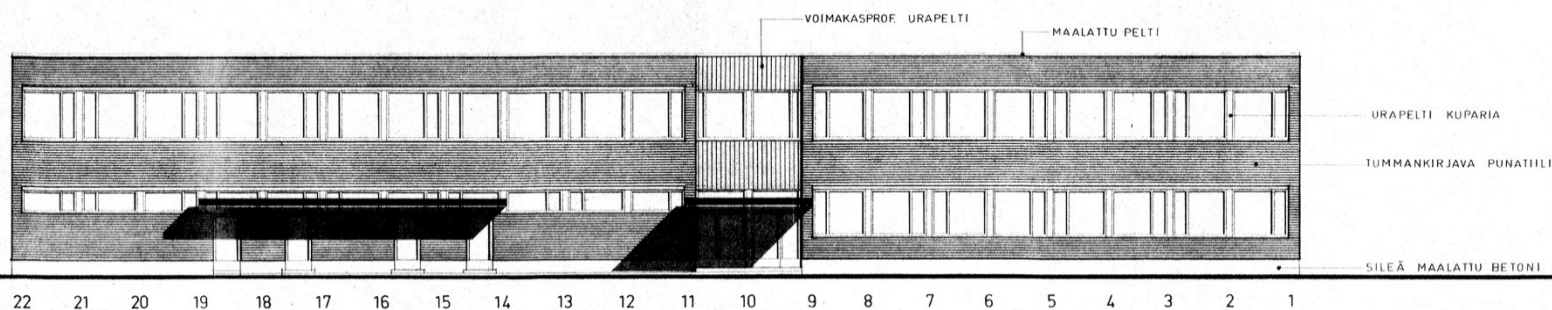
Kuva 41 Asemapiirrokselta vuodelta 1969 käy ilmi, että koulurakennusta oli ajateltu laajentaa kahdella osalla, jolloin keskimmaisessä olisi ollut suuret ryhmätilat eli voimistelu- ja juhlasali sekä ruokailu, ja molemmin puolin sijaitsevilla rakennuksissa luokat. Joka tapauksessa jo ennen ensimmäisen vaiheen valmistumista oli päätetty rakentaa lisää koulutiloja. Ote asemapiirrokselta. Lähde: Lappeenrannan kaupunki.

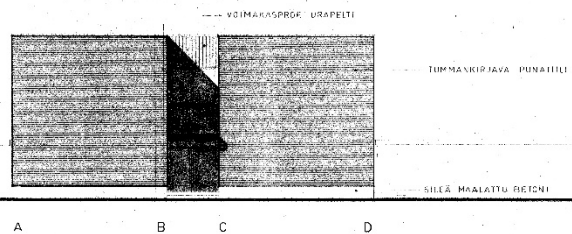
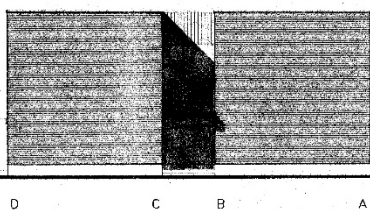
Kuva 42 Asemapiirros syyskuulta 1976. Hyväksytyssä suunnitelmassa koulun ulkohahmo on nykyisen mukainen, rakennukset muodostavat tiiviimmän kokonaisuuden kuin ensimmäisessä suunnitelmassa oli ajatuksena. Mukana suunnitelmassa on myös urheilukenttä (pallotilukentät).

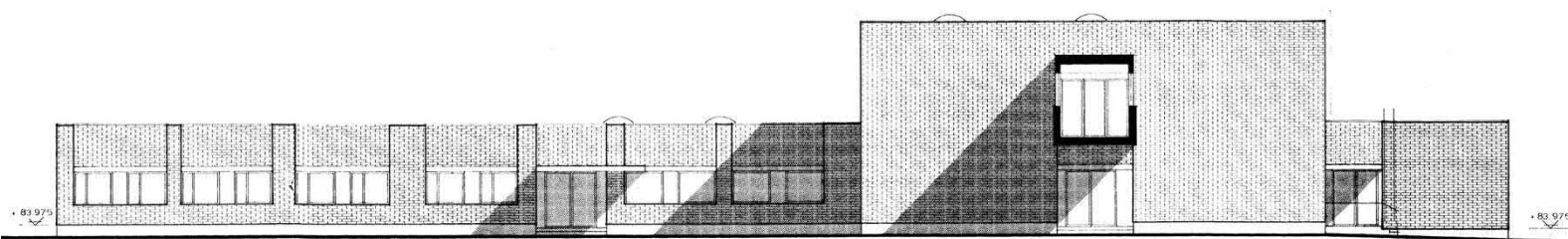
Kuva 43 Rakennus 1, julkisivu etelään. Tiilijulkisivua hallitsevat nauhaikkunat, joita rytmittävät aaltopeltidetallit. Sisäänkäynti sijaitsee rakennuksen keskivaiheilla. Lähde: Lappeenrannan kaupunki.

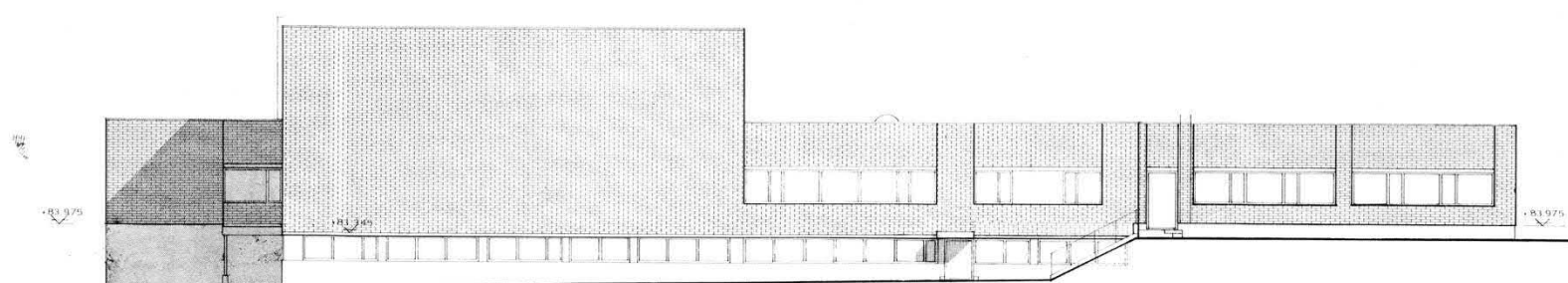
Kuva 44 Rakennus 1:n julkisivu pohjoiseen on eteläjulkisivun kaltainen, mutta toisella puolella sisäänkäyntiä on toinen katos, jonka alla sijaitsivat ulkovarastot. Lähde: Lappeenrannan kaupunki.

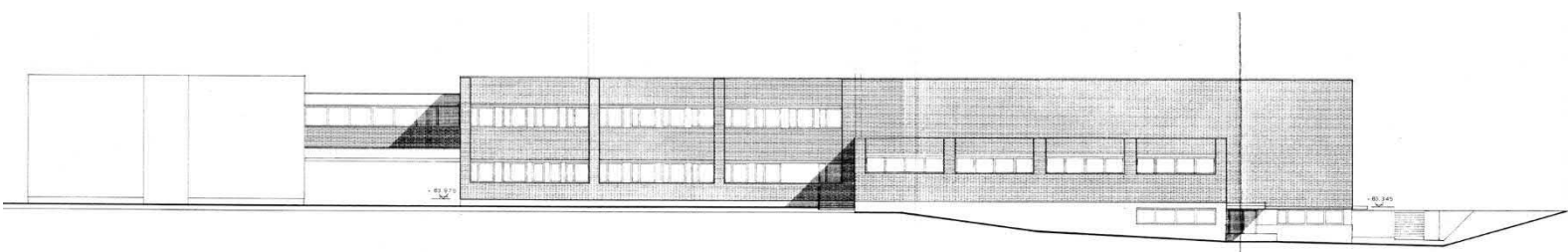
Kuva 45 Rakennus 1:n päätyjulkisivut ovat identtiset. Päädyissä on sisäänvedetyt osat, joissa sijaitsee varauloskäynnit, ja niiden päällä käytävään valoa tuovat "maisemaikkunat". Lähde: Lappeenrannan kaupunki.

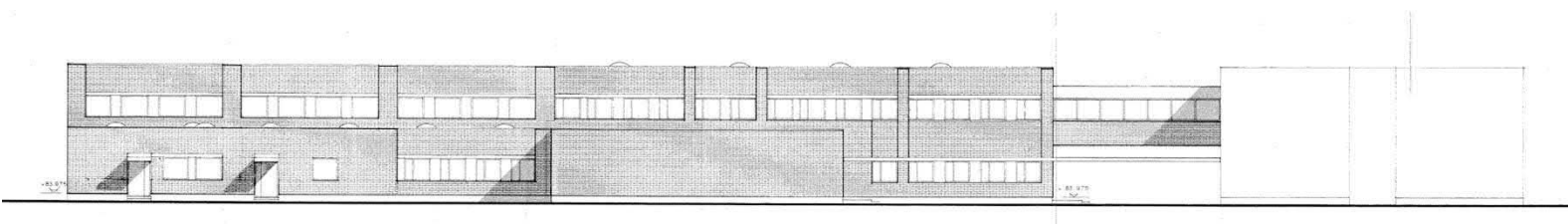
Kuva 46 Rakennus 2, julkisivu etelään. Vasemmalla olevassa matalassa, vinkkelinmallisessa osassa sijaitsevat mm. opetushenkilökunnan huoneet ja keittiö. Korkeassa osassa on luokat ja liikuntasali. Oikealla näkyvässä matalassa siivessä sijaitsevat pukuhuoneet ja suihkutilat.

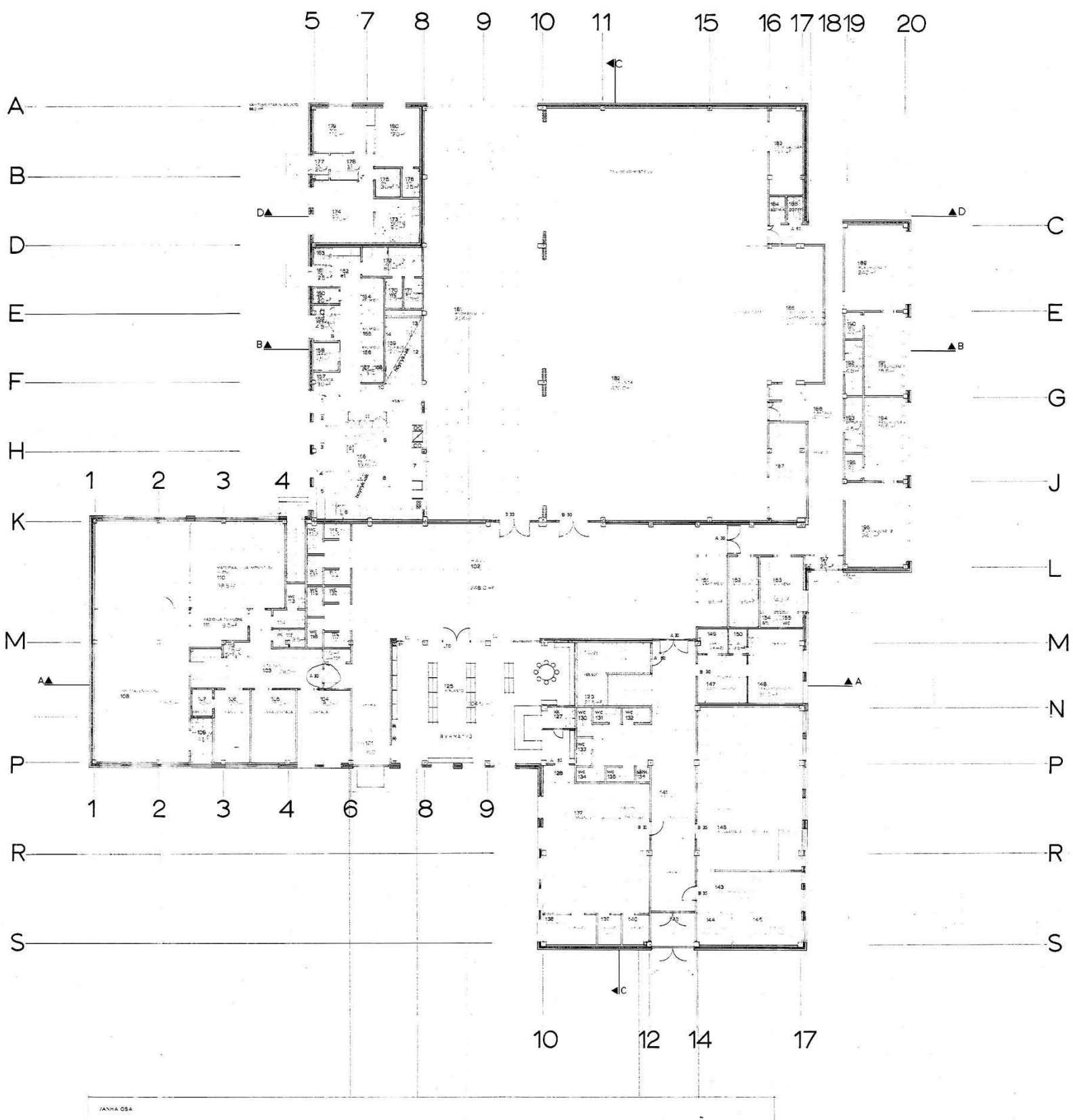
Kuva 47 Rakennus 2, julkisivu pohjoiseen. Oikeanpuoleisessa matalassa päädyssä sijaitsi talonmiehen asunto. Keskivaiheilla on ruokala. Korkeassa tilassa on liikuntasali, ja vasemmalla matalassa siivessä suihkutilat ja pukuhuoneet.

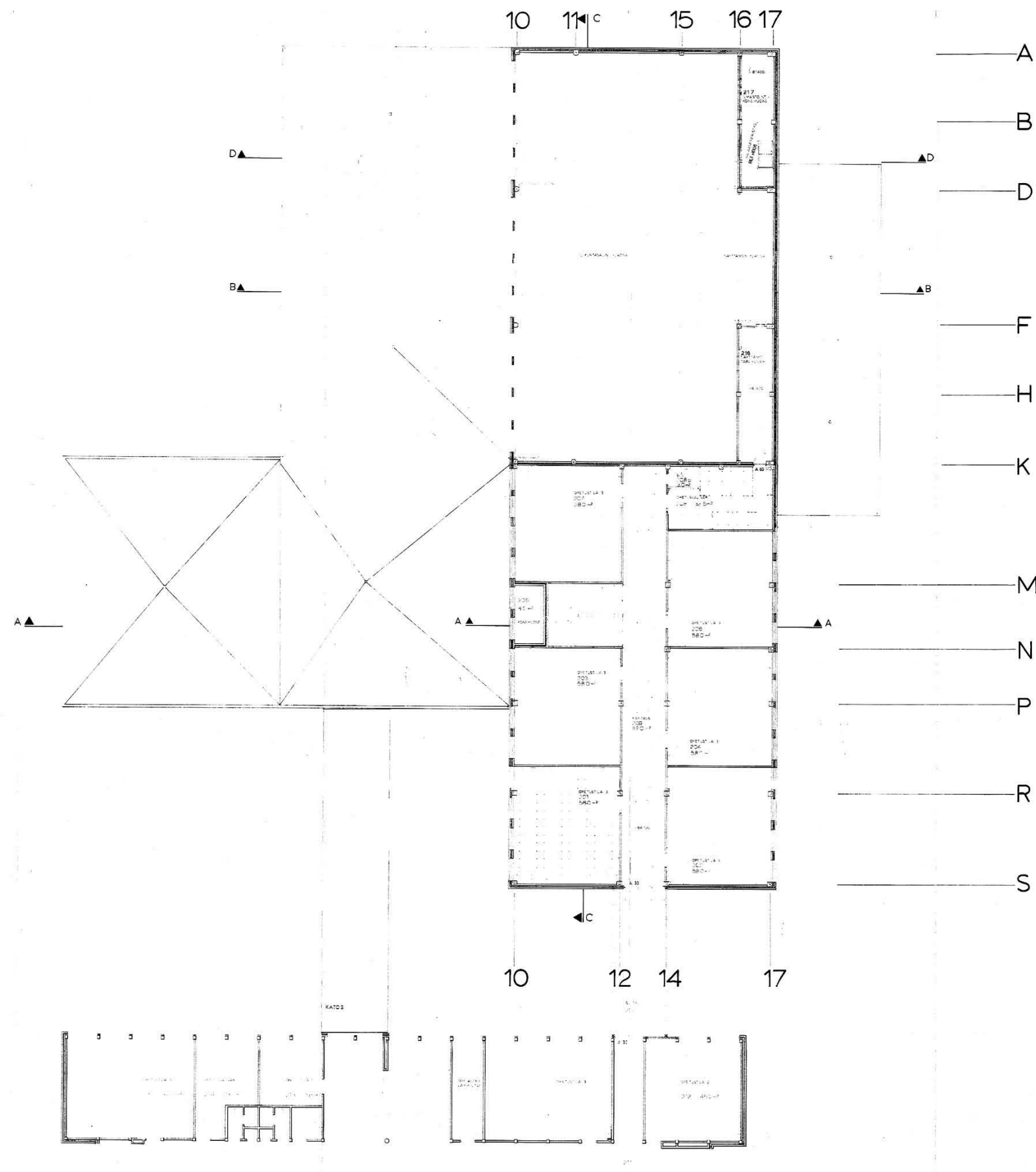
Kuva 48 Rakennus 2, julkisivu itään.

Kuva 49 Rakennus 2, julkisivu länteen.

Kuva 52 Rakennus 2, ensimmäisen kerroksen pohjapiirros. Lähde: Lappeenrannan kaupunki.

Kuva 53 Rakennus 2, toisen kerroksen pohjapiirros, jossa on lähinnä luokkahuoneita ja kahden kerroksen korkuinen liikuntasali. Alhaalla näkyy rakennus 1 pohjapiirustusta. Lappeenrannan kaupunki.

Kuva 54 Voisalmen koulu kuvattuna toisen vaiheen rakentamisen aikana. Aarne Mikonsaari 1977–78. Lappeenrannan museot.

Kuva 55 Rakennus 1 joulukuussa 2004. Kuva: Niilo Kaulio.

Kuva 56 Kevätjuhlayleisöä ruokalan puolella vuonna 2008. Valaisimet ovat ilmeisesti alkuperäiset.
Kuva: Niilo Kaulio.

Kuva 57 Yleisötilaisuus koulun juhla-/liikuntasalissa lokakuussa 2011. Kuva: Niilo Kaulio.

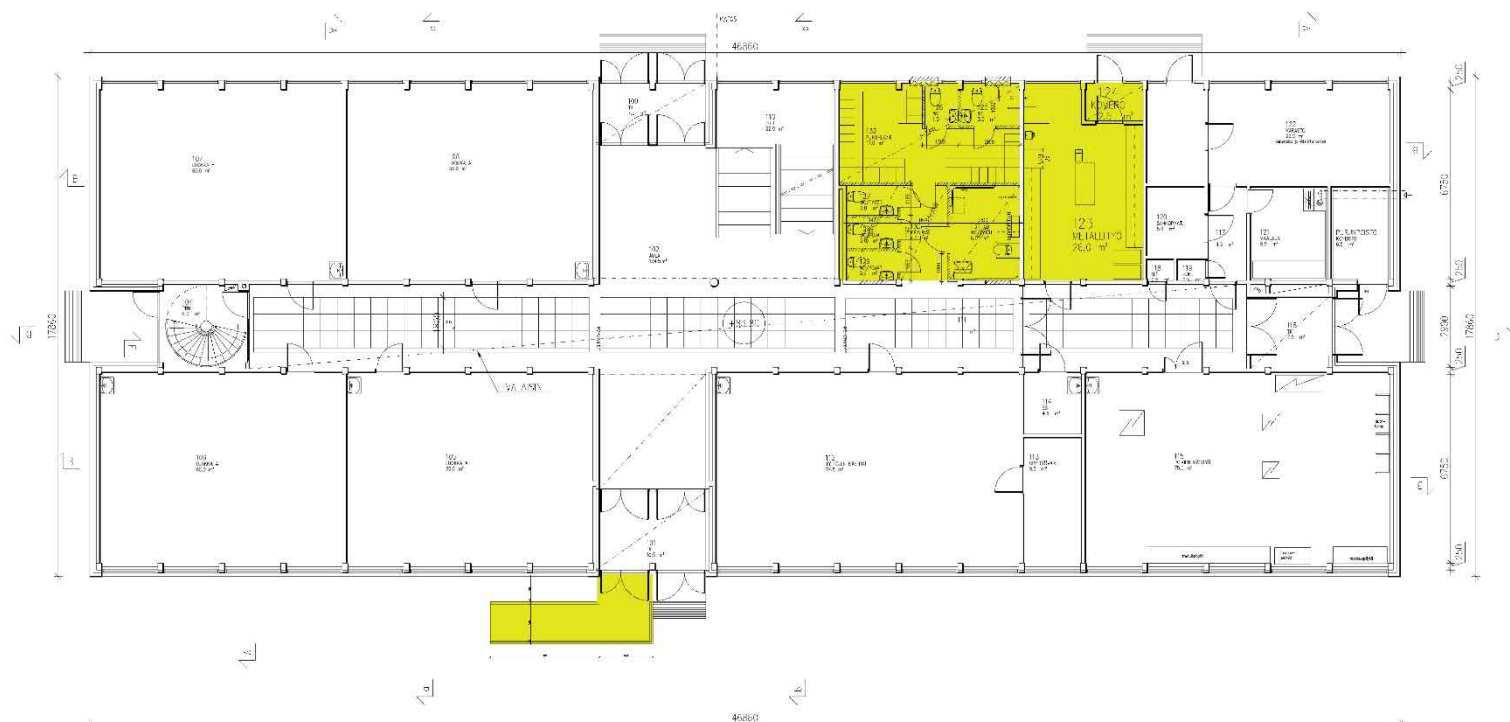
5.1.3 Merkittävimmät muutokset ²²

Voisalmen koulurakennuksiin on tehty muutos- ja korjaustöitä sekä lisärakentamista 1980-luvulta alkaen, suurimpien muutosten painottuessa 2000-luvulle.

RAKENNUS 1

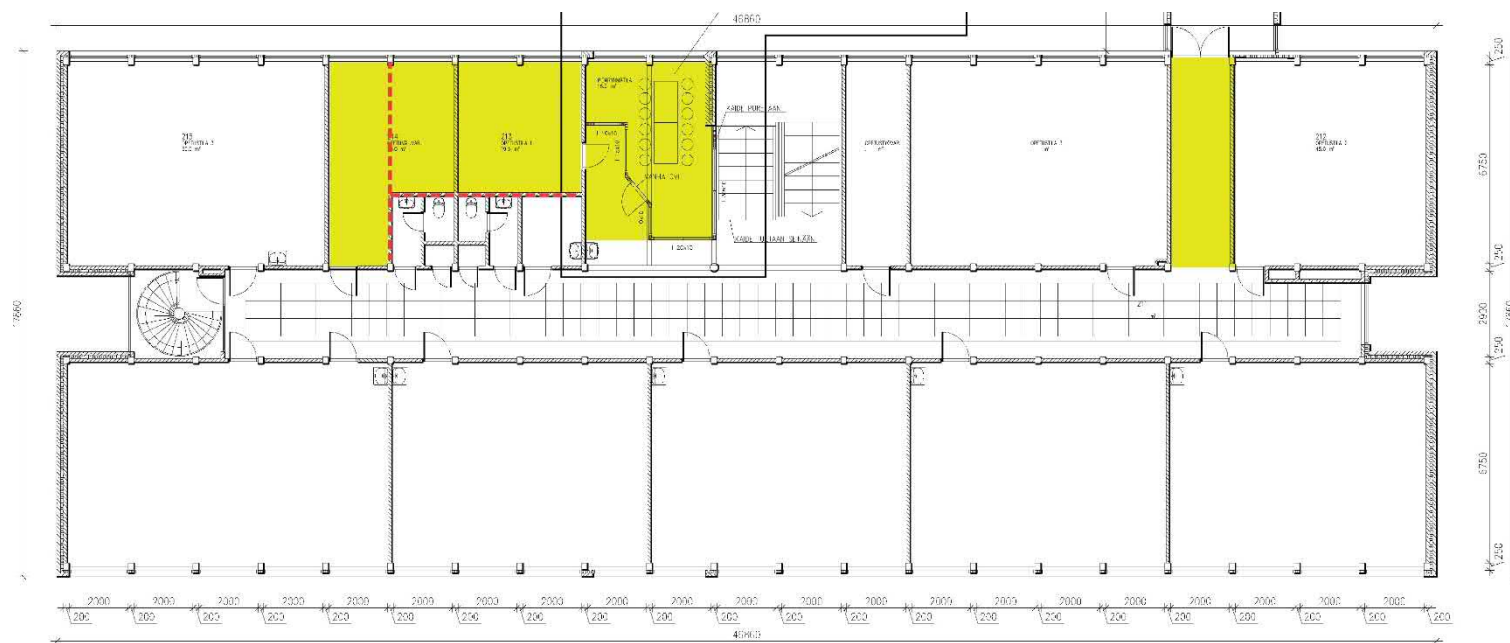
- Vuonna 1976 ja 1985 on rakennukseen tehty ilmastointitöitä, eli ilmeisesti lisätty koneellista ilmanvaihtoa.
- Vuonna 1976 toiseen kerrokseen tehtiin kahden luokkatilan läpi uusi käytävä uudisrakennukseen johtavalle siltarakenteelle. Lisäksi tehtiin opetusvälinevaraston ja viereisen luokkatilan muutokset.
- Vuonna 1985 rakennuksessa uusittiin vesi- ja viemärijohtolaitteita.
- Vuonna 1989 tehtiin muutoksia WC- ja erityisopetustiloissa.
- Seuraavat muutostyöt tehtiinkin vasta vuonna 2000, ja ne kohdistuivat keittiöön sekä vesi- ja viemärijohtoihin.
- Keittiötä laajennettiin vuonna 2002, ja samana vuonna tehtiin 2. kerroksen aulaan ryhmätyötila.
- Vuonna 2004 asennettiin puutyöluokkaan purunpoistojärjestelmä.
- Vuonna 2007 tehostettiin eteläsiiven ilmanvaihtoa ja rakennettiin luiska eteläjulkisivun sisäänkäynnille. Katolle rakennettiin suurikokoinen ilmanvaihtokonehuone.
- Vuonna 2009 muutettiin wc-tiloja, lisättiin pukuhuone ja täytettiin ulko-ovet.
- Vuonna 2010 uudistettiin purunpoisto- ja siivousjärjestelmää ja tehtiin ATEX-järjestelmän muutos.
- Vuonna 2014 kaksi opetustilaa otettiin esiopetuksen käyttöön rakennuksen toisessa kerroksessa. Samalla vaihdettiin lämmönsiirrin, tehtiin uudet kuivauskaapit 1. kerroksen aulaan ja metallilanka-aitaus portteineen rakennuksen etelän puoleiselle pihalle.
- Ilmakuvista päätellen vuonna 2017 on rakennuksen itäpäässä tehty katto- tai ilmanvaihtoteknisiä töitä.
- Vuonna 2018 metallityötilasta poistettiin ahjo.

²² Tiedot rakennusvalvonnan mappiarkistoluettelosta ja rakennuspiirustuksista

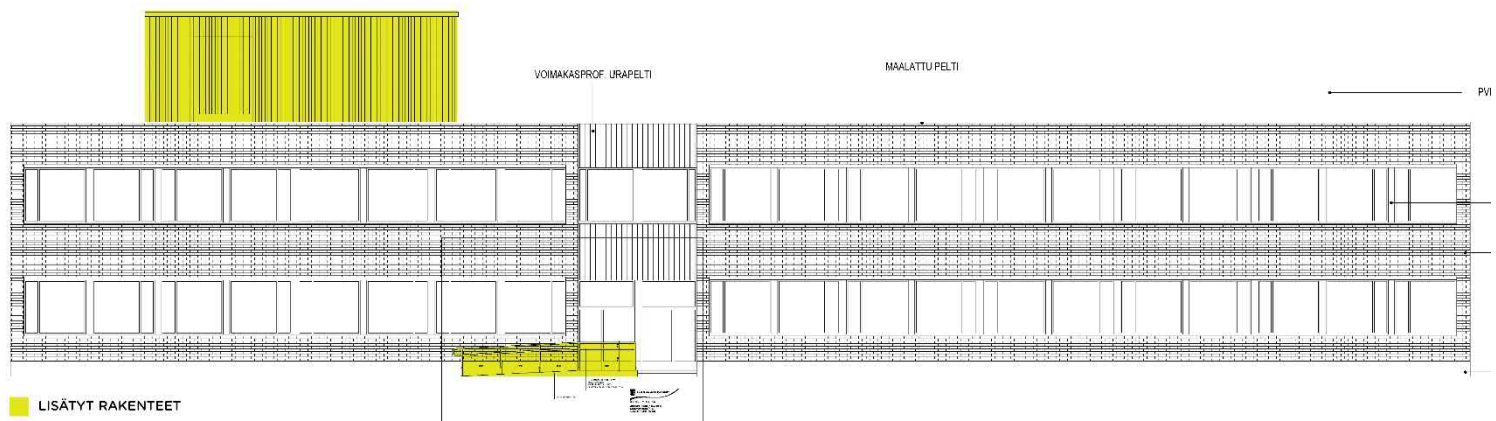
MUUTETTU TILA

Kuva 58 Rakennus 1. Keltaisella värillä on korostettu muutetut alueet ensimmäisessä kerroksessa. Wc-tilaa on muutettu siten, että sisäpihan puoleiset ulkovarastot on otettu wc-käyttöön ja ulko-ovet tukittu, lisäksi tilaan on rakennettu pukuhuone. Viereinen metallityötila toimi alun perin keittiönä. Etelän puolen sisäänkäynnille on lisätty luiska esteettömyyden parantamiseksi. Pohjana on käytetty muutospiirustusta vuodelta 2008. Lähde: Lappeenrannan kaupunki.

MUUTETTU TILA **---** ALKUPERÄINEN SEINÄN PAIKKA

Kuva 59 Rakennus 1. Keltaisella värillä korostettuna muutokset toisessa kerroksessa. Tilajakoa on muutettu käytävän pohjoispuolen luokkahuoneessa, johon on otettu lisätilaa opetusvälinevarastosta. Aulapäivystystilaan on rakennettu kipsilevyseinäinen pienryhmätyöskentelytila. Lisäksi on yhdestä luokkahuoneesta lohkaistu käytävä, joka johtaa rakennuksia yhdistävälle siltarakenteelle.

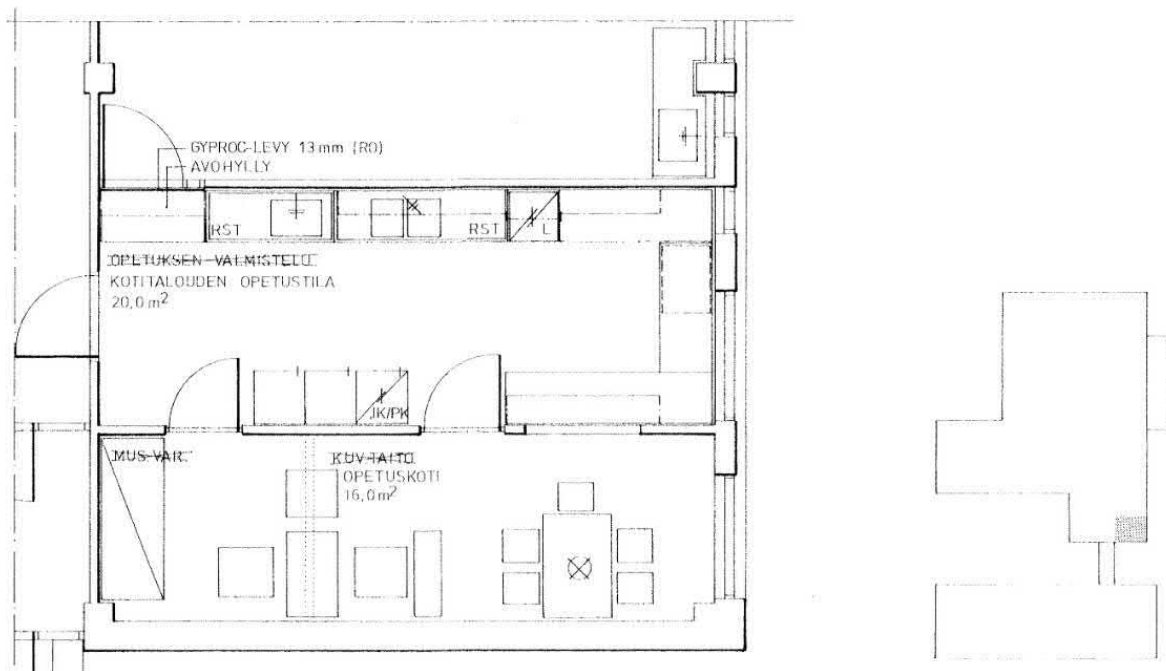
Kuva 60 Vuonna 2007 lisättiin eteläpuolen sisäänkäynnille teräsbetonirakenteinen luiska ja tehostettiin rakennuksen ilmanvaihtoa. Suurikokoinen ilmanvaihtokonehuone rakennettiin katolle. Sen pintamateriaalina on muovipinnoitettu, valkoinen profiilipelti ja katteena on graniitinharmaa kumibitumikermi.

RAKENNUS 2

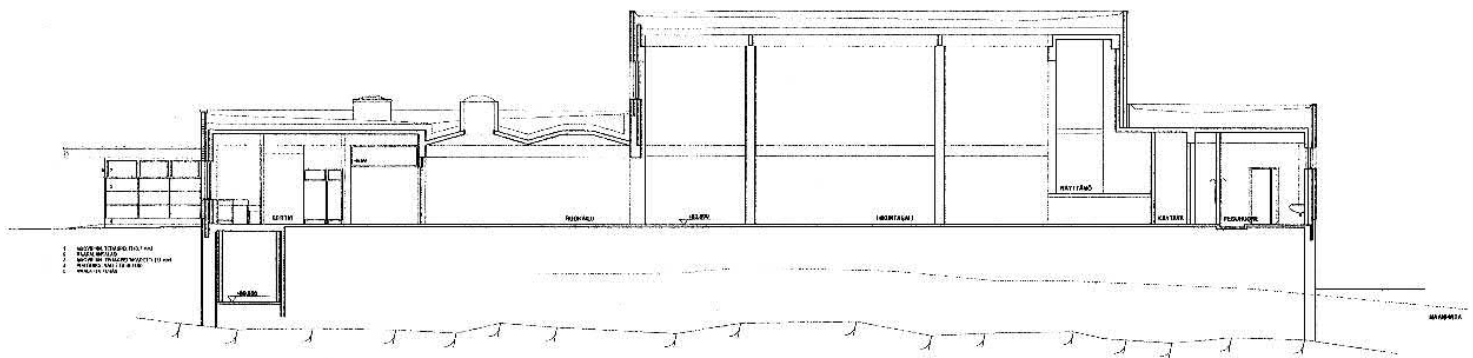
- Vuonna 1976, jo kaksi vuotta ennen rakennuksen valmistumista muutettiin kahden kerhohuoneen käyttötarkoitus. Toisesta tuli musiikkihuone ja toisesta kirjastohuone. Tilat sijaitsivat kellarikerroksessa, ja kirjasto sijaitsee edelleen samalla paikalla.
- Vuonna 1986 kellarikerroksessa sijaitsevat opetuksen valmistelutila, musiikkivaraisto ja kuvaamataidon varasto muutettiin harjaantumisopetuksen kotitalouden opetustilaksi.
- Vuonna 2000 keittiön laajennukselle on haettu rakennuslupaa. Nykyisen kirjaston päällä sijainnut vahtimestarin asunto (3h+k, 66 m²) poistui tuolloin käytöstä, ja tilat otettiin keittiön käyttöön. Samalla rakennettiin uusi varasto- ja biojättekatos ja vähennettiin autopaikkoja rakennuksen edestä. Suunnittelijana toimi Arkkitehtistudio Vuorinen Oy.
- Vuonna 2002 autopaikkoja lisättiin rakennuksen pohjoispuolelle, ja rakennettiin jälleen uusi jätekatos. Suunnittelija oli Arkkitehtuuritoimisto Ovaskainen Oy.
- Vuonna 2016 toteutettiin juhlasalin korjaus kosteusongelman vuoksi.
- Myös aulatilán lattia on uusittu vanhan mallin mukaiseksi vesivahingon jälkeen.

-
- KÄYTTÖTARKOITUKSEN
MUUTOS TALLA OSAL-
LA KELLARIKERROKSESSÄ
- ASVALIT 25 AP
- PUOMI KEINU
- LEIKKIPöytä (leikkuritiet)
- SORATIE
- katos
- II vantage osat
- PYÖRÄ- JA JALANKULKUTIE

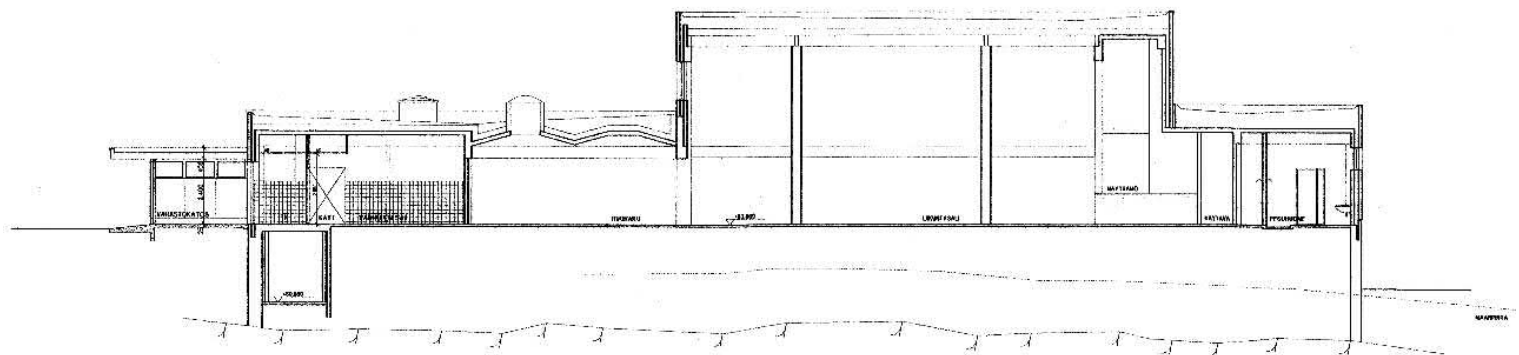
49

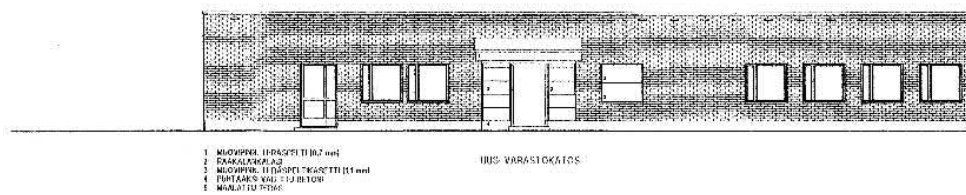
Kuva 63 Vuonna 1986 rakennuksen 2 kellarikerroksessa sijaitsevat opetuksen valmistelutila, musiikkivarasto ja kuvaamataidon varasto muutettiin harjaantumisopetuksen kotitalouden opetustilaksi.

A -- A

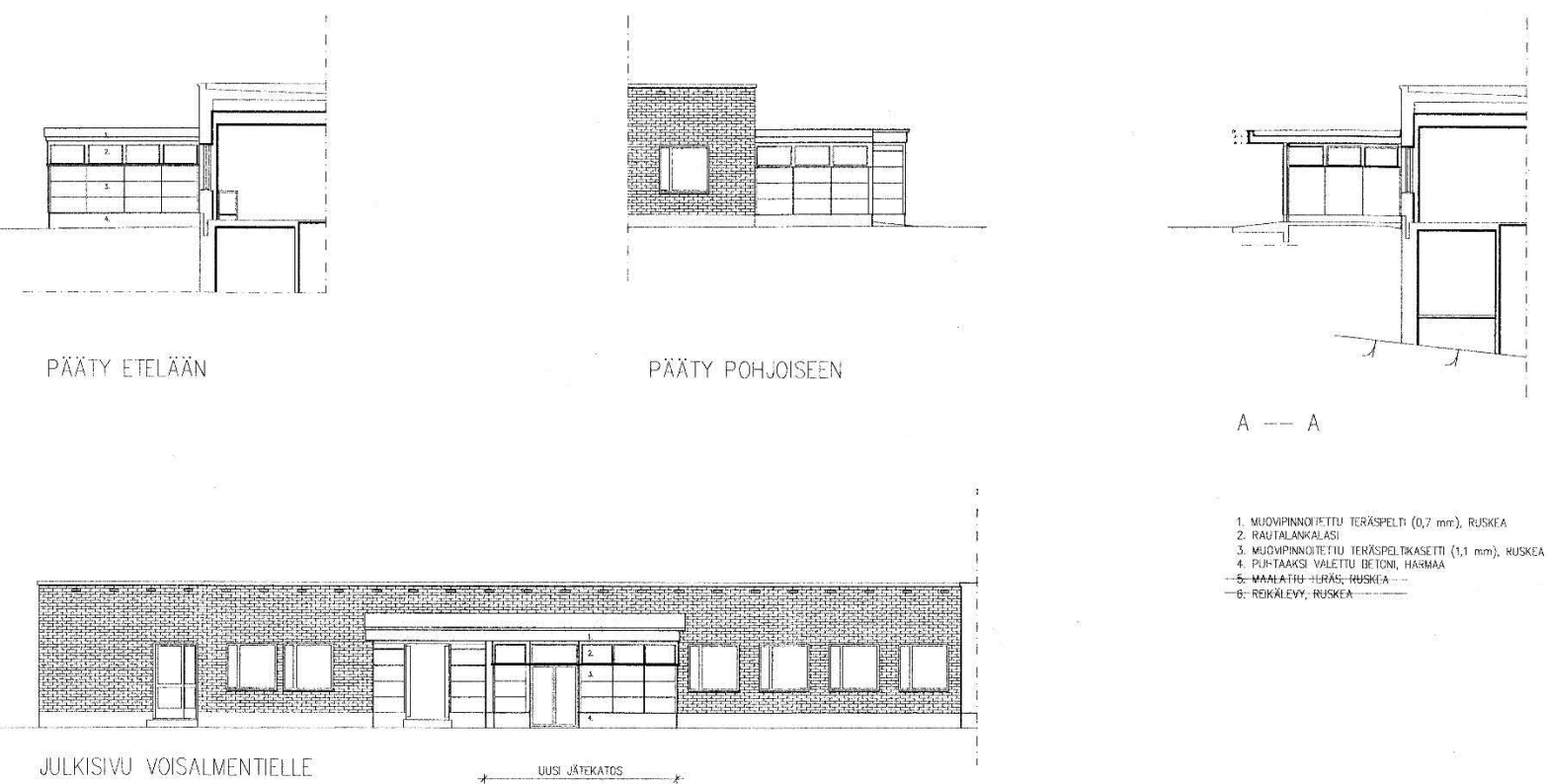

B -- B

PIHAJULKISIVU

Kuva 64 Vuonna 2000 suunniteltiin keittiön laajennus ja varasto- ja biojättekatos rakennuksen 2 länsipuolelle matalaan osaan.

Kuva 65 Vuonna 2002 rakennuksen 2 jätekatosta laajennettiin jälleen. Materiaalina käytettiin muovipinnoitettua teräspeltiä, rautalankalasia ja betonia. Ote muutospirustuksesta. Lähde: Lappeenranta kaupunki.

Koulun piha-alueelle urheilukentän läheisyyteen rinteeseen, tontin pohjoispuolelle, on rakennettu huoltorakennuksia 2000-luvulla. Arkkitehtuuritoimisto A. Ovaskainen Oy (Arja Björk) on suunnitellut muutostöitä ja lisärakentamista vuonna 2017. Pihaan tuli uusi piharakennus ja piharakenteita sekä monitoimikenttää uudistettiin.

5.2 Nykytilanne

5.2.1 Ulkotilat

RAKENNUS 1

Runko

Seinät: Betoni, teräspalkkirunko.

Alapohja: Maanvarainen betonilaatta laatan yläpuolisella lämmöneristeellä (kaksoislaattarakenne).

Välipohja: Kantava teräsbetonilaatta.

Yläpohja: Teräsbetonipalkisto.

Vuoraus

Puhtaaksi muurattu punatiili, maalattu pelti.

Ovet ja portaat

Betoniportaat, lasitetut teräsovet.

Ikkunat

Puupuitteiset ikkunat lasituslistoin. Ikkunoissa on suuri valoaukko ja sivussa kapea tuuletusikkuna, jonka yläosassa on tuuletusluukku.

Katto

Tasakatto.

Vesikate: bitumikermi ja reunapelti. Vesikaton tuuletus joka 4. tiilen kohdalla olevan säleikön kautta.

Kuva 66 Rakennus 1. Sisäänvedetty sisäänkäynti rakennuksen päädyissä jakaa rakennuksen pituussuunnassa kahteen rinnakkaiseen massa. Nauhaikkunoita rytmittävät maalatut profiilipeltidetallit.

Kuva 67 Rakennus 1:n idän puoleinen pääty, pohjoisjulkisivu ja yhdyskäytävä. 50x50 cm kokoiset betonilaatat kiertävät rakennusten julkisivuja, ja sisäpiha on päällystetty laatoin. Yhdyskäytävän seinien yläosa on vaaleanruskeaksi maalattua peltiä. Kaikkien sisäänkäyntien yllä on yksinkertainen, koteloitu ja peltivuorattu lipa.

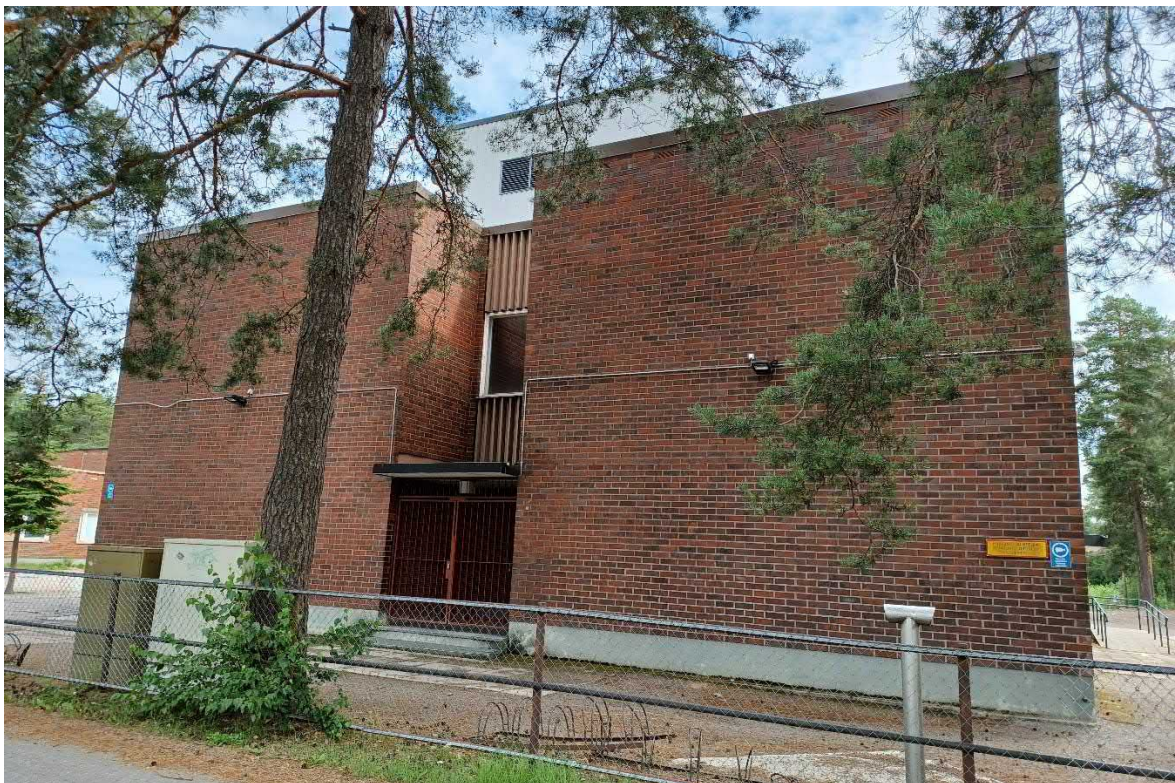
Kuva 68 Rakennus 1:n länsipääty Voisalmentieltä kuvattuna. Länsipäädystä on vastaavanlainen sisäänvedetty sisäänkäynti kuin itäpäädystä.

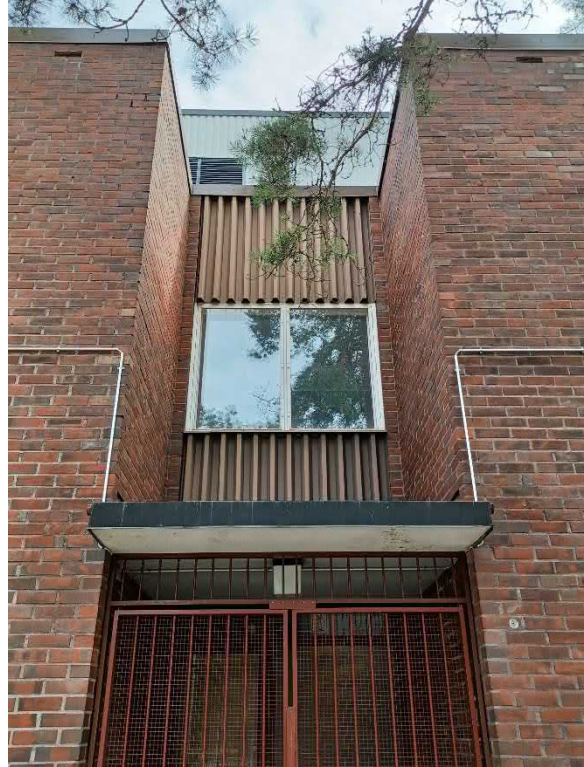
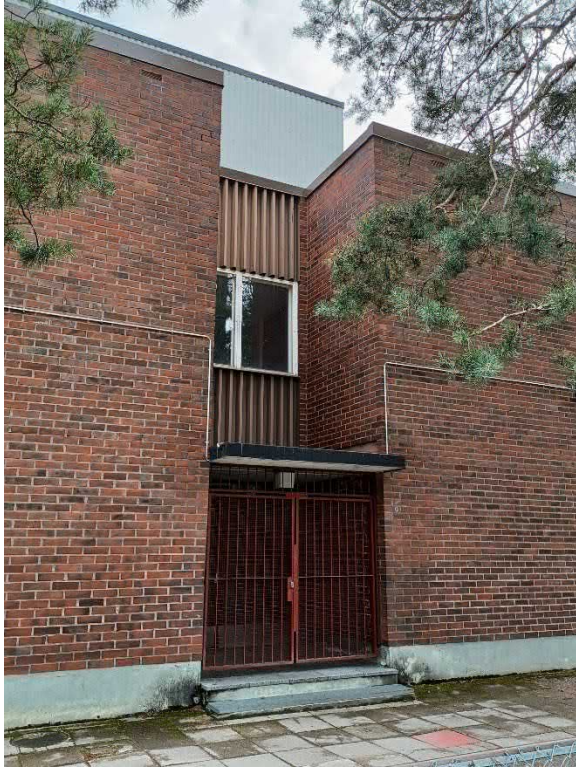

Kuva 69 Rakennus 1:n etelänpuoleinen julkisivu.

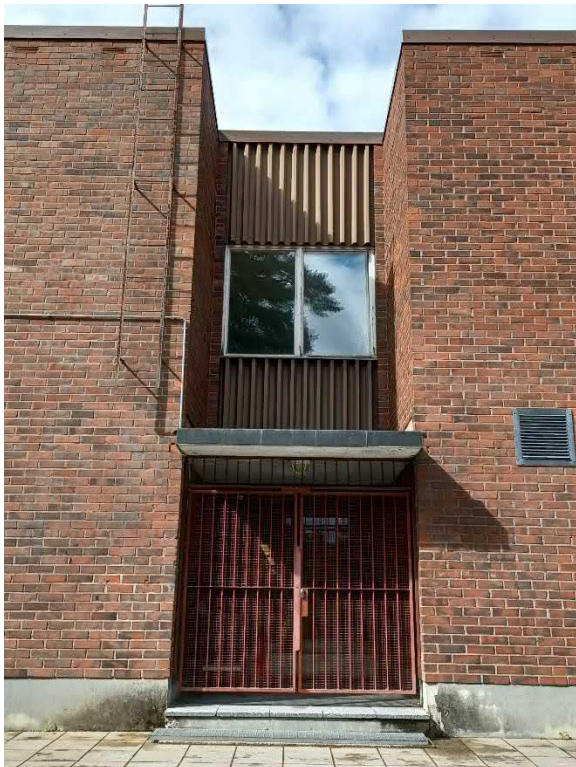

Kuva 70 Vaaleasävyinen, peltiseinäinen ilmanvaihtuhuone on rakennettu vuonna 2007.

Kuva 71 Rakennuksen länsipääty, jossa on varauloskäynti. Uloskäynnin päällä on lippakatos.

Kuva 72 Itäpääty, jossa niin ikään varauloskäynti ja lippakatos sekä maalatut kalteriovet.

RAKENNUS 2

Runko

Seinät: Betoni, teräspalkkirunko.

Alapohja: Maanvarainen betonilaatta laatan yläpuolisella lämmöneristeellä (kaksoislaattarakenne).

Välipohja: Kantava teräsbetonilaatta.

Yläpohja: Teräsbetonipalkisto.

Vuoraus

Puhtaaksi muurattu punatiili vinoristiladonnalla.

Rakennus 2:n julkisivut on muurattu punatiilistä, joihin on vinoristiladonnalla saatu aikaan eläväinen pinta. Todennäköisesti kuviointi on tehty latomalla reikätiilet käsin ristiin joko pystyasennossa tai lappeeltaan ennen polttoa, jolloin hautumakohdat ovat jääneet vaaleammiksi. Tekniikalla ei varsinaisesti ole nimeä, mutta eläväinen kuviopinta lienee ollut arkkitehdin toive.²³ Tiedossa ei ole, missä tehtaassa tiilet on valmistettu.

Ovet ja portaat

Betoniportaavat, lasitetut teräsovet.

Ikkunat

Alumiinipuiteikkunat. Ruokasalin katossa kuplaikkunoita.

Katto

Tasakatto.

Vesikate: bitumikermi ja reunapelti. Vesikaton tuuletus joka 4. tiilen kohdalla olevan säleikön kautta.

²³ Karilainen 2022.

Kuva 73 Idän puoleista julkisivua. Nauhaikkunoita rytmittävät vaalean ruskealla maalatut profiilipeltiyksityiskohdat.

Kuva 74 Sokkeli on tehty muottivalutekniikalla.

Kuva 75 Tiilijulkisivujen eläväinen pinta on saatu aikaan polttovaiheessa. Tällainen kuviointi on tiilijulkisivuissa harvinainen.

Kuva 76 Idän puoleinen matala siipi, jossa on suihkutilat ja pukuhuoneet.

Kuva 77 Idän puolen matalan siiven kylkeen on vuonna 2017 rakennettu ulkopuolinen portaikko sekä luiska, joka johtaa kellarissa sijaitseviin esiopetustiloihin.

Kuva 78 Rakennuksen pohjois- ja itäjulkisivut.

Kuva 79 Pohjoisjulkisivu. Korkeassa osassa sijaitsee kahden kerroksen korkuinen juhla- ja liikuntasali, jonka alapuolella ovat esiopetustilat.

Kuva 80 Voisalmen kirjasto sijaitsee koulurakennuksen pohjoisosassa ruokalan alapuolella.

Kuva 81 Kirjaston yläpuolella sijaitsee alun perin vahtimestarin asunto. Kirjastoon pääsee joko portaista, tai esteettömästi rakennuksen vierellä olevaa luiskaa pitkin.

Kuva 82 Kirjastoon esteetön pääsy tapahtuu laatoitettua luiskaa pitkin.

Kuva 83 Pohjoisjulkisivu, jossa on liikuntasali ja ruokala, ja näiden alapuolella esiopetustilat sekä kirjasto.

Kuva 84 Entisen vahtimestarin asunnon sisäänkäynti on katettu koteloidulla lippakatoksella.

Kuva 85 Rakennuksen länsipuolelle on tehty uudisosa (vasemmalla), johon on sijoitettu jätekatos.

Kuva 86 Länsipuolen sisäpihaa. Oikealla olevassa siivessä sijaitsevat koulun hallinnolliset tilat (rehtorin ja opettajien huoneet ja kanslia) sekä aineisto- ja materiaalivarastot.

Kuva 87 Sisäpiha ja matala siipiosa, jossa on muun muassa opettajien huoneet. Pihan reunalla on Antti Louhiston "Keväthyppyjä"-veistos.

Kuva 88 (Ylä- ja alakuvassa) laatoitettua sisäpihaa sekä pihan läpi rakennusten välillä kulkeva "väli-tuntikatos".

Kuva 89 Vasemman puoleisessa kuvassa profiilipeltiä, jota on käytetty detaljeissa. Oikean puoleisessa kuvassa sisäänkäynnin vieressä oleva alkuperäinen valaisin.

Kuva 90 Näkymä koulun sisäpihalle yhdyskäytävältä kuvattuna. Vasemmalla kuvassa rakennus 1. Oppilaat ovat maallaneet pihan betonilaattoja.

5.2.2 Sisätilat

RAKENNUS 1

Rakennus 1:n ensimmäisessä kerroksessa tilat sijoittuvat rakennusta halkovan keskuskäytävän molemmin puolin. Rakennuksen jakaa leveyssuunnassa kahtia toinen käytävä, ja näiden risteyskohtaan muodostuu aulatila. Jokaisen käytävän päässä on sisäänkäynti, pääsisäänkäynnit sijaitsevat aulatilán molemmin puolin pohjois- ja eteläjulkisivuilla. Rakennuksen länsipäädyssä sijaitsivat luokkahuoneet ja itäpäädyssä käsityöluokat, wc-tilat, keittiö, LVI- ja sähkökonehuoneet sekä purunpoistokoneisto ja varastotiloja oppilastöitä, varusteita ja välineitä varten. Oppilaat söivät alun perin luokkahuoneissa, joten tässä rakennuksessa ei ole ollut ruokalaa.

Toisessa kerroksessa tilat sijoittuivat 1. kerroksen tapaan keskuskäytävän molemmin puolin. Kuuden keskenään saman kokoisen luokkatilan lisäksi on kaksi suurempaa luokkatilaa, joista toiseen on piirretty taitto-ovi mahdollistamaan tilan jakamisen tarvittaessa. Myös toisessa suuremmassa luokkatilassa on kevytrakenteinen väliseinä ja kaksi sisäänkäyntiä. Toisessa kerroksessa on lisäksi opetusvälinevarasto ja wc-tilat.

Kellarissa on ollut väestönsuoja, ulkourheiluvälinevarasto sekä lämmönjako- ja sähköhuone, "talonhoitohuone" ja varastotilaa.

Lattia

Pinnoitteena muovilaatta (koko noin 45 x 45 cm), keraaminen laatta tai kokolattiamatto.

Seinät

Maalattu tai paljas punatiili. Seinien värit luokkahuoneissa vaalea, valkoisen ja harmaan eri sävyin, käytävien seinät keltaiset (2. krs) tai punatiilipintaiset (1. krs.).

Ovet

Puiset laakaovet.

Ikkunat

Puupuitteiset ikkunat lasituslistoilla.

Katot ja valaisimet

Akustiikkalevyt, loisteputkivalaisimet. Teräspalkit on jätetty näkyviin ja maalattu, ja niihin on kiinnitetty akustiikkalevyjä. Ilmastointiputket on kiinnitetty kattoon ilman kotelointeja.

Talotekniikka

Vesikiertoinen patterilämmitys.

Koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtokone lämmön talteenotolla.

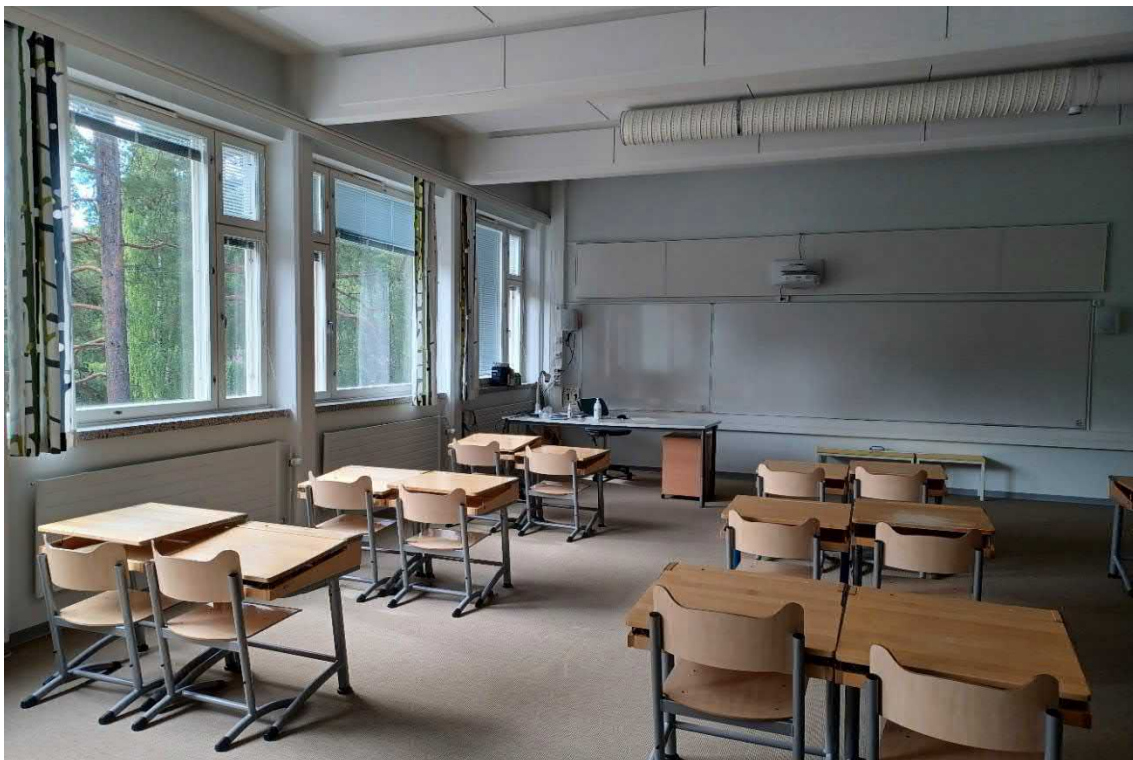

Kuva 91

Näkymä vanhan osan itäpäädyssä 2. kerroksen käytävältä kohti urheilukenttää ja metsäkaistaleen takana kulkevaa Taipalsaarentietä. Lattialaatat on uusittu, kuvassa näkyvät uudet laatat ovat keraamisia.

Kuva 92 Luokkahuoneet 2. kerroksessa. Toisessa lattiaan on vaihdettu uudenaikainen tekstiilimatto, toisessa on vielä alkuperäinen muovimatto.

Kuva 93 Vanhan puolen luokkahuoneet ovat säilyttäneen vaaleita ja hillittyjä. Osa luokkahuoneista on vaihdettu lattiapinta esimerkiksi uudenaikaiseen, pölymättömään kokolattiatekstiilimattoon. Kattopalkkeihin on lisätty akustiikkalevyt. Osa valaisimista lienee alkuperäisiä.

Kuva 94 Alkuperäistä muovimattoa. Palojen koko on tavanomaista suurempi, n. 50x50 cm.

Kuva 95 Rakennuksen ylä- ja ala-aulatilan koristeellisena detaljina toimii pyöreä, laatoin pinnoitettu pylväs, joka läpäisee 1. ja 2. kerrokset. Ala-aulan pylväs on yläkerran pylvästä jyrkempi.

Kuva 96 Vanhan osan ikkunalaudat ovat mustavalkosävyistä mosaiikkibetonia ja ikkunanpuitteet täyspuiset.

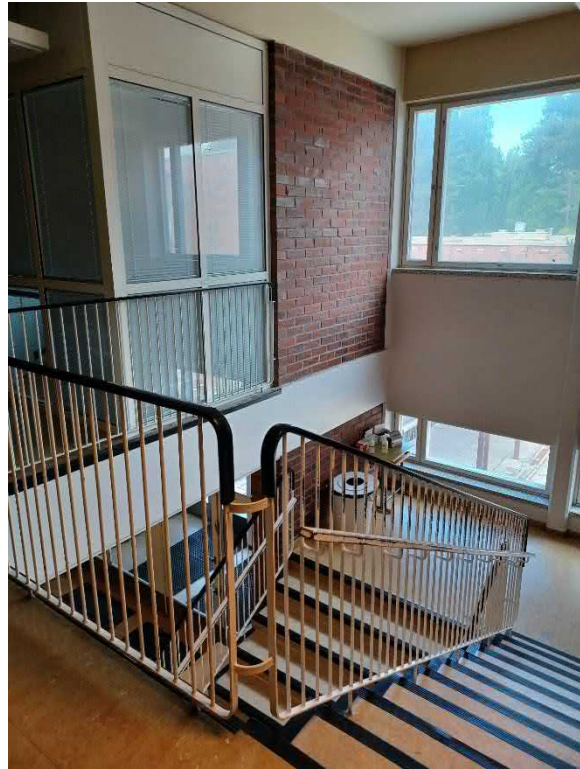
Kuva 97 Keskikäytävä läpäisee koko rakennuksen. Opetustilat on sijoitettu käytävän molemmin puolin.

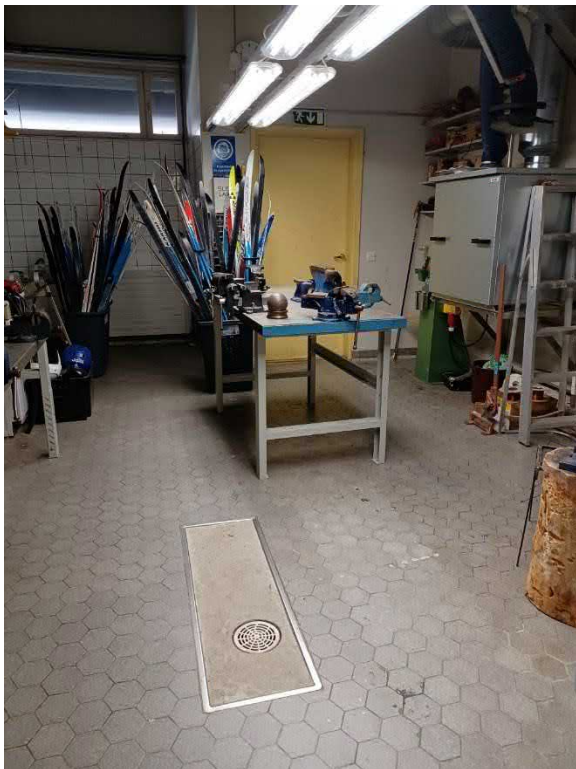
Kuva 98 Rakennuksen ominaispiirteisiin kuuluvat laajat tiiliseinäpinnat myös sisätiloissa. Näitä on joko paljaina tai maalattuina. Vahatut palamuvimatot sekä suuret ikkunat kuuluvat niin ikään ominaispiirteisiin.

Kuva 99 Vasemmalla näkyvä lasiseinäinen huone on rakennettu myöhemmin vetäytymistilaksi pienryhmätyöskentelyä varten.

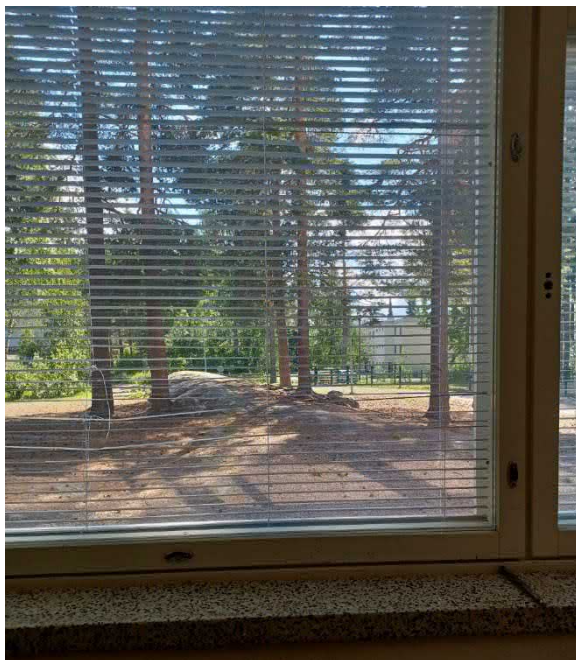
Kuva 100 Portaikon pinnakaiteet ovat alkuperäiset, mutta askelmien muovimattopinnoite on uusittu.

Kuva 101
Nykyinen metalliverstas ja tulityötila on alun perin ollut ensimmäisen vaiheen koulurakennuksen keittiö. Lattia on alkuperäinen.

Kuva 102 Puutyöluokka on pitkälti alkuperäisessä asussaan. Puruimuri on lisätty jälkikäteen.

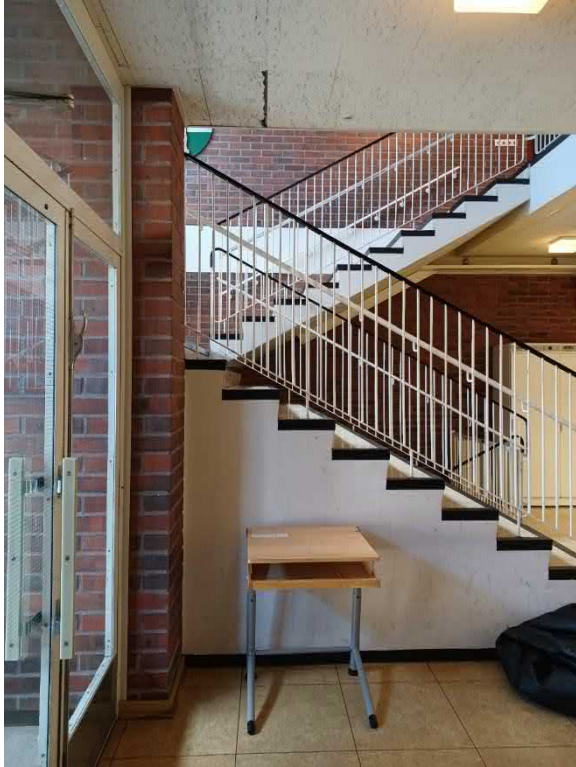
Kuva 103
Näkymä puutyöluokasta
eteläiselle koulun piha-alueelle.

Kuva 104 Ensimmäisen kerroksen käytävää. Pinnat ovat alkuperäiset.

Kuva 105 Alkuperäisiä valaisimia ja akustiikkalevyjä aulatilassa.

Kuva 106 Portaikko kuvattuna sisäänkäynnin edustalta ja tuulikaapin alkuperäinen lämpöpatteri.

RAKENNUS 2

Rakennus 2:n tilat sijoittuvat pääasiassa kahteen kerrokseen, jonka lisäksi toimitiloja, varastoja ja talotekniikkaa on sijoitettu kellariin.

Rakennuksen keskiosa on kaksikerroksinen, harjakorkeus on sama kuin rakennus 1:llä. Suorakaiteen muotoisen osan ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee liikuntasali, joka on kahden kerroksen korkuinen. Lisäksi ensimmäisessä kerroksessa on luokkahuoneita, terveydenhoitajan vastaanottohuone, wc-tilat, vahtimestarin huone ja siivouskeskus sekä sosiaalitila. Toisessa kerroksessa on pääasiassa luokkahuoneita, ja yhdyskäytävää pitkin pääsee siirtymään vanhaan osaan. Liikuntasalin alapuolella kellaritiloissa sijaitsee esiopetus.

Vinkkelin muotoinen läntinen osa on yksikerroksinen, ja se yhdistyy saumattomasti kaksikerroksiseen osaan. Suuri hallitila jää molempien osien sisään. Tässä osassa sijaitsevat opettajien ja rehtorin huoneet, kanslia ja materiaalivarasto. Vinkkelin pohjoisosassa on keittiö ja ruokala, jo on mahdollista avata yhdeksi tilaksi liikunta- ja juhlasalin kanssa. Keittiön ja ruokalan alapuolella kellaritiloissa sijaitsee Voisalmen kirjasto. Itäinen siipiosa, jossa sijaitsee pukuhuoneet ja pesutilat, on myös yksikerroksinen.

Keskeiset materiaalit rakennuksen sisätiloissa ovat tiili (seinissä), muovi (lattioissa) ja metalli (detaljeissa).

Lattia

Pinnoitteena muovilaatta, todennäköisesti vinyylasbestilaatta (25 x 25 cm). Kussakin tilatyypissä on omanlaisensa kuviointi, esimerkiksi luokkahuoneissa kuviointina on ”shakkiruutu”.

Seinät

Maalattu kalkkiehkekatiili. Värit vaihtelevat tiloittain, ja suurimmassa osassa luokkahuoneita on tehostevärisinä.

Ovet

Puiset laakaovet luokissa, käytävätiloissa lasitetut metalliovet.

Ikkunat

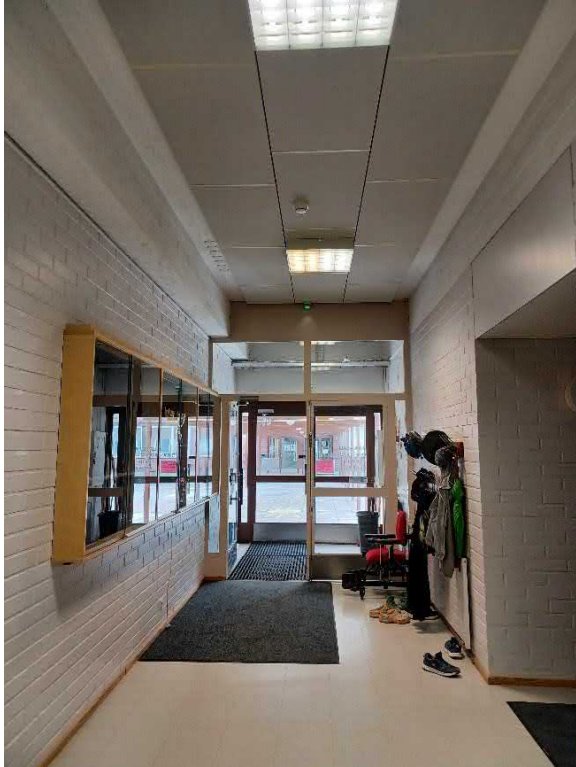
Puu- alumiinipuitteiset ikkunat, ruokalatilán katossa kuplaikkunat.

Katot ja valaisimet

Akustiikkalevyt sisäkatossa, loisteputkivalaisimet.

Talotekniikka

Vesikiertoinen patterilämmitys. Koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtokone lämmön talteenotolla.

Kuva 107 Sisäänkäynti vinkkelimalliseen hallintosiipeen.

Kuva 108 Näkymät henkilökunnan tiloista: alkuperäiset pukukaapit ja lasiseinäinen puhelinhuone. Eteiskäytävän päässä näkyy opettajien huone. Lattiat ovat alkuperäiset, muita pintoja lienee uudelleenmaalattu.

Kuva 109 Opettajien huone. Kantavat rakenteet ovat osittain näkyvissä, kuten tässä kattopalkistot.

Kuva 110 Näkymä opettajien huoneesta materiaalihuoneeseen.

Kuva 111 Materiaali-/kirjastohuone.

Kuva 112 Ala-aula. Lattian kuviointi on alkuperäisen mukainen, vaikka se jouduttiin uusimaan vesivahingon jälkeen. Rakennuksen kaksikerroksinen osa alkaa aulan puolivälistä. Vasemmalla ruokalan ja juhlasalin ovet.

Kuva 113 Alkuperäisiä valaisimia uuden puolen 1. kerroksen luokahuoneessa.

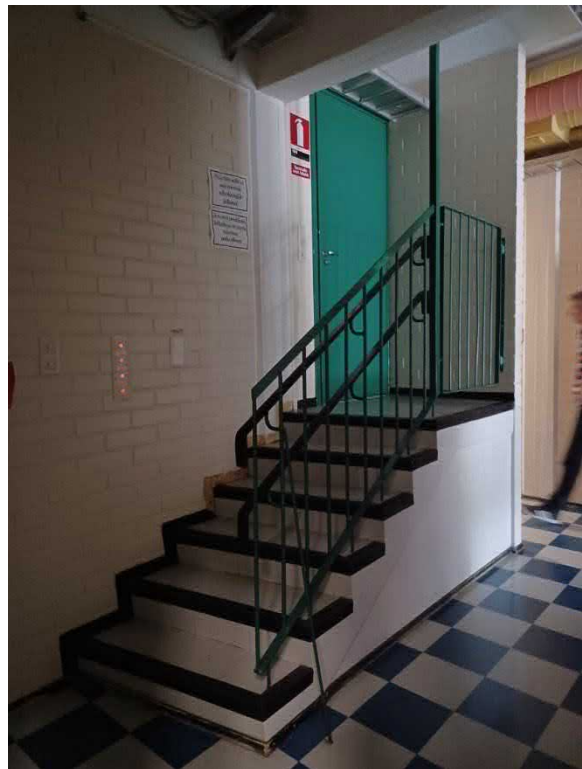
Kuva 114 Ruokala. Oikealla näkyvät ovet voi avata ja yhdistää ruokalan juhlasalin kanssa yhdeksi tilaksi. Lattia on alkuperäinen, mutta suuret pallovalaisimet on kuvien perusteella vaihdettu alkuperäisten tilalle vuoden 2008 jälkeen.

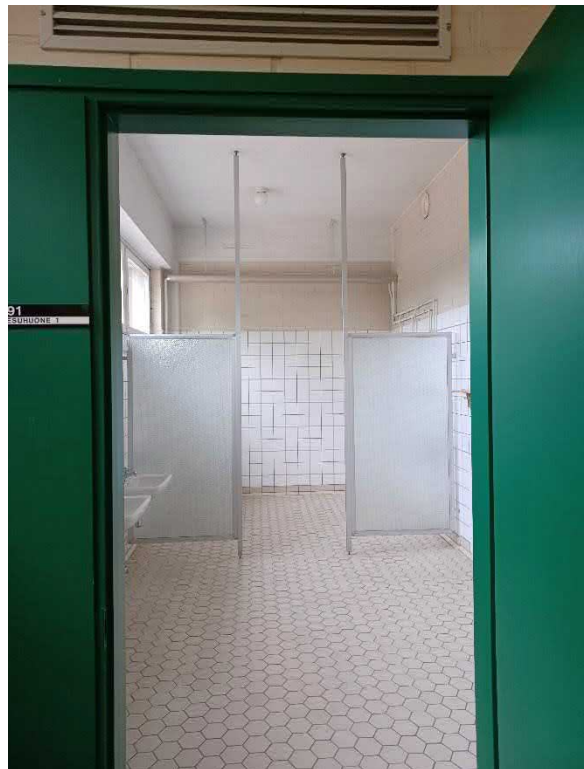
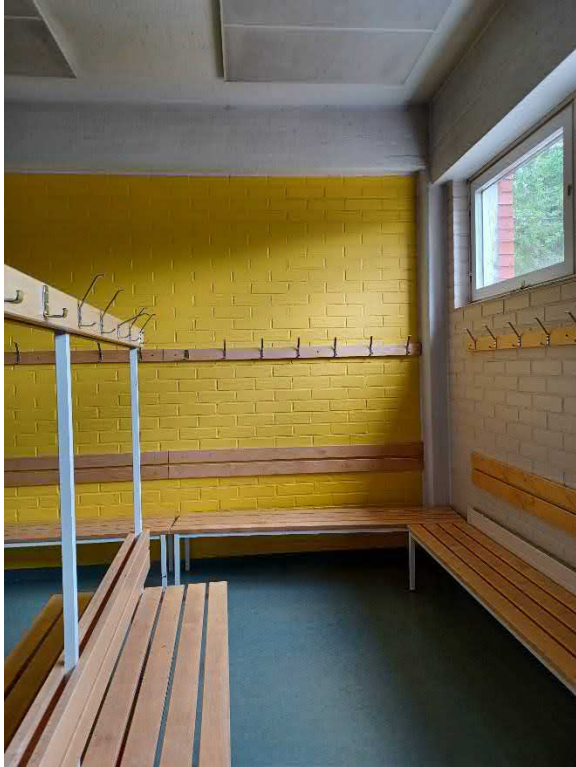
Kuva 115 Ruokala alkuperäisine pintoineen, kalusteineen ja varusteineen.

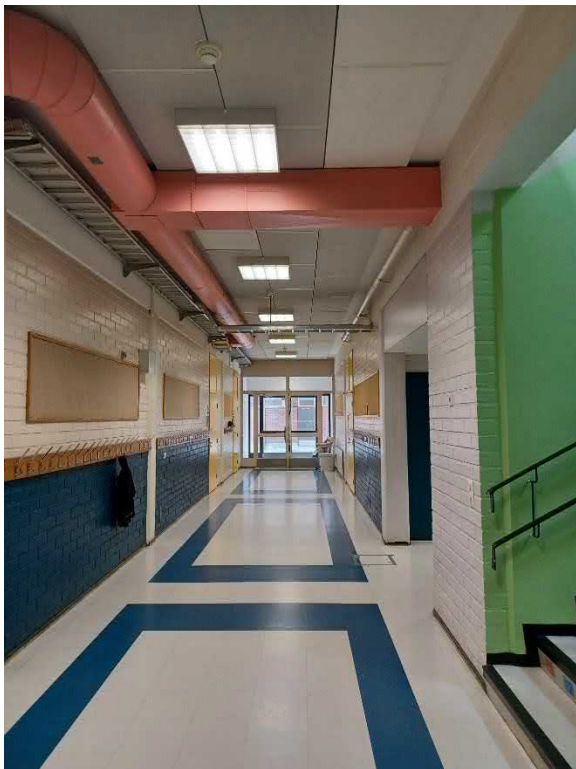
Kuva 116 Suureen ruokalasaliin pääsee luonnonvaloa päädyn suurten ikkunoiden lisäksi muutamista kuplamallisista kattoikkunoista, joista tosin osa on peitetty. Katossa on akustiikkalevyä.

Kuva 117 Liikunta- ja juhlasali, jonka lattia on uusittu kosteusongelman vuoksi vuonna 2016. Liikunta- ja juhlasalin näyttämön taakse johtava portaikko.

Kuva 118 Pukuhuone ja suihkuhuone rakennuksen itäpuolella matalassa siivessä. Pukuhuoneen lattia on uusittu, muut pinnat ovat alkuperäiset, niitä on lähinnä uudelleenmaalattu. Valaisimet ovat alkuperäiset. Suihkuhuone on pääosin alkuperäisasussaan. Vesipisteet ja niiden valaistus on uusittu.

Kuva 119 1. kerroksen käytävätiloja alkuperäisine lattiapintoineen. Seiniä ja putkia on uudelleen-
maalattu.

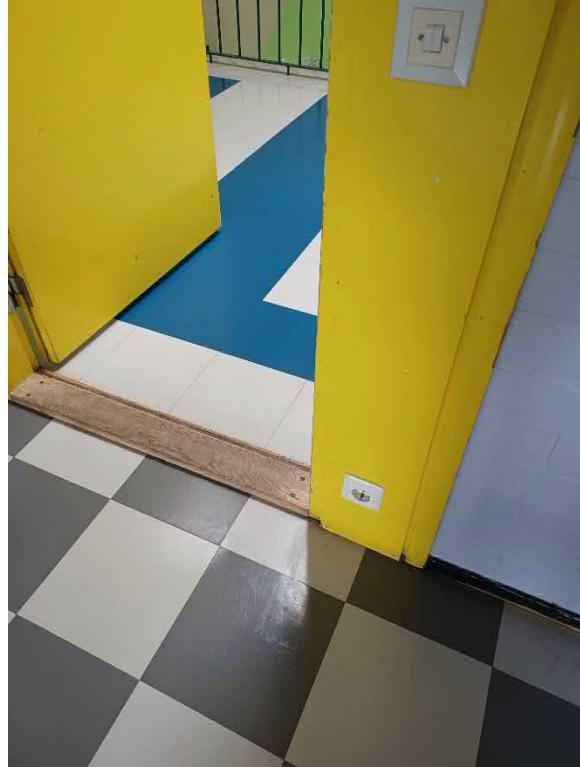
Kuva 120 Terveystenhoitajan vastaanottohuone.

Kuva 121 2. kerroksen käytävää värikkäine pintoineen ja näkymä yhdyskäytävälle lasiovien läpi.

Kuva 122 2. kerroksen luokkahuoneita. Lattiapinnat ovat yläkuvissa alkuperäiset, alakuvan luokkahuoneessa uusittu muovimatto. Seinäpintoja on uudistettu maalaamalla. Katossa ovat teräsbetonipalkit näkyvissä.

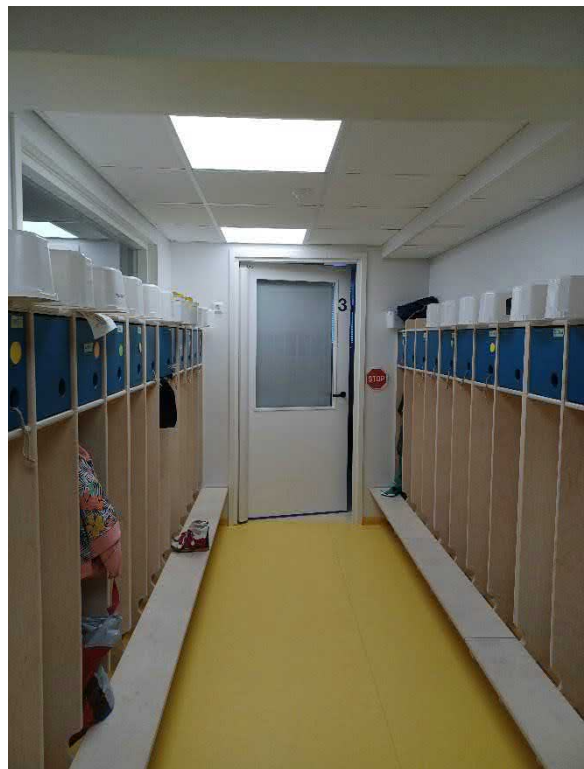
Kuva 123 Näkymä luokkahuoneesta käytävälle. Alkuperäiset lattiat.

Kuva 124 Luokkatila, jossa on jäljellä paljon alkuperäistä, kuten palamuvilattia.

Kuva 125 Kirjaston keskikäytävä ja näkymä ulos. Lattiapinnat ovat alkuperäiset.

Kuva 126 Esiopetustilojen sisäänkäynti ja naulakkotila. Pinnat on uusittu ja sisäänkäynti on uusi.

Kuva 127

Vasemmalla näkymä käytävältä lasten wc-tilaan. Oikealla toimistohuone. Alhaalla näkymä ulos. Kaikki pinnat on uusittu. Ikkunat ovat alkuperäiset.

6 ARVOT JA LUOKITUSPERUSTEET

6.1 Arvojen määrittely

Kohteiden arvoja ja ominaispiirteitä on tässä työssä tarkasteltu kolmen määrittelyperusteen kautta: kohteilla voi olla a) arkkitehtonisia/rakennusteknisiä, b) historiallisia ja/tai c) maisemallisia/kaupunkikuvallisia arvoja. Lisäksi on tarkasteltu rakennusten ja ympäristöjen säilyneisyyttä suhteessa alkuperäisiin ominaispiirteisiin tai johonkin merkittävään ja tunnistettavaan kohteen historiaan liittyvään vaiheeseen.

Alla on esitetty arvojen määrittelyjen perusteluina toimineet näkökohdat, sekä niiden pohjalta esitetty arvoluokitus, jota on käytetty.

6.1.1 Arkkitehtoniset ja rakennustekniset arvot

- *arkkitehtuuri*

Rakennus tai alue edustaa tyylipuhtaasti jonkin ajan tai tietyn tunnetun arkkitehdin rakentamisen tyyliä tai tekemisen tapaa esteettisesti ja/tai toiminnallisesti.

- *rakennustekniikka*

Rakennus tai alue edustaa joko tyypillisesti tai vaihtoehtoisesti täysin poikkeuksellisesti jonkin rakennusteknisen innovaation tai teknologian kehitystä.

6.1.2 Historialliset arvot

- *asutushistoria*

Alue tai rakennus edustaa jonkin ajan tyypillistä asuinrakentamista.

- *teollisuuden, kaupankäynnin, ja liikenteen historia*

Alue tai rakennus edustaa jonkin ajan merkittävää teollisuus- tai liiketoimintaa, tai liikennöinnin muotoja.

- *sivistyshistoria*

Rakennus edustaa alueen koulutuksen tai muunlaisen sivistyksen levittämisen historiaa.

- *aatehistoria*

Rakennus tai alue edustaa alueella poliittista kehitysvaihetta.

- *henkilöhistoria*

Rakennus on toiminut alueella merkittävänä pidettävän historiallisen henkilön kotina tai työpaikkana.

- *sosiaalishistoria*

Alue edustaa jonkin tietyn aikakauden sosiaalisen luokan arkielämän muodostumista kokonaisuutena (esim. pihapiirit kokonaisuuksina sisältäen rakennukset, kasvillisuuden ja yhteydet ympäristöön).

- *kulttuurihistoria*

Yleistermi kaikelle sille historialle, jossa ihmisen toiminta on merkittävää ja näkyvää; alueella tai rakennuksessa näkyvät useammat edellä mainitut historian piirteet tai muu merkittävä ihmisen ja yhteiskunnan toiminnan ominaispiirre.

- *geologinen historia*

Alueella on havaittavissa jääkauden yms. luonnon muutosten historia.

6.1.3 Maisemalliset arvot

Rakennus on tärkeä osa maisemallista/kaupunkikuvallista kokonaisuutta tai muodostaa tärkeän kohteen (maamerkin/kiintopisteen) osana maisemaa/kaupunkikuvaa.

6.2 Säilyneisyys

Kohteita on lisäksi arvioitu säilyneisyyden pohjalta seuraavilla tavoilla:

- *Hyvin säilynyt kohde*

Alue tai rakennus on säilynyt alkuperäisenä, tai muutokset ovat niin pieniä, että alkuperäinen ilme säilyy.

- *Kohtalaisen hyvin säilynyt kohde*

Alueella tai rakennuksessa on voitu tehdä kohtalaisen paljon muutoksia, mutta pääpiirteissään sen hahmo on säilynyt ennallaan ja se on kokonaisuutena tunnistettavissa aikakautensa edustajaksi.

- *Merkittävästi muutettu kohde*

Rakennuksen ulkoiseen hahmoon tai alueen rakenteeseen on tehty merkittäviä muutoksia. Alkuperäisiä tai alkuperäisen kaltaisia kunnostettuja rakennuksen tai alueen osia on kuitenkin mahdollista edelleen tunnistaa. (Merkittävästi muutettuja alueita ei ole otettu tässä työssä inventoitavien kohteiden joukkoon.)

- *Täysin muutettu kohde*

Alkuperäistä rakennusta ei ole enää mahdollista tunnistaa ulkoapäin.

(Täysin muutettuja alueita ei ole otettu tässä työssä inventoitavien kohteiden joukkoon.)

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

7.1 Alueeseen liittyvät arvot

Päätös Voisalmen koulun rakentamisesta tehtiin 1960-luvulla, jolloin elettiin sekä talouden että väestön kasvun aikaa. Voisalmesta tuli yksi kaupungin keskuksista. Tie Voisalmen läpi kohti pohjoista oli avattu jo 1940-luvun alussa, ja aluetta alettiin asuttaa 1950-luvulta alkaen, voimakkaimman rakentamisen painottuessa kuitenkin 1960- ja 70-luvuille, jolloin Voisalmensaareen rakennettiin suuri määrä asuntoja. Asukasmäärän kasvuaessa tarvittiin myös lähipalveluita, kuten koulu ja kirjasto. Voisalmen koulu urheilukenttineen, leikkipuistoineen ja kirjastoineen rakennettiin paitsi lähialueiden lapsia, myös muita ikäryhmiä varten. Koulun piha-alueen läpi kulkee tärkeä ulkoilureitti lähelle metsäalueelle. Alueen asukkaiden käytössä ovat koulun leikkikenttä sekä täysin uudistettu urheilukenttä, joka toimii myös luistelukenttänä talvisin. Kirjasto on Voisalmensaaren asukkaisen oma lähikirjasto.

Alueen arvot liittyvät ennen kaikkea käyttöhistoriaan. Vehreä ympäristö tulisi säilyttää vanhoine puineen, ulkoilureitteineen ja leikkipaikkoineen, urheilupuistoineen. Myös lähikirjaston merkitys on suuri alueen asukkaille, ja se tulisi säilyttää tärkeänä lähipalveluna.

Suosittelavaa on, että alue säilyisi kaikille avoimena ja saavutettavana. Rakennuskanta tulisi säilyttää massoitteeltaan matalana lähiympäristön rakennuskanta huomioiden.

7.2 Rakennuksiin liittyvät arvot

7.2.1 Arkkitehtuuri ja tyylipiirteet

Voisalmen koulu edustaa 1960–70-luvuille tyypillistä kouluarkkitehtuuria, joka oli jatkumoa jo 1950-luvulla alkaneelle muutokselle. Koulurakennuksista alettiin tuolloin tehdä matalia, valoisia ja tiloiltaan muunneltavia. Voisalmen koulun vanhempi osa on arkkitehtuuriltaan vielä selkeästi 1960-lukuinen, kun taas rakennus 2:ssa näkyy jo enemmän 1970-luvulle tyypilliset piirteet. Erityispiirteenä on tiilijulkisivujen kuviointi.

7.2.2 Historia ja keskeiset muutosvaiheet

Voisalmen koulu perustettiin, kun alueen asukasmäärä kasvoi uusien asuinalueiden rakentumisen myötä. Jo ensimmäisen vaiheen rakentamisen aikaan 1970-luvun alussa kaavailtiin toisen vaiheen rakentamista. Toinen vaihe käynnistettiin 1970-luvun puolivälissä, ja se valmistui vuonna 1978.

Suurimmat näkyvät muutokset rakennuksiin on tehty 2000-luvun aikana. 2000-luvun alkupuolella on rakennus 2:n länsipuolelle matalaan osaan tehty lisärakennus, jossa on jätekatos. Entinen vahtimestarin asunto otettiin keittiön käyttöön. Vuonna 2007 on rakennus 1:n katolle rakennettu suurikokoinen, vaaleaseinäinen iv-konehuone. Vuonna 2017 tehtiin rakennus 2:n kellaritiloihin kerhotilojen paikalle esiopetustilat, joita varten

rakennettiin myös suurikokoinen lisäosa talon ulkopuolista portaikkoa sekä esiopetuksen sisäänkäyntiä varten.

Muuten rakennuksiin on kohdistunut suhteellisen vähän näkyviä muutostöitä. Pintoja on uusittu jonkin verran niiden kulumisen myötä, mutta vanhat pinnat on korvattu alkupe-
räistä muistuttavilla materiaaleilla.

7.2.3 Arvot ja säilymisedellytykset

Kohteella on rakennushistoriallisia, historiallisia ja maisemallisia arvoja.

Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorisen suunnittelemaa Voisalmen koulua voi pitää rakennus-
taiteellisesti arvokkaana, koska se on edustava esimerkki 1970-luvun rakennustyylistä
ja se ilmentää aikakauden arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Rakennuksen tyyli-
piirteet kuuluvat oman aikansa tyyppilliseen koulurakentamiseen. Rakennustekniikaltaan raken-
nus edustaa aikakaudelle tyyppillistä rakentamistapaa materiaaleineen ja rakennustek-
nisine innovaatioineen.

Rakennuksen arvot perustuvat erityisesti edustavuuteen (1970-luvun arkkitehtuuria ku-
vaaviin tyyppillisiin piirteisiin) ja alkuperäisyyteen (alkuperäisen käytön jatkuminen) ja
osittain myös historialliseen kerroksisuuteen (näkyvissä olevat eri aikakausien raken-
teet, materiaalit ja tyyli-
piirteet, jotka ilmentävät rakentamisen, hoidon ja käytön histo-
riaa ja jatkuvuutta).

Voisalmen koulun historialliset arvot liittyvät sivistyshistoriaan, muun muassa perus-
koulu-uudistukseen. Uuden koulun rakentaminen 1970-luvun alussa ja laajentaminen
1970-luvun lopulla kertovat myös Lappeenrannan sekä yleisemmin Suomen kaupunkien
väkiluvun kasvusta sekä hyvinvointiyhteiskunnan rakentamisen alkamisesta. Raken-
nuksella on merkitystä historiallisen ilmiön todisteena ja siitä kertovana, tietoa lisäävänä
esimerkkinä (historiallinen todistusvoimaisuus).

Voisalmen koulun maisemallinen/taajamakuullinen merkitys perustuu erityisesti sen
sijaintiin Voisalmensaaren harjumuodostelman laella, Voisalmentien varrella metsäalue-
en reunalla. Rakennus on sovitettu osaksi maisemaa ja koulua ympäröivä luonto on
haluttu säilyttää.

Kaupungin tavoitteena on purkaa vanha rakennuskokonaisuus, jolloin uudisrakennus
voitaisiin rakentaa sen paikalle. Rakennuksissa on todettu kosteusvaurioita ja sisäilma-
ongelmia. Ennen mahdollista purkamista tulee kuitenkin tehdä tarkat selvitykset vauri-
oiden laajuudesta ja korjattavuudesta.

7.2.4 Säilyneisyys

Voisalmen molemmat koulurakennukset ovat säilyttäneet hyvin alkuperäiset ominais-
piirteensä. Muutokset on tehty alkuperäistä arkkitehtuuria kunnioittaen siten, että esi-
merkiksi lisärakentaminen erottuu omana kerrostumanaan erillisinä rakennusosina.
Muutostyöt sisätiloissa on toteutettu pitkälti 1970-luvun kouluarkkitehtuurin tyyliä mu-
kaillen muun muassa värien ja materiaalien käytössä.

Detaljit, jotka edustavat 1970-luvun kouluarkkitehtuuria, ovat pitkälti säilyneet. Rakennuksissa on käytössä esimerkiksi alkuperäisiä valaisimia.

7.2.5 Suositukset

1970-luvun koulurakennuksiin, kuten muuhunkin moderniin rakennuskantaan Suomessa, on viime vuosina kohdistunut merkittävä ”purkubuumi”, minkä vuoksi aikakauden edustavat esimerkit alkavat käydä vähiin.²⁴ Voisalmen koulu edustaa sekä ulko- että sisäarkkitehtuuriltaan tyypillistä 1970-luvun kouluarkkitehtuuria, joka on säilyttänyt ominaispiirteensä hyvin. Koulun tilat ovat lisäksi muunnettavissa moneen eri käyttötärpeeseen sopiviksi. Tämän vuoksi on toivottavaa, että koulun rakennukset pyritäisiin ensisijaisesti peruskorjaamaan ja säilyttämään. Koska sisäilmaongelmia on kuitenkin havaittu, tulisi mahdollinen purkupäätös tehdä vasta tarkkojen kuntotutkimusten perusteella, rakennusten arvot huomioiden. Mikäli rakennuskantaa tai sen osia uusi-taan, tulisi uudetkin osat säilyttää massoitteeltaan matalana. Myös koulun alueella ja sen läheisyydessä kasvavat puut ja luonnonkivet tulisi säilyttää osana ympäristöä.

²⁴ Hakkarainen 2020.

8 KOHDEKORTTI

Kohteen nimi: Voisalmen koulu	Kunta: Lappeenranta
Kohdetyyppi: Opetusrakennus	Entinen kunta: Lappeenranta
Alkuperäinen käyttötarkoitus: Koulu	Sijainti: Voisalmentie 19
Nykyinen käyttötarkoitus: Koulu	Kiinteistötunnus: 405-20-14-3
Inventoija: Liina Luoma	Omistaja: Lappeenrannan kaupunki
Inventointipäivämäärä: 2.8.2022	

Ajoitus	1971 (rakennus1) ja 1978 (rakennus 2)
Suunnittelija	Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorinen Ky
Kerroslukumäärä	1-2, osittain 3 (kellaritilat)
Perustus	betonianturat, betonisokkeli
Runko	teräsbetoni, osittain betoninen pilaripalkkirunko
Vuoraus	puhtaaksi muurattu tiili, maalattu profiilipelti
Ulkoväri	punatiili
Kattomuoto	tasakatto
Kate	3-kertainen bitumihuopa, peltireunus
Ikkunat	rakennus 1: puupuitteiset ikkunat lasituslistoilla rakennus 2: puu-alumiini-ikkunat sekä kuplamalliset kattoikkunat ruokalaosassa
Ovet	ulko-ovet lasitettuja metalliovia, sisäovet puisia laakaovia
Vintti	ei ole
Kellari	osittainen kellari

8.1 Kuvaus

1971 ja 1978 valmistuneet, arkkitehti Pauli Vuorisen suunnittelemat koulurakennukset sijaitsevat Voisalmentien varrella. Tontti laskeutuu itään, jossa sijaitsee urheilukenttä. Koulun piha-alueella on vanhoja puita, kuten mäntyjä, ja tontin eteläpuolella on luonnontilaista metsää kivenlohkareineen. Pohjois- ja itäpuolella on suopohjaista metsäaluetta.

Vanhempi rakennuksista on kaksikerroksinen, ja tilat sijoittuvat molemmissa kerroksissa keskikäytävän molemmin puolin. Pääsisäänkäynnit sijaitsevat etelä- ja pohjoisjulkisivuilla. Rakennuksen päädyt ovat käytävien kohdalta sisäänvedetyt, ja niissä on 2. kerroksessa ikkunat, ja 1. kerroksessa koteloitujen lippojen alla varauloskäynnit. Rakennuksen katolla on vuonna 2007 rakennettu, kookas ilmanvaihtokonehuone. Julkisivujen pintamateriaalina on punatiili, detaljeissa maalattu profiilipelti. Ikkunat ovat puupuitteiset. Alkuperäisiä pintamateriaaleja on julkisivujen lisäksi jäljellä sisätilojen lattioissa, seinissä sekä osittain sisäkatoissa. Osa alkuperäisistä muovimatoista on vaihdettu.

Uudempi koulurakennus muodostuu kaksikerroksisesta osasta sekä kahdesta yksikerroksisesta osasta. Korkeammassa, matalien rakennusmassojen väliin jäävässä osassa on maanpäällisten kerrosten lisäksi myös toimintakäytössä olevia kellaritiloja – kirjasto ja esikoulu. Korkean osan toisessa kerroksessa on opetustiloja keskikäytävän molemmin puolin. 1. kerroksessa on opetustilojen lisäksi muun muassa terveydenhoitajan vastaanotto. Juhla- ja liikuntasali on kahden kerroksen korkuinen, ja sen sivuseinän saa avattua, jolloin tilan saa yhdistettyä yhdeksi suureksi tilaksi ruokalan kanssa. Rakennuksen korkean osan molemmin puolin on 1-kerroksiset siivet, joista lännenpuoleisessa, vinkkelin mallisessa osassa on muun muassa koulun hallinnolliset tilat sekä keittiö. Idän puoleisessa, pienessä 1-kerroksisessa siivessä on pesu- ja pukuhuoneet. Uuden osan julkisivumateriaalit ovat niin ikään punatiili ja maalattu profiilipelti. Ikkunat ovat puu-alumiinirakenteiset.

8.2 Historia

Voisalmen koulu rakennettiin asuinalueen asuntotuotannon ja sen myötä asukasmäärän lisääntyessä 1960-luvulta alkaen. Myös tieyhteyksiä Voisalmensaareen parannettiin. Voisalmensaarella oli aiemmin ollut suhteellisen vähän pysyvää asutusta. Saarella oli kuitenkin ollut teollisuustoimintaa (tiilitehdas ja myöhemmin metsäteollisuutta sekä voimalaitos), ja sen lisäksi rannoille oli aiempina vuosikymmeninä rakennettu lukuisia kesämökkejä ja huviloita. Toisen maailmansodan aikaan Voisalmessa tehtiin linnoitustöitä.

Koulu rakennettiin kahdessa vaiheessa vuosina 1971 ja 1978. Jo ensimmäisen vaiheen rakentamisen aikana tiedettiin toisen rakennuksen tulevan tarpeeseen muuttaman vuoden kuluttua. Suunnitelmat molempiin vaiheisiin teki lappeenrantalaisen Pauli Vuorisen arkkitehtitoimisto. Arkkitehtuuriin lienee vaikuttanut 1970-luvulla tapahtunut peruskoulu-uudistus, joka näkyy aikakauden koulurakennuksissa hallimaisten avotilojen lisääntymisenä, opetustilojen joustavuutena sekä muiden palveluiden, kuten kirjaston ja terveydenhoidon sijoittamisena koulun yhteyteen.

8.3 Lähiympäristö

Koulurakennukset sijaitsevat Voisalmentien varrella kallioisella maaperällä, jolla kasvaa runsaasti vanhoja luonnonpuita, pääasiassa mäntyjä. Koulun piha-alueet sijoittuvat rakennusten etelän ja idän puolelle osittain laskevaan rinteeseen, joka laskeutuu kohti urheilukenttää. Koulutontin eteläpuolella on luonnontilaan jätettyä kivikkoista ja kallioista metsää, joka muistuttaa alueen alkuperäisestä luonnosta. Länsipuolella Voisalmentien ja koulun välissä kulkee jalankulku- ja kevyenliikenteentie. Voisalmentien länsipuolella koulua vastapäätä on kaksikerroksisia luhtitaloja, ja pohjois- sekä eteläpuolella 1960–70-luvuilla valmistuneita lamellitaloja katulinjan suuntaisesti asemoituina.

8.4 Sisätilat

Rakennusten tilajako on edelleen hyvin pitkälti alkuperäisen kaltainen, vaikka tiloja saatetaan käyttää eri tavoin ja eri tarkoituksiin kuin 1970-luvulla. Luokkahuoneet ja muut opetustilat sijoittuvat pitkän keskikäytävän molemmin puolin. Lisäksi on suurempaan kokoontumiseen tarkoitettuja tiloja, kuten suuri aula ja liikunta- ja juhlasali.

1970-luvun tyylipiirteet alkuperäisine materiaaleineen ovat sisätiloissa säilyneet värikkäissä lattia-, seinä sekä muissa pintamateriaaleissa, valaisimissa ja muissa detaljeissa. Pintamateriaaleja on uusittu jonkin verran lähinnä lattioissa, mutta ne on pyritty valitsemaan lähelle alkuperäistä materiaalia.

8.5 Säilymisedellytykset

Kaupungin tavoitteena on purkaa vanha rakennuskokonaisuus, jolloin uudisrakennus voitaisiin rakentaa sen paikalle. Rakennuksessa on ollut toistuvia kosteusvaurioita, ja niiden aiheuttamia sisäilmaongelmia on myös todettu. Ennen mahdollista purkamista tulee tehdä tarkat selvitykset vaurioiden laajuudesta ja korjattavuudesta. Rakennusten säilyttäminen on toivottavaa niiden edustavuuden ja toisaalta aikakauden rakennuskannan vähenemisen perusteella.

8.6 Arvot

8.6.1 Rakennushistorialliset arvot

Arkkitehtitoimisto Pauli Vuorisen suunnittelemaa Voisalmen koulua voi pitää rakennustaiteellisesti arvokkaana, koska se on edustava esimerkki 1970-luvun rakennustyylistä ja ilmentää aikakauden arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Rakennuksen tyylipiirteet kuuluvat oman aikansa tyyppilliseen koulurakentamiseen. Rakennustekniikaltaan rakennus edustaa aikakaudelle tyyppillistä rakentamistapaa materiaaleineen ja rakennusteknisine innovaatioineen.

Rakennuksen arvot perustuvat erityisesti edustavuuteen (1970-luvun arkkitehtuuria kuvaaviin tyyppillisiin piirteisiin) ja alkuperäisyyteen (alkuperäisen käytön jatkuminen) ja osittain myös historialliseen kerroksisuuteen (näkyvissä olevat eri aikakausien rakenteet, materiaalit ja tyylipiirteet, jotka ilmentävät rakentamisen, hoidon ja käytön historiaa ja jatkuvuutta).

8.6.2 Historialliset arvot

Voisalmen koulun historialliset arvot liittyvät sivistyshistoriaan, muun muassa peruskoulu-uudistukseen. Uuden koulun rakentaminen 1970-luvun alussa ja laajentaminen 1970-luvun lopulla kertovat myös Lappeenrannan sekä yleisemmin Suomen kaupunkien väkiluvun kasvusta sekä hyvinvointiyhteiskunnan rakentamisen alkamisesta. Rakennuksella on merkitystä historiallisen ilmiön todisteena ja siitä kertovana, tietoa lisäävänä esimerkkinä (historiallinen todistusvoimaisuus).

8.6.3 Maisemalliset ja kaupunkikuvalliset arvot

Voisalmen koulun maisemallinen/taajamakuvallinen merkitys perustuu erityisesti sen sijaintiin Voisalmensaaren harjumuodostelman laella, Voisalmentien varrella metsäalueen reunalla. Rakennus on sovitettu osaksi maisemaa ja koulua ympäröivä luonto on haluttu säilyttää.

9 LÄHDELUETTELO

9.1 Arkistolähteet

Rakennuspiirustukset vuosilta 1969-2017. Lappeenrannan kaupunki.

Alkuperäiset rakennuspiirustukset 1976. Lappeenrannan kaupunginarkisto.

9.2 Kartta-aineistot ja ilmakuvat

Historialliset ilmakuvat. Paikkatietokkuna. Maanmittauslaitos. <kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Maakuntakaava. Etelä-Karjalan liitto. <liitto.ekarjala.fi/maakuntasuunnittelu/alue-suunnittelu/maakuntakaava/>

Vanhatkartat.fi. <vanhatkartat.fi>

Vanhat painetut kartat. Maanmittauslaitos. <vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Yleis- ja asemakaavat. Lappeenrannan kaupunki. Karttapalvelu. <kartta.lappeenranta.fi/>

9.3 Kirjallisuus

Immonen, Olli. *Lappeenrannan varuskuntahistoria*. Karjalan kirjapaino. 1992.

9.4 Muu lähdeaineisto

Hakkarainen, Jari. 2020. *Ensimmäisiä peruskoulurakennuksia puretaan surutta – kokonaisen aikakauden katoaminen huolestuttaa*. Yle Uutiset 4.12.2020. Viitattu 29.9.2022. <<https://yle.fi/uutiset/3-11673036>>

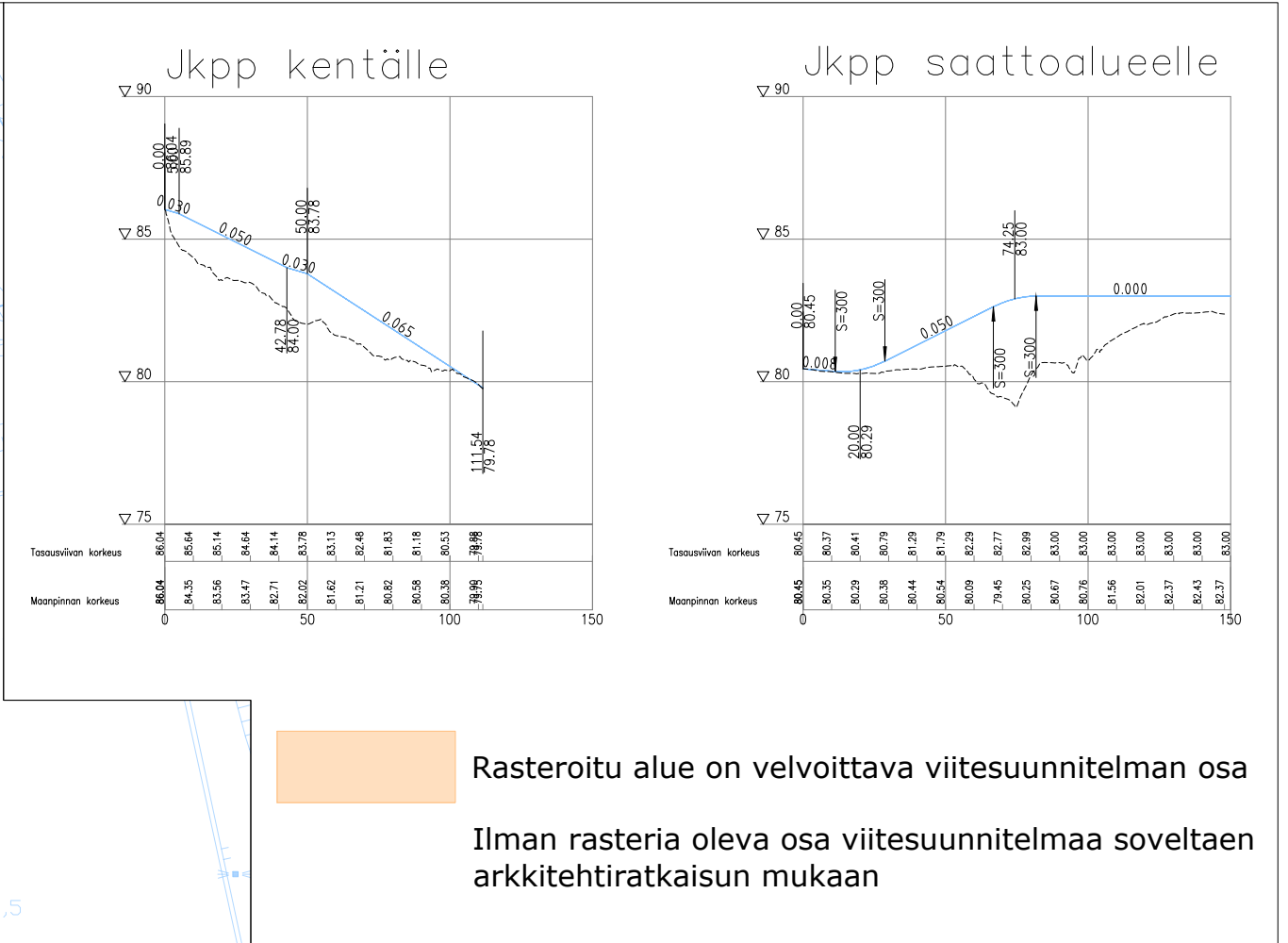
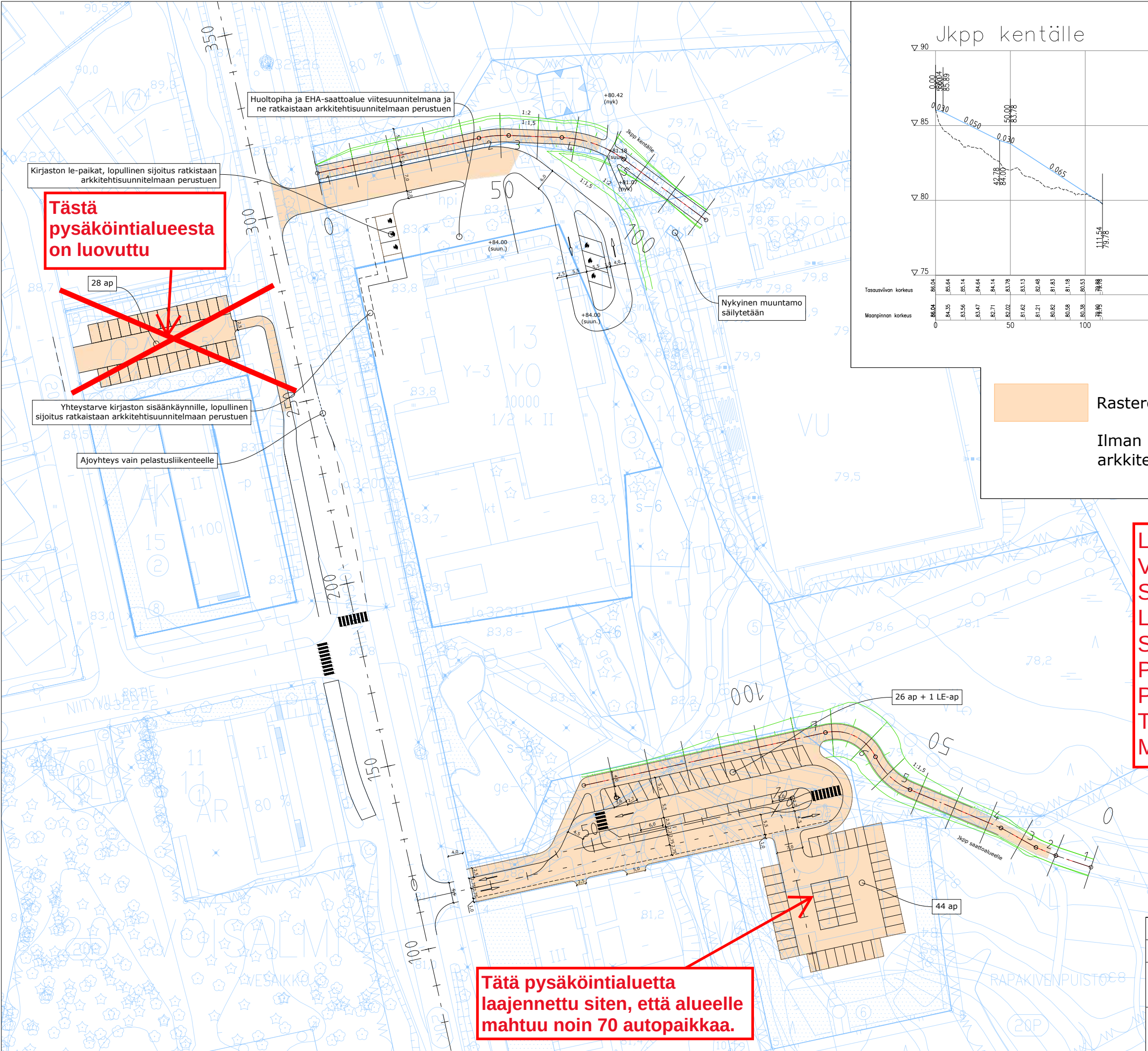
Kummala, Petteri. *1960-luku, koulurakentamisen murroskausi*. Koulurakennus.fi-sivusto. Viitattu 29.9.2022. <<http://www.koulurakennus.fi/1960-luvun-koulu/arkkitehtuuri>>

Standertskjöld, Elina. 1970-luku – avotilat ja monikäyttöisyys tavoitteina peruskoulun rakennuksissa. Koulurakennus.fi-sivusto. Viitattu 29.9.2022. <<http://www.koulurakennus.fi/1970-luvun-koulu/arkkitehtuuri>> Kirjoitus luettavissa myös Museoviraston blogissa *Rakennettu hyvinvointi*. <<https://www.rakennettuhyvinvointi.fi/fi/koulurakennukset/1970-luku-avotilat-ja-monikayttoisyys-tavoitteina-peruskoulurakennuksissa>>

9.5 Suulliset lähteet

Karilainen, Juha, Wienerberger Oy. Puhelinkeskustelu 8.8.2022.

Kaulio, Niilo. Puhelinkeskustelu 6.10.2022.

Rasteroitu alue on velvoittava viitesuunnitelman osa

Ilman rasteria oleva osa viitesuunnitelmaa soveltaen arkkitehtiratkaisun mukaan

LUONNOSVAIHEEN VIITESUUNNITELMA. SUUNNITELMIA ON MUUTETTU LUONNOSKUULEMISESSA SAADUN PALAUTTEEN PERUSTEELLA. LIIKENTEELLISET PÄÄPERIAATTEET SÄILYVÄT TÄMÄN SUUNNITELMAN MUKAISINA.

Tätä pysäköintialuetta laajennettu siten, että alueelle mahtuu noin 70 autopaikkaa.

VIITESUUNNITELMA 08.04.2025

VOISALMEN KOULU		PIIRUSTUSNUMERO	-
LIIKENNEJÄRJESTELYT		PÄIVÄMÄÄRÄ	-
VIITESUUNNITELMA TOTEUTUSSUUNNITELUN POHJAKSI		KOORDINAATISTO	ETRS-GK28
		KORKEUSJÄRJESTELMÄ	N2000
wsp	SUUNNITTELIJA	Aleksi Kankaanpää	PAPERIKOKO
	TARKASTAJA	-	A3
	PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ	Juho Kero	MITTAKAAVA
			1:1000

